DON BENDELL

AU DANSAT ÎN ACORDURILE EI SUMBRE...

UVERTURA B–52

ASALTUL NORD-VIETNAMEZILOR ASUPRA TABEREI FORŢELOR SPECIALE A-242 DE LA DAK PEK

Traducere de CONSTANTIN DUMITRU-PALCUS

Colecţia Comando, nr. 21

Editura Nemira
Bucureşti, 1993

Coperta colecţiei: DAN ALEXANDRU IONESCU

ISBN 973–9144–59–4

Titlul original:

Don Bendell
THE B-52 OVERTURE
1992

Versiune electronică:
[V1.0]

Corectură [V1.0]: octombrie 2019

OAMENII S-AU ÎNARMAT PÂNĂ ÎN DINŢI ŞI S-AU ÎNDREPTAT SPRE BUNCĂRUL LUI BON. ÎMPREUNĂ CU UN SERGENT DE CURÂND SOSIT, M-AM URCAT PE ACOPERIŞUL BUNCĂRULUI ŞI AM AŞTEPTAT ACOLO; AVEAM PUŞTI CU ŢEAVĂ DUBLĂ RETEZATĂ, DE CALIBRUL 12, ÎNCĂRCATE CU GLOANŢE „DOUĂ NULE”...

Don Bendell, fost ofiţer în Forţele Speciale ale armatei americane, a luptat în Vietnam şi a fost unul dintre cei care, pe un vârf de munte însângerat, alături de o mână de Berete Verzi şi de localnici, a ţinut piept unei întregi divizii nord-vietnameze.
Un episod sângeros pe care îl descrie cu autoritate absolută, dar şi cu sinceritate, în „Uvertura B-52”.

Mulţumiri

Ce altceva aş putea să-i spun soţiei mele, Shirley, prietenul meu cel mai bun, partenerul de afaceri şi criticul cel mai sincer, decât „mulţumesc” şi „te iubesc”. Mulţumesc, de asemenea, minunatului editor de la DELL, E. J. McCarthy, agentului meu literar, Mike Hamilton, precum şi managerului Dan Mark.

Dar cel mai mult aş vrea să le mulţumesc în aceste rânduri plutonierului în retragere Don „Commo Willy” Williams, sergenţilor şi plutonierilor pensionaţi sau în retragere Charlie Telfair, Jim Hale, Bobby Stewart, Chuck Challela, Mike Holland, Tom Weeks, Joe Howard, Larry Crotsley şi tuturor subofiţerilor profesionişti din Forţele Speciale datorită cărora tânărul, imaturul, dar foarte ţanţoşul locotenent al Beretelor Verzi nu a revenit acasă într-un sac funerar. Această carte este dedicată tuturor subofiţerilor care i-au ocrotit sub aripa lor pe ofiţeri, mai tineri sau mai vârstnici, făcându-i pe mulţi dintre ei să-şi schimbe în bine înfăţişarea şi salvându-le vieţile. Le mulţumesc tuturora.

Cuvânt către montagnarzi:

Voi aţi fost aliaţii cei mai credincioşi şi mai aprigi ai americanilor. Astăzi sunteţi decimaţi şi anihilaţi, şi nimeni nu pare să bage de seamă. Dar eu nu vă voi uita niciodată, aşa cum nu vă va uita niciunul dintre cei care au făcut parte din Forţele Speciale şi care au trăit alături de voi.

În noaptea aceea, toate fantomele pe care le cunoşteam au mărşăluit prin sufletul meu, trimise de Yang, spiritul morţilor, către compania camarazilor mei dispăruţi.

Nu mi-a fost teamă, căci eram cuprins de o linişte sumbră.

În Vietnam, în fiecare zi era Halloween[1]*.*

JIM MORRIS

„The Devil's Secret Name"

[1] Ziua de 31 octombrie, ajunul Zilei tuturor sfinţilor (n.t.).

Fiii munţilor

Annamii v-au luat pământurile,
Legându-vă de mâini lanţurile.
O, cum aţi pierit prietenii mei,
Răpuşi de o ură fără temei.
Surorile, fiicele v-au fost violate,
Eu plâng pentru toate cele-ntâmplate.
Stieng, Biat, Ra, Kaho,
Gar, Rolom, Chrau Jro, Pacoh,

Todra, Monom Bahnar, Jarai,
Katua, Sedang, Hre, Hrov, Roglai,
Chru şi Rengao, Kayong,
Sedang, Duan, Cua, Phuong,
Brou, Mnong şi Rade,
Katu, Takua, Halong şi Jeh,
Mândrele triburi ale acestui popor
Atâtea vieţi cuprinse-ntr-un nor.

Un nor de teamă, de visuri deşarte,
Un nor sfâşiat de-un ţipăt de moarte
O, fii ai munţilor, fraţii mai buni,
Voi cânta acest cântec întregii lumi.
Pe mulţi v-au doborât cruzii annami,
Dar Domnul îi va pedepsi pe duşmani
Căci voi aţi trăit sub aripa lui,
Iubindu-l cu forţa sufletului.

Aţi luptat pentru libertate, nu pentru avere,
Aţi luptat pentru pace, nu pentru putere
Aţi cântat, v-aţi rugat, aţi muncit mereu,
Montagnarzi, voi sunteţi copiii lui Dumnezeu.

Don Bendell

Capitolul I
EVADAREA

Am extras un Lucky Strike din cutia de plastic protectoare aflată în buzunarul pantalonilor de uniformă, am întors ţigara cu inscripţia la vedere şi am bătut-o de marginea brichetei Zippo. L-am servit cu o ţigară pe sublocotenentul de lângă mine, oferindu-i şi un foc. Am aprins-o apoi pe a mea şi, tocmai când un alt locotenent se întinsese peste podeaua camionului de 2,5 tone să-şi aprindă ţigara Marlboro, am închis capacul brichetei.

— Ce mama-dracului faci, Bendell? se oţărî tânărul ofiţer. Dă-mi şi mie un foc, ce puşca mea!

Am rânjit şi am deschis din nou bricheta, apăsând uşor pe capac şi pocnind din degete pe muchie. Mi-am plesnit apoi degetele mâinii drepte, învârtind cu mijlociul rotiţa de oţel, şi piatra risipi o ploaie de scântei. Flacăra fitilului lumină feţele nervoase ale celorlalţi locotenenţi aflaţi pe platforma din spate a masivului camion militar. Ca şi mine, fiecare purta pe cap câte o beretă verde, cu o bară aurie în centrul emblemei. Majoritatea emblemelor erau de culoare roşie şi aparţineau Grupei a Şaptea din Forţele Speciale. Doar cele ale Grupei a Treia erau multicolore. Cele mai puţine erau colorate în roşu şi negru şi desemnau Grupa a Cincea. Toţi ştiam că în curând vom purta emblemele negre cu bordură albă şi cu o dungă diagonală galbenă, vârstată de trei dunguliţe roşii, împrumutate de la steagul Republicii Vietnamului de Sud.

Cei mai mulţi dintre noi aveam indicativul MOS[2] 31 542, care însemna Ofiţer de Infanterie al Forţelor Speciale Aeropurtate. Majoritatea îşi vor încheia ultima lor misiune într-un sac funerar, iar alţii vor ajunge în cine ştie ce închisoare subterană, întrebându-se, după mai bine de douăzeci de ani, cum a putut patria lor să-i lase pradă uitării. Foarte mulţi vor deveni, pur şi simplu, parte integrantă din peisajul rural în descompunere al Vietnamului tropical, fertilizând solul ce va

[2] MOS – Military Occupational Speciality – Specialitate militară (n.t.).

da naştere unui nou peisaj rural, la fel de uşor de distrus de către lăcomia şi avariţia oamenilor.

În loc de altă explicaţie, am rânjit către locotenentul ofensat şi i-am spus:

— E o superstiţie din al doilea război mondial, bătrâne. Niciodată să nu aprinzi mai mult de două ţigări de la acelaşi chibrit. Exact atât îi trebuie unui ţintaş să ochească, ghidându-se după flacăra lui.

Încă supărat, sau mai exact plin de draci, locotenentul replică dur:

— Şi unde vezi tu ţintaş în camionul ăsta-mpuţit, ai?

L-am privit drept în ochi şi i-am spus:

— Potoleşte-te!

— Te fut! mi-o întoarse tipul, a cărui faţă se înroşise evident, lucru vizibil cu tot întunericul din camion.

— Păi, atunci, vă fut şi eu pe tine şi pe calul pe care ai călărit, am răspuns rânjind.

Tânărul ofiţer se ridică să sară la bătaie, dar îl reţinură doi prieteni.

Înciudat, găsi cu cale să mă ameninţe:

— Am să-ţi trag eu nişte şuturi în curu' ăla slăbănog, Bendell!

— Să nu uiţi să-ţi aduci de mâncare şi cel puţin vreo cinci amici, bătrâne, fiin'c-o să ai de lucru toată ziulica, i-am răspuns. În tot căzu', eu zic că te dai la mine-aşa, pentru că eşti o muiere şi ţi-e frică să nu te lase Charlie[3] fără boaşe. De ce nu vrei tu să te potoleşti şi să te porţi ca un adevărat conducător?

Amândoi simţeam furnicăturile şi agitaţia de dinaintea unei bătălii. Eram ca doi masculi tineri din ceata unui elan, nepregătiţi încă să-l răsturnăm pe bătrânul monarh, dar plini de năbădăi şi gata să ne batem cu cineva, indiferent cu cine. Ne dădeam mari şi încercam să ne ascundem frământările în spatele unor măşti de bravadă. Până la urmă, dorind într-adevăr să fim respectaţi ca lideri şi, în aceeaşi măsură, preţuiţi ca luptători, am înţeles că făceam parte din aceeaşi

[3] Numele argotic dat de militarii americani vietnamezilor (n.t.).

turmă şi că trebuia să ne luptăm cu răpitoarele, şi nu între noi.

Am privit în lungul camionului şi am zărit chipurile a doi tipi care-şi petrecuseră ultimul an alături de mine: Tom Eggers şi Phil Bauso.

Eggers era un tip scund, cu picioarele paranteze, cu pielea permanent bronzată „made în Florida”. Făcea parte dintr-o altă companie a Grupei a Şaptea, dar absolvise Şcoala de ofiţeri de infanterie de la Fort Beginning, Georgia, în aceeaşi unitate cu mine: compania 56, promoţia 1967. În timpul săptămânii de sărituri din turn de la cursul de paraşutişti, am fost spitalizat pentru dublă pneumonie şi pleurezie. Eggers şi Bauso m-au vizitat la Martin Army Hospital, tachinându-mă fără milă pentru faptul că voi fi reciclat şi că va trebui să reiau cursul de paraşutişti. A doua zi, Eggers s-a dus să ia un harnaşament de paraşută dintr-un şopron şi a fost muşcat de un şarpe cu clopoţei. A ajuns la Martin Army Hospital, pe acelaşi palier cu mine. A fost şi el reciclat.

Bauso era un candidat ideal pentru Forţele Speciale, unitatea răzvrătiţilor şi a caracterelor sucite. Se vorbea despre el că fusese avocat la New York şi că ar fi putut intra în armată, direct cu gradul de căpitan, în corpul avocaţilor guvernamentali pentru Curtea Marţială, dar, în loc de asta, se înrolase ca soldat de rând, urmase Şcoala de ofiţeri de infanterie şi primise gradul de sublocotenent.

— Dacă vreunul dintre voi e prins, spuse Eggers, să nu cedaţi în cazul în care încearcă să vă determine să faceţi flotări sau altceva, fiin’că dup-aia o să vă pună să faceţi tot felul de chestii.

Ofiţerii din camionul ticsit se uitară la el cu feţe candide. După ce Eggers termină ce-avu de spus, unul dintre el îl întrebă:

— Şi de unde ştii tu, Eggers?

— Un amic de-al meu a fost POW[4], replică el. De îndată ce a început să asculte de ordinele lor, ăia i-au cerut să facă din ce în ce mai multe chestii. I-au agăţat chiar şi nişte sârme de

[4] POW – *Prisonner of War* – prizonier de război *(n.t.).*

boaşe, după care l-au luat la întrebări. Bătrânul Victor Charlie[5] a învârtit manivela unui telefon de campanie ca să-l impulsioneze să răspundă cum trebuie.

Fumătorul de Marlboro schimbă locul cu cel de lângă mine şi-mi spuse zâmbind:

— Scuze, bărbate, nu era cazul să-mi ies din pepeni în halul ăla.

Am zâmbit larg şi i-am răspuns:

— Las-o baltă. Dar nu uita că avem cel mai periculos MOS din Vietnam: ştii la fel de bine ca şi mine că aproape toţi oamenii din camionul ăsta or s-o mierlească.

Posomorâţi, am cuprins cu privirea încărcătura de ofiţeri ai Forţelor Speciale, înţelegând adevărul spuselor mele. În decurs de un an, supravieţuitorii acestui grup abia dacă vor mai umple locurile dintr-un jeep. Amândoi ne gândeam la ceva inteligent ca să ne ascundem frica. Negăsind nimic, ne-am pus la loc poleiala de *macho*, una din tehnicile necesare supravieţuirii în meseria noastră.

Fumătorul de Marlboro spuse într-un târziu:

— Îi bag în mă-sa pe toţi, bătrâne, da' eu mă-ntorc înapoi!

Am râs:

— Păi, dacă nu te-ntorci, nu-ţi face probleme, o să am eu grijă să mă tăvălesc cu baba ta!

Celălalt chicoti şi replică:

— Bineînţeles, dă-i bătaie, numai să nu te dezamăgească păsărica aia uzată.

Am rânjit din nou şi i-am spus:

— Sunt sigur c-o să-mi placă după ce-am s-ajung la partea neuzată.

Tipul mi-a tras un pumn amical în biceps. Dincolo de el, l-am zărit pe locotenentul Leopold care, în seara aceea, spre deosebire de camarazii săi, nu râdea şi nu trăncănea. Vizibil adâncit în gânduri, cu privirea pierdută în gol, stătea sprijinit de ţeava automatului său M-16, surd la discuţiile din jur. Pe urmă m-a izbit încă ceva straniu: aproape de el se afla Heinz Roesch care afişa acelaşi comportament. Imaginea celor doi

[5] Pronunţarea în limbajul telegrafiştilor a iniţialelor sintagmei Viet-Cong *(n.t.).*

bărbaţi privind tăcuţi undeva, în gol, mi-a provocat fiori pe şira spinării.

Mai multe rapoarte de contrainformaţii ne preveniseră despre prezenţa în zonă a patrulelor inamice, şi camionul era încărcat cu ofiţeri din Forţele Speciale. Ce ţintă mai nimerită şi-ar fi putut dori cei din Viet-Cong pentru capturare sau distrugere? Pe deasupra mai aflasem că un alt camion cu locotenenţi fusese capturat şi transportat către o tabără de prizonieri de război de către soldaţii în „pijamale negre” şi pălărioare ţuguiate din paie.

În mod normal, tinerii ofiţeri SF[6] ar fi pălăvrăgit cu toţii necontenit, încercând să dea impresia că n-ar aparţine rasei umane. Şi, de fapt, cu excepţia lui Leopold şi Roesch, locotenenţii flecăreau neobosiţi, lăudându-se care cu isprava de a fi mâncat pahare cu o seară înainte, care cu coborârea în rapel pe peretele blocului de locuinţe cu ocazia ultimei beţii în Fayetteville. Se vede treaba că aceşti tineri chefuiau straşnic. În timpul nostru liber, mulţi dintre noi ne îmbătăm zdravăn şi ne duceam să sărim cu paraşuta sau căutam blocuri înalte pe care să ne jucăm de-a alpiniştii.

Cu numai o săptămână în urmă, cei mai mulţi dintre noi ne aflam seara la o băută, la clubul ofiţerilor, strâmbându-ne de râs pe când urmăream ştirile la televizor, cu Chet Huntley şi David Brinkley.

Ultima ştire din acea seară a fost citită de Chet Huntley şi suna cam aşa: „Trei locotenenţi din Beretele Verzi au fost arestaţi în urma unei petreceri destrăbălate în Fayetteville, Carolina de Nord, săptămână trecută.”

Unul dintre cei prezenţi a ridicat paharul şi a strigat:

— Hei, ia te uită, am ajuns pe postul naţional, băieţi!

Toţi am ridicat paharele, am salutat cu urale evenimentul şi le-am dat peste cap.

Doi tipi din grup au propus continuarea petrecerii la ei acasă, unde am mutat mobila în alte apartamente şi am lăsat în cele trei dormitoare numai somierele. O formaţie de instrumentişti cânta zgomotos în living room, iar pe post de

[6] SF – *Special Forces* – Forţele Speciale (n.t.).

frapiere tronau câteva tomberoane de gunoi pline cu gheaţă şi sticle de bătură. Repede golite, acestea erau încontinuu umplute la loc. Poliţia a fost chemată de trei ori în somptuosul cartier rezidenţial Tarrytown, până când, în cele din urmă, s-au operat arestări.

„Al dumneavoastră credincios”, fiind într-o stare avansată de ebrietate, era cât pe-aci să fie şi el arestat când un poliţist l-a prins cu o tipă – profesoară de spaniolă la un colegiu –, îmbârligaţi pe capota unei maşini de poliţie. Cu puţin noroc, însă, a scăpat.

Câţiva dintre participanţii la chef erau colonei şi maiori ai Beretelor Verzi, iar ceilalţi ofiţeri de companie. Gradele mai mari au salvat pielea ofiţerilor de rang inferior şi l-au convins pe generalul Flanagan de la Centrul JFK să muşamalizeze afacerea cât mai repede posibil.

Aceşti locotenenţi tineri mergeau cu toţii în Vietnam să activeze ca ofiţeri în echipele A ale Forţelor Speciale, în Forţele Mobile de Şoc (Mike Forces), precum şi în Grupa de Studii şi Observaţii (MAC-V SOG).

SOG era unitatea „top secret”, compusă în principal din membri ai Forţelor Speciale, dar oamenii lor purtau uniforme „sterile” şi foloseau echipament „steril” în timp ce efectuau pătrunderi adânci în Vietnamul de Nord, Laos şi Cambodgia. Cel mai adesea, acţionau ca patrule de recunoaştere în echipe formate din şase oameni – doi americani şi patru mercenari. Uneori, plecau în misiuni de „răpire”, cu scopul de a localiza şi a captura câte un prizonier, pentru reîmprospătarea informaţiilor. Alteori, participau la misiuni de acţiune, respectiv la sabotaje. În fine, alţii plecau în misiuni ale „echipelor ucigaşe”, însărcinate în principal să pătrundă în zonele extrem de „fierbinţi” şi să salveze micile echipe de recunoaştere din cine ştie ce mare încurcătură.

Primiserăm cu toţii cele mai periculoase însărcinări în Vietnam. Faptul că ne aflam alături de cei mai bine antrenaţi, de cei mai abili subofiţeri din orice forţă militară din lume, a fost principalul motiv pentru care o parte dintre noi am supravieţuit.

Cei mai mulţi abia absolviserăm Şcoala de ofiţeri şi trebuia

să înfruntăm nu numai moartea, dar resimţeam şi tensiunea plasării în posturi de comandă, având în subordine nişte subofiţeri atât de buni. Voiam să ne ridicăm la înălţimea imaginii eroice a Forţelor Speciale. Tocmai atunci, John Wayne turna mult-lăudatul film *Beretele Verzi*, ecranizare a best-seller-ului lui Robin Moore. Sergentul SF Barry Sadler, înregistrase succesul „number one”: „Balada Beretelor Verzi”. Cu numai un an sau doi în urmă, unii dintre noi mai eram încă elevi de colegiu, iar acum eram opriţi pe stradă şi ni se cereau autografe. Veteranii din cel de-al doilea război mondial ne dădeau de băut. Femeile ne ofereau trupurile lor.

Nu ne puteam da în vileag frica pe care o simţeam cu toţii: nu era frica de moarte, ci de eşec, de a nu corespunde imaginii. În privinţa asta, nici subofiţerii nu ne erau de folos. Aşa se face că imaginea, mai exact felul în care publicul şi chiar noi înşine percepeam această superunitate de luptă, a creat, ca să respectăm adevărul, mulţi eroi. Înconjuraţi de succesul celor care făcuseră „pionierat”, toţi împreună, şi fiecare în parte, ne străduiam, dincolo de normal, să ne ridicăm la înălţimea unui ideal, situat parcă undeva prea sus pentru noi.

În afara faptului că a generat eroi, această imagine a generat, în acelaşi timp, şi o extraordinară presiune asupra noastră. Cum ne-am descurcat? Am chefuit straşnic. Am băut vârtos. Am muncit din greu. Am studiat pe rupte, în consecinţă, cei care, până la urmă, au murit şi-au vândut tare scump pielea.

Camionul trecu rapid printr-un crâng de copaci de esenţă tare, acoperit cu coarde de viţă sălbatică. Pe o creangă care atârna deasupra drumului, pândea o siluetă întunecată. Ceva străluci în noapte: era microfonul unei staţii radio. Transmitea în grabă un mesaj către camarazii săi înveşmântaţi în „pijamale negre”, aflaţi undeva, pe traseu.

Un blond chipeş, cu ochii albaştri, Dan Cahoon, strigă peste huruitul camionului:

— Hei, băieţi, aţi auzit de Frank Van Hoy?

Cu doar două luni în urmă, Frank, împreună cu soţia şi cu un alt cuplu, văzuse acea lumină stranie din Carolina de Nord

şi fusese uluit de privelişte. Cu zâmbetul său atotprezent, Frank povestea plin de încântare despre apariţia acelei lumini misterioase care, deplasându-se de-a lungul unei porţiuni de cale ferată părăsită, din sud-estul Carolinei de Nord, iluminase apoi interiorul automobilului lor, în timp ce toţi patru priveau scena de pe un deal din apropiere. După care s-a înălţat şi a dispărut. Dacă Frank nu ar fi fost el însuşi un SF, probabil că ceilalţi nu i-ar fi acordat prea multă atenţie.

— Ce-i cu el? întrebă altcineva, deşi nimeni n-ar fi vrut să afle cu adevărat.

Frank era popular printre tinerii ofiţeri şi dacă i s-ar fi întâmplat ceva, asta le-ar fi amintit tuturora că şi ei erau muritori şi vulnerabili.

Dan răspunse:

— Am auzit că a fost repartizat într-o echipă A din Corpul de armată I şi că tabăra lui a fost atacată. Abia ajunsese acolo de douăzeci şi patru de ore, când un nenorocit de obuz de mortier a aterizat în locaşul său individual.

— Dar-ar dracii! am strigat eu. Şi Frank a fost omorât?

— Nu! răspunse Cahoon. A fost rănit şi transportat la spital, da’ am auzit c-o să se facă bine.

Parcă dintr-odată, toată lumea se înveseli. Uşurarea se putea citi pe feţele tuturora.

Dan Cahoon îşi continuă relatarea:

— Dar asta nu-i nimic. Frank vorbeşte deja că ar vrea să urmeze o şcoală de pilotaj şi să revină pe front ca pilot de elicopter.

Buna dispoziţie crescu din nou şi discuţiile trecură la piloţii de elicoptere. S-au analizat diferenţele dintre aparatele Huey şi Cobra, dintre piloţii „de duminică” şi adevăraţii piloţi, cei militari.

Doi dintre preopinenţi ajunseră la un dezacord în privinţa procedurilor de urgenţă aplicate în cazul elicopterelor.

Scundul zise:

— Pe dracu’! Dacă unui elicopter i se opreşte motorul şi se află la cel puţin treizeci de metri înălţime, elicea se poate roti singură.

Celălalt se minună:

— Păi, cum, dacă motorul s-a oprit?

Scundul preciză:

— La şcoala de piloţi îi învaţă cum să procedeze.

— Şi ce fac? întrebă altcineva.

Scundul răspunse:

— Instructorul ridică aparatul cam pe la trei sute de metri şi apoi opreşte motoarele. Elevul trebuie să aducă aparatul jos prin autorotaţie. Presiunea aerului determină învârtirea paletelor. Elevul-pilot trebuie să aterizeze pe partea din spate a săniilor şi să împingă aparatul înainte; imediat ce atinge solul, elicopterul alunecă în faţă.

Eggers spuse:

— Şi dacă elevul pică la test?

Toţi cei de faţă râseră.

Dan Cahoon întrebă printre hohote de râs:

— Ştiţi care e ultimul lucru ce-i trece elevului prin minte când pică un examen?

— Care?

— Propria-i găoază!

Îi răspunse un hohot de râs general.

Bum! Explozii! Confuzie! Camionul derapă şi se opri într-un nor de praf. Întregul grup gemu, în timp ce trupurile noastre erau împinse de forţa centrifugă spre partea din faţă a camionului. Fiecare încercă să înghită în sec, dar frânarea bruscă a maşinii parcă ne lăsase pe toţi fără salivă. Afară, în întuneric, se auzea un clănţănit asurzitor de gloanţe, amestecat cu vorbe vietnameze. Apoi, linişte deplină.

Ne uitam unul la altul, sperând să găsim în privirile celorlalţi o soluţie magică pentru a ieşi dracului din această situaţie. Ne ascundeam emoţiile în spatele măştilor de *macho*, dar fiecare dintre noi simţea un bubuit înspăimântător în urechi: erau bătăile inimii. În sfârşit, liniştea a fost întreruptă de un ofiţer, care-şi trase cocoşul armei M-16, urmat apoi de ceilalţi. Stăteam încordaţi pe marginea banchetelor, gata să ne lansăm într-o luptă disperată pentru supravieţuire, dar nimeni nu făcea nicio mişcare. Nu eram siguri dacă trebuia să atacăm sau să aşteptăm o contralovitură. Domnea o linişte apăsătoare, aproape

asurzitoare. Cineva trase un pârţ. Îi răspunse un chicotit nervos.

Tresărirăm brusc când o voce puternică de afară bubui:

— Hei, Berete Verzi, americani labagii! *Lai de mau! Lai de mau!* Camion înconjurat! Este *beaucoup* VC[7]! Ieşit afară! Mâini sus! Ieşit afară, voi împuşcat! Toţi murit! Ultimii oameni!

Cei doi ofiţeri aflaţi spre spatele camionului ridicară prelata şi aruncară o privire afară. După ce le-au întins armele celor de jos, s-au ridicat şi şi-au pus mâinile la ceafă, cu degetele împreunate. Apoi s-au sprijinit cu grijă de oblonul din spate al camionului, trecându-şi picioarele pe deasupra. Jos, mai multe perechi de mâini i-au înhăţat de braţe şi i-au târât în întuneric. Liniştea din camion încetase să mai fie tensionată, generată de teamă: era liniştea înfrântă, dureroasă a resemnării. Văzând cum procedaseră primii doi, ceilalţi le urmară exemplul, conştienţi deja că era la fel de lipsit de speranţă să lupte sau să încerce să scape prin fugă.

Înainte de a coborî, m-am uitat pe furiş pe sub prelată şi am văzut soldaţi inamici în „pijamale negre” mişunând peste tot. Am lăsat puşca jos şi mi-am scos din teacă pumnalul „Ka-bar”, pe care l-am ascuns sub mâneca dreaptă, unde-l ţineam cu degetele. Cu stânga, mi-am scos din buzunare chibriturile, mica busolă şi briceagul, vârându-le în buzunarul din faţă al uniformei. M-am aşezat pe muchia oblonului şi m-am aruncat cu picioarele înainte, în aerul nopţii…

Mâini aspre m-au înhăţat şi m-au tras în beznă. Am aterizat cu un bufnet şi m-am izbit cu faţa de pământul moale. Braţele mi-au fost priponite strâns la spate, iar în jurul ochilor mi s-a aplicat un bandaj militar. Un fir de nailon, din acela folosit ca suspensie pentru paraşute, mi-a fost legat de gaica de la centură, pe şoldul drept, şi prins în continuare de găicile celor din faţa şi din spatele meu. Şirul de prizonieri a fost condus apoi prin pădurea deasă.

Printr-un noroc, banda de la ochi mi-o aşezaseră strâmb,

[7] VC – Viet-Cong – nume dat comuniştilor şi aliaţilor lor în timpul războiului din Vietnam, reuniţi în Frontul Naţional de Eliberare a Vietnamului de Sud.

astfel încât puteam vedea cu ochiul drept dacă-mi ridicam capul. Am lăsat cuţitul să-mi alunece în mână, încercând apoi să retez coarda de suspensie. Tăişul abia dacă pătrundea în firul rezistent. „Pui de căţea!” mi-am spus. Nu avusesem chef să-i mai ascut lama la revenirea din ultimul exerciţiu de antrenament pe teren. Continuând să mişc cuţitul ca pe un fierăstrău, îmi ţineam totodată capul ridicat, ca să-i pot urmări pe paznicii îmbrăcaţi în negru, care dirijau grupul printre copaci. Nu mi-au observat intenţiile, aşa că am continuat cu disperare să frec lama de firul de nailon.

Şirul de prizonieri coborî împleticindu-se peretele unei râpe nu prea adânci, după care urmă urcuşul pe malul opus. În apropiere, se vedeau un grup de corturi, două turnuri dotate cu reflectoare, în care erau amplasate mitraliere, şi o amenajare de formă pătrată, destinată prizonierilor, cu o mică baracă în centru. Întregul complex era împrejmuit cu două garduri de sârmă ghimpată înalte de 3,5 m, despărţite de un culoar lat de 2,5 m, plin cu un păienjeniş de sârmă „concertina”[8] împletită-n trei. În plus, două porţiuni din suprafaţa lagărului, la colţurile din faţă, erau închise de mici garduri mobile de sârmă ghimpată. În fiecare dintre ele se afla câte un cort de prelată neînălţat.

— Fir-ar să fie! mi-am şoptit, frecând cu şi mai multă disperare firul care-mi legase mâinile.

Ştiind că în câteva secunde vom ajunge în lagărul de prizonieri, mi-am proptit picioarele şi m-am smucit înapoi, într-o ultimă sforţare deznădăjduită de a rupe coarda. Sfoara nu s-a rupt, aşa încât mai mulţi oameni din faţa mea au căzut pe spate odată cu mine, traşi de firul de suspensie.

— Of, futu-mă-n cap! am bâiguit, suficient de tare ca să fiu auzit, conştient că intrasem într-un mare rahat.

Sângele mi s-a scurs din cap şi aproape că mi-a venit să leşin când am auzit chiar în spatele meu un hohot de râs izvorât din adâncul pântecului şi o pereche de mâini supradimensionate, mai curând nişte menghine, m-au înşfăcat de umeri şi m-au săltat în picioare fără prea mult

[8] O reţea din colaci de sârmă, de regulă ghimpată, care se poate strânge pentru a fi transportată (n.t.).

efort. Era gardianul-şef. Un behemot[9] care probabil îmi stătuse în spate tot timpul, savurând spectacolul strădaniei mele de a tăia coarda.

Smulgându-mi din mână pumnalul, îndoi firul într-o mică buclă, introduse lama înăuntru şi smuci de ea. Lama trecu cu uşurinţă prin fir, iar bruta hohoti bine dispusă.

— Eşti mare sculă, ai? am spus. M-aşteptam să fiţi nişte spurcăciuni d-alea mici şi galbene.

Gardianul vorbi într-o engleză stricată.

— Şi eu vorbeşte engleza, băi, pungaş de Chicago.

Am bulbucat ochii şi-am exclamat:

— Of, fir-ar să fie!

Apucându-mă de braţ, King Kong m-a escortat, făcându-mă să merg în vârful picioarelor, într-un loc din apropierea corturilor, unde prizonierii primeau deja instrucţiunile ce trebuiau respectate. Am început să tremur fără să mă pot stăpâni şi, în sfârşit, am băgat de seamă cât era de frig.

Am bâiguit:

— Şi tot aşa, m-aşteptam ca pe-aici să fie căldură şi umezeală. Când colo, e mai frig ca-n ciocul unui pinguin.

Ca şi ceilalţi, avusesem în dotare uniforma, raniţa şi harnaşamentul pentru muniţie, dar, în afară de uniformă, celelalte ne fuseseră deja confiscate, iar acum primiserăm ordinul să ne dezbrăcăm. Tinerii bărbaţi tremurau goi-puşcă, înconjuraţi de o vegetaţie umedă şi de nepătruns, în cea mai rece noapte a anului, întrebându-se ce alte orori îi mai aşteptau. Şi nu erau nici măcar lanurile de orez întinse şi fierbinţi din Delta Mekongului.

Ciorapii, chiloţii, tricourile, centurile, şireturile de la bocanci, plăcuţele de identitate şi obiectele de valoare ne-au fost confiscate şi ambalate în plicuri de manila, etichetate cu numele, rangul şi numărul de înmatriculare ale fiecăruia. Ni s-a ordonat să ne întoarcem salopetele pe dos şi să le îmbrăcăm, urmând ca tot grupul de prizonieri înfricoşaţi să se alinieze în coloane de câte trei în faţa unei mese pliante de dimensiuni apreciabile. Acolo ni s-au dat stilouri, cu indicaţia

[9] Animal uriaş biblic, asemănător hipopotamului (n.t.).

să ne semnăm pe plicurile care conţineau obiectele noastre de valoare.

Am înghiţit în sec, ştiind că voi refuza. La orele de însuşire a codului de conduită fuseserăm instruiţi să nu semnăm sub nicio formă vreun document dacă vom ajunge prizonieri de război. Eram speriat, dar, când mi-a venit rândul, m-am apropiat, am luat stiloul şi m-am aplecat peste masă, către gardianul de pe scaun.

Probabil că King Kong îmi simţea intenţia şi era pregătit. M-a izbit peste trahee şi m-a săltat cu răutate la câţiva centimetri de sol. Braţul drept îmi era răsucit la spate, cu tendoanele întinse de strânsoarea ca de menghină.

Gardianul-şef rosti ca o voce gravă:

— Semnezi plicul în clipa asta.

— Mă cac pe nasul tău de labagiu comunist! am scrâşnit furios.

Braţul, puternic ca un picior de elan, m-a strâns de gât, tăindu-mi respiraţia. M-a zgâlţâit şi m-a izbit de un copac foarte mare şi foarte dur. În mâinile matahalei a apărut o pereche de cătuşe, pe care mi le-a prins de încheieturi după ce m-a forţat să iau copacul în braţe. Am văzut că ceilalţi se apropiau de masă şi-şi semnau plicurile.

Am strigat:

— Hei, băieţi, nu faceţi asta! Or să se folosească de semnăturile voastre!

King Kong îşi făcu din nou apariţia, Dumnezeu ştie de unde, cu un bandaj militar pe care mi-l vârî în gură, legându-i capetele în jurul cefei. Am încercat să-mi folosesc dinţii şi limba ca să împing afară tifonul, dar fără niciun rezultat. La fiecare câteva minute, gardianul-şef apărea în preajma mea, cu pieptul său mare ca un butoi zgâlţâit de hohotele profunde de bas.

Abia după ce toţi ceilalţi au semnat, mi s-au desfăcut cătuşele. Harnaşamentele, raniţele şi armele au fost etichetate şi încuiate în şopronul de lemn, după care am fost împărţiţi în două grupuri şi duşi în cele două secţiuni ale lagărului unde se aflau corturile culcate la pământ. Cu toate că îngheţaserăm de frig, în loc să înălţăm corturile, ne-am

vârât sub prelate şi ne-am ghemuit laolaltă, luându-ne reciproc în braţe şi sperând să scăpăm de frig cu ajutorul căldurii cumulate a trupurilor.

Şi atunci se porni muzica. Câteva difuzoare de mare putere fuseseră amplasate în imediata vecinătate a gardurilor fiecărui sector şi orientate înspre lagăr, la nivelul solului. Difuzoarele trâmbiţau muzică vietnameză, cu volumul dat la maximum. Urmă o succesiune de zgomote psihedelice, efecte sonore, şi iarăşi muzică vietnameză. Nivelul decibelilor trebuie să fi fost undeva între cel din interiorul unui motor de bombardier B-52, la decolare, şi cel asociat unei bombe nucleare de mare putere. În noaptea aceea n-aveau să se odihnească nici diavolii, nici îngerii.

Fiecare bărbat stătea ghemuit sub pânza cortului, cu braţele înlănţuite în jurul celui din faţă, cu corpul presat de spatele celuilalt şi ţinut în braţe de cel din spatele său. Nu m-am putut stăpâni să nu chicotesc.

O voce întrebă:

— Care râzi, mă?

— Sunt eu, Bendell. Tocmai mă-ntrebam ce s-ar întâmpla dacă unuia dintre noi i s-ar scula.

Râsete nervoase.

Un alt locotenent spuse:

— Păi, ăla ar fi un poponar mort.

Toată lumea izbucni în râs şi atmosfera se mai destinse. Muzica se opri. O voce se auzi în difuzoare: era din nou King Kong.

— Adunarea pentru apel!

Prizonierii s-au strecurat din uterele gigantice de prelată, înfruntând răcoarea de gheaţă de la miezul nopţii. Cele două grupuri, aliniate, aşteptau în poziţie de drepţi. Gardianul-şef stătea la o masă, lângă poarta principală. Reflectoarele din turnurile de pază aruncau o lumină orbitoare.

Vocea groasă hurui din nou în clipa în care King Kong începu să strige numele a patru prizonieri:

— Voi toţi încercat evadaţi! Ultimii oameni! Veniţi la poartă!

Unul din locotenenţi încercă să simuleze o dereglare psihică subită şi protestă cu mâinile ridicate într-un gest de

implorare:

— Nu! Vă rog, eu n-am încercat să evadez! Vă jur!

Un alt locotenent îi şuieră energic:

— Taci dracului din gură, muiere! Eşti un SF! Comportă-te ca atare!

Tânărul ofiţer realiză subit cine era şi unde se afla şi-şi îndreptă brusc coloana, umflându-se în pene. Se apropie de poartă şi încremeni în poziţie de drepţi. Cei patru tineri au fost înşfăcaţi de gardieni, trei dintre ei fiind escortaţi dincolo de poartă, iar cel care implorase iertare dus lângă un vestiar metalic cenuşiu, care zăcea pe o rână în mijlocul lagărului. Doi gardieni l-au vârât înăuntru, urlând şi lovindu-l cu picioarele, au închis uşa şi au întors dulapul pe partea cealaltă. Pe fondul zbieretelor captivului şi sub privirile noastre îngrozite, gardienii au început să izbească în vestiar cu două bâte de lemn.

S-a ordonat ruperea rândurilor şi ne-am târât din nou sub prelate, dar de data asta difuzoarele au tăcut o vreme. În schimb, prizonierii erau „trataţi” cu zgomotele loviturilor aplicate de gardieni în vestiarul metalic şi cu zbieretele captivului. În cele din urmă, bocănitul s-a oprit şi, curând, l-am auzit pe tip strecurându-se sub prelată, suspinând pe înfundate. Muzica reîncepu, dar numai pentru cincisprezece minute. S-a ordonat o nouă adunare în formaţie şi prizonierii au părăsit iarăşi căldura culcuşurilor, ca să ia poziţie de drepţi. Au fost strigate alte nume, inclusiv al meu. Doi dintre oameni au fost acuzaţi de a fi lipsit la precedentul apel.

Uriaşul gardian-şef s-a deplasat personal în incinta lagărului, mi-a pus cătuşele şi m-a escortat afară, pe poartă. Strânsoarea tipului semăna cu cea a unor fălci de rechin şi, la fiecare câteva secunde, se auzea râsul său cavernos. Era chiar mai solid decât Dick „Cherokee” Wright, unul din cei mai respectaţi şi mai bine făcuţi dintre tinerii locotenenţi. Am fost condus la un cort şi împins înăuntru.

În spatele unei mese, pe un scaun pliant, stătea un bărbat cu faţă de caucazian care zâmbea. Purta o uniformă cafenie, cu o brasardă albă pe care se vedea o cruce roşie. Am fost aşezat pe un scaun dincoace de masă, legându-mi-se

cătuşele de spătar. Tipul îl expedie pe Goliat afară şi îmi întinse mâna peste masă. Ne-am strâns mâinile.

— Carter, de la Crucea Roşie Internaţională, se prezentă el. O ţigară?

Am acceptat Pall Mall-ul şi focul oferite de individ. Am tras adânc fumul în piept şi l-am privit curios pe Carter care s-a aplecat, a ridicat o cutie de carton şi i-a golit conţinutul pe masă: diverse obiecte de toaletă, nişte cărţi de joc, articole de papetărie şi un stilou.

Individul rosti, parcă prea vesel:

— Uite, ai aici un pachet de ajutoare din partea Crucii Roşii şi am vrea să-ţi înştiinţezi de îndată familia că ai fost capturat.

— Grozav, am zis eu într-o doară.

Tipul zâmbea fals şi evita să mă privească în ochi.

Carter împinse în faţa mea un formular şi un stilou:

— Pentru pachet trebuie să semnezi aici.

— Fir-ai al dracului! Nu semnez nimic. Auzi la el, Crucea Roşie! Mânca-mi-ai curul, trădător împuţit ce eşti.

Veveriţa continuă să zâmbească şi spuse:

— Uite ce e, eu nu-ţi sunt duşman. Vreau să te ajut.

— Vorbeşti serios?

— Da, zău!

— Excelent, am replicat. În cazul ăsta, nici nu trebuie să-mi desfaci cătuşele. Întoarce-te cu spatele, numără până la zece, iar eu am să dispar cu scaun cu tot.

Zâmbind în continuare, tipul strigă:

— Gardian!

Joe cel tânăr şi forţos îşi făcu din nou apariţia. Desfăcu cătuşele, mă scoase rapid din cort şi mă târî până la un cort învecinat, pe care scria: COMANDANTUL LAGĂRULUI.

Viet King Cong mă atenţionă:

— Cere permisiunea să intri în cortul comandantului.

— Vedea-te-aş mort, cu gura plină de rahat, venetic împuţit!

M-a plesnit peste ceafă şi a repetat:

— Cere permisiunea să intri în cortul comandantului!

De la subofiţerii-instructori învăţasem că vietnamezii

respectă manifestările de rezistenţă deosebită şi se tem de ele. M-am gândit apoi că oricum trăsesem un loz necâştigător, aşa că am zâmbit şi am scuipat drept în faţa gardianului. Uriaşul s-a înroşit, şi-a strâns degetele pumn, dar tot atât de repede s-a oprit şi şi-a şters scuipatul de pe faţă. M-a târât, de fapt m-a dus mai mult pe sus, până la un copac din apropiere, m-a legat cu cătuşele de el şi, pur şi simplu, a plecat.

Îmi doream să fi fost mai slab, în timp ce scuipam pe mână, încercând să mi-o strecor prin inelul cătuşei, dar n-am reuşit decât să rămân cu ea înţepenită în nodurile degetelor. Îmi simţeam mâna prinsă parcă într-un escalator. Am tras, m-am agitat, m-am cutremurat de durere şi, în sfârşit, am izbutit să trag cătuşa din nou peste încheietură.

Apoi am început să mă caţăr pe trunchiul subţire al copacului, trăgând cu mâinile încătuşate şi împingând cu picioarele, ca un soi de leneş uriaş, cu pielea neacoperită de blană. Rămăsesem înţepenit acolo, la şase metri de sol, când gardianul-şef s-a întors, s-a uitat în sus şi a început iarăşi să râdă. În sfârşit, glăsui:

— Ce faci, treci cătuşe prin crengi? Yankeule, tu *dinky dau*.

Ştiam că la şase metri dedesubt mă aşteptau alte torturi şi o situaţie incertă, aşa că m-am agăţat mai tare de poziţia în care mă aflam. Totuşi, în cele din urmă, puterile m-au părăsit şi am alunecat spre pământ – către o soartă necunoscută, dar în orice caz înfricoşătoare. King Kong mi-a desfăcut din nou cătuşele şi m-a târât înapoi în lagăr, unde am fost luat în primire de alţi doi gardieni.

Şeful rosti:

— El *beaucoup* frig. Băgaţi-l înăuntru. Faceţi căldură la el.

Şi din nou, râsul homeric.

Am fost trântit la pământ, imobilizat şi vârât în vestiarul metalic. Dulapul a fost răsucit pe partea cu uşa, şi indivizii au început să izbească cu măciucile în el. La început am fost prea furios ca să mă sperii.

Înăuntrul vestiarului, mi-am lipit braţele de corp, le-am ridicat aproape de cap şi mi-am înfundat degetele în urechi. Îmi simţeam bătăile inimii şi respiram cu dificultate.

Mi-am amintit de aplicaţia desfăşurată cu câteva luni înainte, când, îmbrăcat în „pijama neagră”, mă aflam într-un tunel de apeduct. Regimentul Trei Infanterie Washington DC, „Old Guard”, dădea testul anual pentru verificarea capacităţii de luptă. Echipa mea reprezenta Viet-Cong-ul şi până atunci fusese umilită de una din companiile regimentului. În orice caz, era vorba de o operaţiune regizată, în care membrilor echipei mele li se ceruse să se ascundă într-o reţea de tunele săpate la trei metri adâncime, sub un fals sat vietnamez, construit de Forţele Speciale la tabăra A. P. Hill, Virginia.

M-am târât de-a lungul unei ţevi înguste, cu intenţia de a mă ascunde dedesubtul trapei care dădea sub cuptorul principal al satului. La o intersecţie de tunele, exact sub trapa de evacuare, cineva aruncase o grenadă de gaze. Când am ajuns acolo, faţa, limba, plămânii şi mâinile au început să-mi ardă de parcă cineva aruncase acid peste mine. Orbit şi terorizat de panică, nu mai ştiu cum m-am agăţat de conductă şi m-am târât înapoi. În mod miraculos, am reuşit şi am fost salvat în cele din urmă de camarazii mei din echipă.

A fost adusă imediat de la Pentagon o grupă CBN sau de investigare chimică-biologică-nucleară. Întrucât hainele îmi erau şi-aşa contaminate, m-au pus să intru din nou în tunel, cu un dispozitiv de testare a aerului şi cu mănuşi de cauciuc, cu cizme, glugă şi mască de protecţie. Am luat o probă de aer şi am scos-o afară, împreună cu grenada explodată. Aparatul arăta că gazul emanat fusese ceva între CS şi iperită. S-a tras concluzia că grenada conţinuse unul din gazele experimentale, dar nimeni n-a putut pricepe cum ajunsese cineva în posesia ei şi cum o aruncase în tunel.

Îmi apăruseră o mulţime de băşici pe faţă, deasupra ochilor şi pe unul din obraji, precum şi pe limbă. Abia refăcut după o dublă pneumonie complicată cu pleurezie, am avut probleme serioase şi din cauza plămânilor.

Mi-am reamintit senzaţia claustrofobică pe care am avut-o în conducta îngustă, în timp ce mă târam înapoi, orbit şi chinuit de dureri, temându-mă să nu mă lase puterile sau ca nu cumva vreun şarpe cu clopoţei să se târască printre picioarele mele.

„Am reuşit eu să ies din tunel şi am supravieţuit. O să scap şi din asta, fir-ar să fie!”, mi-am spus.

Ritmul respiraţiei şi al bătăilor de inimă îmi scăzuse, dar trebuia să mă stăpânesc la fiecare câteva minute, căci altfel m-ar fi cuprins din nou panica.

Loviturile au încetat. Am simţit cum se întoarce vestiarul, şi m-au trecut fiorii. Luându-mi inima-n dinţi, când s-a deschis uşa am închis în grabă ochii. Cei doi gardieni s-au chiorât la mine, întrebându-se dacă nu cumva, în timpul supliciului, inima încetase să-mi bată. Am deschis ochii, am căscat şi mi-am întins braţele în aerul nopţii.

— Băi, comunişti labagii, nu sunteţi în stare să lăsaţi omul să doarmă? am spus de parcă tocmai atunci mă-ntorsesem din lumea viselor.

Înhăţându-mă de mâini, m-au ridicat în picioare, fără să scoată o vorbă. Unul din ei a arătat cu degetul spre partea cealaltă a lagărului. M-am alăturat grupului de locotenenţi care fuseseră adunaţi din nou în formaţie şi urmau să execute flotări. King Kong mi-a ordonat, prin sistemul de amplificare, să fac şi eu ca ei, dar i-am răspuns cu un gest obscen şi am rămas nemişcat. Celorlalţi locotenenţi li s-a ordonat să se ridice, şi aceştia s-au strecurat bucuroşi sub prelate. Eu am rămas în frig. Mi-am făcut socoteala că până la răsăritul soarelui mai erau câteva ore.

Deşi îmi lipsea curajul, mă prinsesem de figură. Gardianul-şef era plutonierul Charlie Telfair de la Compania „Bravo”, Grupa a Şaptea din Forţele Speciale. Ca şi Charlie, toţi subofiţerii SF ce mişunau pe-acolo, îmbrăcaţi în „pijamale negre”, ne supravegheau ca pe nişte tineri ofiţeri care, într-o zi, urma să devenim comandanţii lor. Ştiam că aceşti subofiţeri îi respectau pe cei cu vână de comandant, aşa că am hotărât să merg până La capăt, chiar dacă frigul îmi pătrunsese demult în oase şi începusem să mă tem c-am să mor de hipotermie.

În plus, mă uitam în jur şi încercam să pun la cale un plan de evadare. Locotenent-colonelul Robert Furman, comandantul Companiei „Bravo”, promisese o permisie de gradul A, de trei zile, celui care reuşea să scape din acest

lagăr de prizonieri, presupus a fi complet asigurat împotriva unor astfel de tentative. În orice caz, eu îi rămăsesem fidel locotenent-colonelului Richard Reid, comandantul unităţii mele, Compania Charlie, mai ales de când auzisem că „bătrânul” evadase şi izbutise să scape din ghearele naziştilor străbătând mile-n şir prin Pădurea Neagră, în timpul „războiului care a pus capăt tuturor războaielor”.

Mai mult decât asta, voiam permisia.

Dintotdeauna am vrut să dovedesc că un tip înalt şi slăbănog ca mine poate fi la fel de bine şi ofiţer, şi erou, o adevărată Beretă Verde, şi nu un animal alcoolic, un delincvent păgubos şi clovnul clasei, cum fusesem în colegiile Tallmadge şi Coventry din Akron, Ohio.

— Locotenent Cur-de-Plumb, se auzi în difuzoare vocea lui Telfair. Eşti pregătit să cooperezi?

Ştiam că misiunea lui Telfair era să mă determine să cooperez şi mai ştiam că toţi aceşti subofiţeri nu agreau ideea ca nişte ofiţeri papă-lapte să poarte aceeaşi beretă şi insignă ca şi ei, astfel încât se străduiau să fie cât mai duri. Totuşi mi-am dat seama că de omorât nu puteau să mă omoare, aşa că am repetat gestul obscen cu degetul.

Urmasem un curs de luptă corp-la-corp sub apă, cu Charlie Telfair ca instructor-şef. Ca şi în antrenamentele desfăşurate în lagărele de prizonieri, Telfair şi sergenţii săi erau duri, extrem de duri. Pentru ei Beretele Verzi însemnau foarte mult şi nu voiau ca ofiţerii să intre în posesia lor fără să le merite. Totodată, dorinţa lui era ca un număr cât mai mare de tineri locotenenţi să se întoarcă acasă vii. Noi, locotenenţii, am fost învăţaţi cum să luptăm împotriva unui adversar cu costum sau mască de scafandru, înarmat sau nu, cum să înotăm şi să supravieţuim cu mâinile legate la spate şi cu picioarele priponite, cum să respirăm cu ajutorul unei trestii sau cum să luptăm sub apă cu doi adversari deodată.

Antrenamentul era aspru, şi atunci am înţeles cât de dur, dar, totodată, cât de bun profesionist era uriaşul. Ştiam că în situaţia asta puteam să-i fac lui Telfair gesturi obscene şi chiar să-l scuip în faţa mare cât o mănuşă de base-ball, şi totuşi să fiu respectat. Dar, dac-aş fi făcut-o pe stradă sau

într-un bar, ei bine, ar fi fost ca şi cum m-aş fi dus la Muhammad Ali şi i-aş fi aruncat ceva mărunţiş ca să-şi lustruiască pantofii. Îl respectam pe Charlie Telfair pentru că era un dur şi un bun meseriaş şi pentru că *nu* i se fâlfâia.

L-am văzut pe Telfair făcându-le un semn cu capul celor doi gardieni, care au intrat pe poarta din faţă. Am fost apucat de braţe şi târât până la o cuşcă de sârmă ghimpată, lungă de trei picioare[10] şi înaltă de două, având o uşă cu cadrul de lemn şi un zăvor. Era fixată de un stejar din mijlocul lagărului. Am fost împins înăuntru şi forţat să-mi strâng genunchii la piept. Ningea şi dinţii îmi clănţăneau, în timp ce ascultam muzica vietnameză, distorsionată acum prin schimbarea vitezei de derulare a benzii.

Mi-am spus: „Fir-ar a dracului de zăpadă din sudul Carolinei de Nord şi de vietcongi care şi-au cumpărat – «pijamalele negre» de la Fayetteville Tent şi Compania Awning. Păstrează-ţi umorul, bătrâne. Gândeşte-te la Myrtle Beach. Nu te opri din gândit, punct.”

Auzind nişte ţipete, am încercat să-ntorc capul. Un locotenent costeliv ieşise de sub cortul cel mai apropiat şi începuse să ţipe isteric. Mai mulţi gardieni au alergat la poartă şi au descuiat-o. Individul îşi dezbrăcă salopeta şi o luă la fugă către împrejmuirea de sârmă ghimpată, continuând să ţipe. Mitralierele M-60, încărcate cu gloanţe oarbe, răpăiră sacadat din ambele turnuri, dar eu vedeam cu ochii mei că omul nu avea niciun gând de evadare: pur şi simplu, îşi ieşise din minţi.

Gardienii au intrat în curtea lagărului. Între timp, tânărului ofiţer i se înţepenise corpul gol în gardul înalt din sârmă ghimpată şi încerca să se caţăre cu sângele şiroindu-i pe picioare. Au ajuns la ofiţerul isteric, l-au apucat de picioare, iar el a defectat şi a urinat, murdărindu-se tot, dar mânjindu-i şi pe ei. Pe când îl scoteau din sârmă ghimpată, Charlie Telfair aduse în grabă o pătură cazonă, îl înveli, după care îl scoaseră cu blândeţe din incinta lagărului.

Am simţit cum o lacrimă îmi apare în colţul ochiului şi mi se

[10] Un picior – 30,479 centimetri *(n.t.).*

prelinge pe obraz, unde îngheaţă.

„Mai bine aici decât în timpul luptei”, am spus cu glas tare, încercând să-mi păstrez judecata limpede. „Dacă e atât de al dracului de greu într-un nenorocit de antrenament în plin Fort Bragg, Carolina de Nord, dacă noi suntem ofiţeri din cea mai puternică formaţiune de luptă de pe glob şi nu rezistăm la nişte antrenamente, cum trebuie să i se pară unui amărât care nu e decât caporal sau soldat de rând într-o unitate de «iepuri de câmp». La dracu! Nu se poate să ţi se dea aşa, mură-n gură, un grad şi-un număr de înmatriculare. Nu merge. Nu te opri din vorbit, Bendell, futăcios chipeş ce eşti. Ha, ha, vorbeşte! Îi vei învinge.”

M-am trezit cu obrazul odihnindu-se pe zăpada proaspătă. Undeva, departe, se-auzea o sirenă. Ochii mi s-au deschis brusc. Dar de ce mi se-nchiseseră? M-am chinuit să respir, plămânii îmi ardeau. „Am leşinat”, m-am gândit. Sunetul îndepărtat al sirenei mi-a reamintit de tânărul locotenent care-avusese o cădere psihică. Probabil că-l duseseră cu ambulanţa la Womack Army Hospital.

„Ia stai puţin, ceva nu e în regulă”. Gândul îmi năvăli cu putere în creier. Mă îmbolnăvisem din nou de pneumonie. Difuzoarele urlau atât de puternic încât nu-mi puteam auzi gândurile. Printre frunzele copacilor, cerul căpăta o culoare cenuşiu-întunecată, odată cu revenirea „falsului răsărit”.

Sprijinindu-mi spinarea de peretele din spate al cuştii, atent să nu-mi intre în piele vreunul dintre ghimpii sârmei, mi-am îndreptat corpul, izbind cu tălpile bocancilor (model special, pentru junglă) în cadrul uşii strâmte, exact în dreptul zăvorului. Uşa s-a desfăcut cu un scrâşnet şi am ieşit afară în vacarmul asurzitor produs de pocnetele seci ale gloanţelor oarbe de calibrul 7,62 mm, trase de mitralierele M-60 din turnurile de pază. Cu mâinile ridicate deasupra capului, am mers spre poarta de acces. Mă simţeam slăbit şi vedeam siluetele tremurate ale gardienilor care alergau în întâmpinarea mea. Poarta era descuiată.

M-am chinuit să pronunţ:

— Băieţi, să ştiţi că e o problemă administrativă. M-am îmbolnăvit rău de pneumonie.

Gardienii m-au luat de braţe şi m-au escortat la un cort din prelată, târându-mă înăuntru. De câteva ore, simţeam pentru prima dată puţină căldură. Uriaşul plutonier arătă spre capul unui pat de campanie, zicând:

— Legaţi-l de cadru. Oricum, doctorul vine abia după micul dejun. S-a îmbolnăvit de pneumonie şi unul dintre gardieni. Mai aduceţi nişte pături şi înveliţi-l.

Stăteam culcat pe două pături aşezate direct pe pământ şi mă acoperiră cu alte patru. Braţul meu drept, prins cu cătuşele de rama patului, era suspendat cam la şase inci[11] în aer. Respiram cu greutate.

Telfair stătea pe pat şi vocea lui profundă se auzi filtrată de întunericul nopţii:

— Locotenente, ţine minte, întotdeauna să ai cuţitul ascuţit şi arma curată.

Am răspuns liniştit, cuvintele rămânându-mi parcă suspendate.

— N-am să uit, plutonier.

Câteva ore mai târziu, am fost trezit de o lovitură de bocanc. Chipul imens al plutonierului mă privea de sus cu un rânjet diavolesc. Lumina se strecura prin uşa cortului, iar pereţii căpătaseră acum o neplăcută culoare verde-deschis. De-afară se auzea forfota dimineţii. În urmă cu câteva ore, Charlie Telfair fusese el însuşi doar câteva clipe, redevenind acum gardianul-şef autoritar şi nesuferit. Ieşi din cort şi imediat pătrunseră doi gardieni care-mi scoaseră cătuşele şi-mi legară gleznele cu sfoară de suspensie de la paraşute.

Am fost scos afară şi aşezat lângă un foc straşnic. Ori de câte ori gardienii priveau în altă parte, încercam să-mi dezleg gleznele. Îşi făcu apariţia un paznic cu o tavă de aluminiu cu jumări de ouă, pâine prăjită, şuncă şi cafea, pe care mi-o aşeză în faţă.

Cu vocea amplificată de difuzoare, Charlie Telfair a ordonat o nouă adunare în formaţie pentru apel. Le-au fost aruncate peste gard felii de pâine prăjită locotenenţilor îngheţaţi de frig, care au sărit pe ele ca două haite de câini înfometaţi.

---

11 Un inci – 2,54 centimetri *(n.t.).*

Telfair rânji şi mă arătă cu degetul:

— Noaptea trecută, locotenentul Bendell dormit cu multe pături calde şi mâncat hrană caldă lângă foc. Ne-a spus toate planurile voastre. A cooperat.

— Fir-ai al dracului! am urlat eu. Am sărit în picioare, aruncând cu tava de mâncare în direcţia subofiţerului, dar am fost tras cu promptitudine la locul meu, lângă foc.

Un gardian a venit să-şi mai ia o porţie de mâncare, lăsându-şi imprudent arma rezemată de cortul cel mai apropiat de foc. M-am întins după puşcă, dar un alt gardian m-a izbit şi m-a pus jos, aşezându-mă din nou pe scaunul pliant. Un minut mai târziu, mi-am vârât bocancii în flăcări, sperând să ard astfel firul de nailon, dar focul era prea puternic şi n-am rezistat.

Colonelul Furman sosi în tabără, însoţit de câteva personaje importante cărora le prezentă lagărul. Tipii erau impresionaţi. L-am auzit pe colonel spunându-le că din tabără nu se putea realmente evada. Şi-atunci, mi-am spus: „Numai să am eu picioarele astea dezlegate, Bob, şi te-aş face să-ţi înghiţi vorbele.”

Au venit doi paznici şi ne-au luat, pe mine şi pe gardianul bolnav, ca să ne consulte doctorul, care tocmai sosise. M-am chinuit să mă ridic şi am făcut, şontâc-şontâc, câţiva paşi către şirul de corturi. În faţa mea se afla gardianul bolnav. Am luat-o la picior fără grabă, în timp ce gardienii din spatele meu erau prinşi într-o conversaţie.

La un moment dat, am simţit că picioarele mi se mişcă liber şi m-am uitat în jos. În mod miraculos, minutele de mers împiedicat acţionaseră asupra nodurilor: glezna stângă mi se eliberase. Nu mă mai gândeam la pneumonie. Nu-mi mai păsa de dureri şi nici de cei doi gardieni. Nu mai aveam în cap decât două lucruri: colonelul Furmian, care spusese că nu se poate evada din acest lagăr, şi dorinţa de a fi liber. La naiba cu durerea, glandele responsabile cu adrenalina au preluat controlul.

Alergam iute ca vântul, aruncând din când în când o privire peste umăr către cei doi gardieni angajaţi într-o urmărire disperată. Trecând de şirul de corturi, am auzit încurajările

celorlalţi prizonieri, pe fondul înjurăturilor mânioase ale urmăritorilor.

Făceam slalom printre copaci, străduindu-mă din răsputeri să rămân conştient. Ca să mă impulsionez, îmi spuneam că urmăritorii nu erau doar nişte falşi gardieni şi că acum eram vânat de nişte soldaţi nord-vietnamezi experimentaţi. Nu mai aveam pneumonie, în schimb aveam o şansă de libertate.

Buf! În atâtea sute de mii de acri de pădure de la Fort Bragg, Carolina de Nord, am nimerit exact peste nişte sârmă ghimpată veche şi ruginită, uitată acolo de cine ştie ce altă unitate.

Am căzut şi-am urlat de durere:

— Of, fir-ar dracu-al dracului!

Ajuns chiar în spatele meu, unul dintre gardieni râse triumfător şi zbieră:

— Scapă şi de mine dacă mai poţi, labagiule!

Se aruncă pe spinarea mea şi râse cu sadism, scoţând la iveală o pereche de cătuşe. Sârma ghimpată mi se înfipse în piept, braţe, picioare şi coapse. Uniforma mi se sfâşiase şi m-am simţit săltat cu brutalitate din sârmă. Sângele mi se usca pe pânza salopetei. Abia putând să mai vorbesc, am rânjit şi am îngăimat cu o şoaptă chinuită:

— Se spune: „Să trăiţi, domnule labagiu!”. Habar n-ai de meserie, băi, ţărane!

Oarecum stânjeniţi, cei doi gardieni-subofiţeri m-au târât înapoi în lagăr, în timp ce eu mă chinuiam să respir şi să-mi acomodez vederea. Cu toate acestea, nu mi-a fost deloc greu să-mi păstrez zâmbetul. O oră mai târziu, mă trezeam la Womack Army Hospital, dar beneficiam de o permisie de gradul A, de trei zile. La o oră după mine, a mai reuşit să evadeze încă un locotenent.

Din această experienţă, mi-a rămas întipărită în minte o amintire: imaginea locotenenţilor Roesch şi Leopold privind în gol, înconjuraţi de ceilalţi ofiţeri tineri şi nervoşi, care pălăvrăgeau în remorca camionului.

De fapt, au fost două amintiri: cealaltă era sfatul lui Charlie Telfair de a-mi ţine tot timpul cuţitul ascuţit şi arma curată.

Capitolul II
FIII MUNŢILOR

Mua şedea în mijlocul râului cu apă repede şi limpede precum cristalul. Lua în căuşul palmelor sale arămii apa rece ca gheaţa şi o lăsa să picure peste sânii semeţi. Apoi, folosindu-se de bucata de săpun pe care i-o dăduse sanitarul american, îşi săpuni cele două protuberanţe. Sfârcurile îi stăteau rigide din cauza apei îngheţate şi brizei răcoroase a dimineţii.

În această regiune predominant muntoasă a Vietnamului, apa repede-curgătoare rămânea într-adevăr rece, chiar dacă temperaturile după-amiezii creşteau până la 38°C, însoţite de o umiditate incredibilă. Munţii făceau ca nopţile să fie foarte friguroase, ceea ce influenţa totodată şi temperatura apei.

Mua era fericită să scape măcar o vreme de corvoada zilnică şi adeseori cobora dealul până la râu pentru a se scălda la lumina soarelui. Se uitase pe o revistă americană şi-şi închipuia că se răsfaţă într-o cadă cu apă spumoasă, asemenea celei pe care o văzuse în fotografie. Mua visa cu ochii deschişi să se îndrăgostească de un american, întocmai ca şi Ning, femeia frumoasă din satul Dak Tung. Aruncă o privire spre satul ei, Dak Jel Luk, cocoţat pe dealul din imediata apropiere, imaginându-şi cum va veni un american chipeş cu beretă verde care o va scăpa de muncă, de superstiţii şi de stilul primitiv de viaţă, purtând-o într-o lume de lux şi desfătare. Văzu cu ochii minţii cum o ducea în buncărul său şi băgă mâna sub apă, mângâindu-şi părţile intime, acelea pe care şi le păstra pentru cine ştie ce războinic curajos şi nobil.

Mua făcea parte din tribul Jeh, iar satul acestuia se afla în valea în care râul Dak Pek se vărsa în puternicul Dak Poko, în apa căruia se îmbăia şi se mângâia ea acum. Închise ochii şi respiră cu putere pe nări, încercând să-şi închipuie cum avea să fie prima oară cu bărbatul viselor sale. Vârstnicii o preveniseră că ceea ce-şi făcea acum cu degetele i-ar putea

provoca apariţia unor băşicuţe dureroase, dar în clipele acelea nici că-i păsa. Mua era încredinţată că merita riscul.

Zgomotul produs de cei trei soldaţi vietnamezi care râdeau, o făcu să deschidă ochii şi să suspine surprinsă. Apăruseră pe malul apei printre tufişuri şi chicoteau în timp ce-i fluturau ostentativ *atok*-ul – fusta neagră de mătase pe care femeile de la munte o purtau înfăşurată în jurul şoldurilor. Din cauza remarcilor făcute de soldaţii americani şi vietnamezi, unele dintre femeile tribului Jeh începuseră să poarte cămăşi dăruite de misionari, ca să-şi acopere sânii, dar Mua considera că asta era o treabă caraghioasă.

Ar fi vrut să ţipe, dar unul dintre soldaţi îndreptase înspre ea o armă, făcându-i semn să nu scoată o vorbă. Apoi o chemă, dar ea ezită. Un altul ridică arma şi o aţinti asupra ei.

Mua se răzvrăti în sinea ei, dar se hotărî să nu-şi trădeze niciun pic teama faţă de *yuani*. Aşa cum n-ar fi făcut-o nici tatăl şi nici fraţii ei. Ştia ce se va întâmpla când va ajunge la mal, acolo unde tufişurile dese vor ascunde totul privirilor celor din sat. Când îşi va întâlni bărbatul, nu va mai fi neprihănită pentru el. Şi mai ştia că tatăl şi fraţii ei vor fi ucişi în încercarea de a o răzbuna dacă ar fi mărturisit cele întâmplate, aşa că se va supune şi nu va povesti nimănui nimic. Va trebui să supravieţuiască.

Montagnarzii erau un popor simplu şi primitiv. Vietnamezii le furaseră ţara – Munţii Centrali – cu câţiva ani înainte. *Yuanii* au luat pur şi simplu tot ce au vrut de la montagnarzi. Poporul Dega, cum îşi spuneau ei, nu avea drept de vot, nu avea spitale, şcoli şi niciun fel de reprezentare în guvern.

Nu mai aveau aproape nimic şi, cu toate acestea, vietnamezii le luau jumătate din ce le rămăsese sub formă de taxe şi impozite. Au fost violaţi, ucişi, prădaţi şi jefuiţi de cei care ţineau frâiele puterii la Saigon. Toţi vietnamezii îi urau pe montagnarzi, iar cei din neamul Dega nutreau aceleaşi sentimente faţă de vietnamezi.

Nimeni nu putea înţelege de ce vietnamezii urau acest popor atât de mult, până când salvatorii lor, Beretele Verzi americane, au venit să trăiască alături de ei. Americanii au observat că primitivii montagnarzi erau foarte muncitori,

religioşi, devotaţi familiei, loiali şi simpli. Mai presus de toate, erau cei mai agresivi şi mai neîndurători luptători din Vietnam. Cu alte cuvinte, poporul acesta de indigeni, care se hrănea cu şobolani, lilieci, maimuţe şi tot ce cădea pradă arbaletelor, avea toate calităţile care le lipseau vietnamezilor aşa-zis civilizaţi.

Numele pe care şi-l dăduseră, Dega, însemna „fiii munţilor”, şi acei munţi de culoarea smaraldului, sufocaţi de junglă, erau bogaţi în aur, argint şi alte minerale valoroase. Cam pe la mijlocul anilor cincizeci, pe lângă gelozie şi teamă, aurul constituise pentru vietnamezi un alt pretext de a-i ucide şi a le jefui ţinuturile.

Mua se apropia fără grabă de mal, pe când cei trei soldaţi vietnamezi se holbau la formele magnifice ale trupului ei. Îşi ridică mândră bărbia şi decise că va rămâne mută şi nu-şi va trăda nicio emoţie. Unul dintre ei îşi aţintise arma asupra ei şi ceilalţi doi se dezbrăcau. Fără o vorbă, Mua se întinse pe iarba din mijlocul desişului, îşi desfăcu picioarele şi închise ochii. Brutele chicotiră cu răutate, apoi primul o pătrunse cu violenţă.

Simţea mai multă durere şi frică decât oricând în viaţă, dar pe minunata ei faţă tânără nu se putea citi nimic. Era o adevărată Dega. Al doilea o pătrunse şi termină la fel de repede ca şi primul. Avea senzaţia că un lemn aprins îi străpunsese măruntaiele şi, pentru prima dată în cei paisprezece ani ai săi, înţelese ce însemna ura adâncă şi adevărată.

Mua se căzni să respire, când al treilea o apucă de gât şi o ridică pe jumătate. Îşi scosese şi el hainele şi acum se lăsase între picioarele ei, violând-o la rându-i.

Pe parcursul întregului episod nu s-a rostit niciun cuvânt, iar Mua a rămas cu ochii închişi. Întinsă pe spate, asculta râsetele celor trei, care acum se îmbrăcau. În sfârşit, îi auzi plecând, îndreptându-se spre tabăra de nivel A a Forţelor Speciale, situată în Dak Pek.

Au ajuns la adăpostul echipei LLDB, fălindu-se faţă de camarazi cu isprava lor. În acest timp, tânăra fată se scufundase în apa purificatoare, lacrimile ei pierzându-se în

curentul năvalnic. Înotă sub apă şi-şi ţinu respiraţia până când simţi că-i explodează plămânii. Dacă ar fi avut şi ea o Beretă Verde americană, precum avea Ning, acesta i-ar fi omorât şi i-ar fi tăiat în mii de bucăţele pe ticăloşi.

Mua a plâns de supărare, frustrare şi furie, fără să se simtă însă vinovată. S-a consolat cu gândul că, deşi vietnamezii i-au împrăştiat sângele nevinovăţiei pe malul râului, nu i-au putut răpi mândria şi puterea de a trăi, şi asta era o parte din ceea ce însemna să fii montagnard.

Zăbovise prea mult cu baia ei de dimineaţă, aşa că amână celelalte lacrimi pentru clipele în care avea să fie din nou singură şi o luă pe poteca bine bătătorită ce ducea spre intrarea în sat. Înainte de a ajunge la poarta de acces din zidul solid de lemn, întărit cu pari de punji, care împrejmuia vârful dealului, Mua ştia că va trebui să născocească o scuză acceptabilă pentru întârziere. Urma s-o ajute pe mama ei să pregătească mâncarea, să treiere orezul recoltat de pe lanurile din munţii apropiaţi, şi apoi să taie aproape o sută de kilograme de lemne de foc pe care să le ducă într-o legătură pe spate, cam o jumătate de milă, până-n sat.

În noaptea aceea, Mua şi-a părăsit aşternutul, în care plânsese vreme de-o oră. Celelalte fete care se culcaseră alături de ea pe rogojinile împletite din bambus, în *marao*, dormitorul comun înălţat pe nişte stâlpi, adormiseră şi nu i-au auzit suspinele. O nelinişteau nişte voci şi se hotărî să afle ce se întâmpla. Se târî până la zid, şi îşi văzu tatăl discutând în limba vietnameză cu cineva de dincolo de el. Era singurul din sat care cunoştea această limbă.

Mua aşteptă, ascultă schimbul aprins de cuvinte, după care ieşi din umbră şi se apropie de părintele său.

— Tată, cine a fost acolo? întrebă ea. Ce voia?

Bătrânul îi răspunse:

— Era un vietcong, Mua. A spus că vor veni mâine noapte să le dăm orez, carne şi câteva femei. Dacă nu, îi vor ataca pe oamenii noştri când se vor duce să lucreze câmpurile de orez sau să taie lemne. A mai spus că americanii nu ne pot apăra aici.

Mua nu-şi putu stăpâni scâncetul care-i scăpă printre buze,

dar bătrânul îşi trecu vechea carabină M-1 în mâna cealaltă şi-şi petrecu braţul musculos peste umerii ei.

— Mua, nu-ţi fie teamă, o linişti el. Nu le vom da nimic vietcongilor. Nu-ţi face griji.

— Nu avem cum să ne apărăm împotriva lor sau a sud-vietnamezilor, spuse Mua cu resemnare. Şi unii, şi alţii sunt la fel.

— Asta e foarte adevărat, replică tatăl, dar americanii sunt de partea sud-vietnamezilor. Acesta e singurul motiv pentru care războinicii Dega au acceptat să lupte pentru ei. Am să-i înştiinţez pe americani, şi precis îi vor ajuta pe oamenii noştri.

Mua reflectă la toate acestea cu entuziasm. Soldaţii americani erau singurii pe care poporul ei se putea bizui de cele mai multe ori. Bărbatul lui Ning va şti ce-i de făcut.

Se duse înapoi la culcare, dar avu un somn agitat, o dată trezindu-se chiar plângând.

În dimineaţa următoare, tânăra cea frumoasă trebui să-şi ia inima-n dinţi şi să meargă la râu, căci era de datoria ei să umple vasele cu apă de băut şi să spele rufele. Făcu la repezeală o baie şi se întoarse în sat cu ulcioarele pline.

Mergând pe cărare către vârful dealului, Mua văzu ceva care o puse în încurcătură. Mai sus de locul în care ajunsese ea, câţiva bărbaţi Jeh străini, îmbrăcaţi în tradiţionalele şorţuri, intrau pe poarta satului, cărând harpoane şi arbalete. Unul dintre cei din urmă era foarte înalt şi avea alături o femeie Dega care, după cum arăta, ducea pe spate un coş împletit, plin cu de-ale gurii.

Ei da, se gândi ea, probabil că era o misiune de pace din satul Dak Poy, de peste vale. De mai mulţi ani, între cele două sate dăinuia o vrajbă provocată de o ceartă stupidă, al cărei motiv fusese dat uitării. Grăbi pasul pe potecă şi, gâfâind din greu, ajunse în curând la poarta satului. Străinii se adunaseră cu toţii în jurul tatălui ei, discutând şi râzând.

Femeia se întoarse şi Mua icni: era Ning. Frumoasa montagnardă îi zâmbi şi apoi se agăţă de braţul bărbatului ei. Mua stătea lângă singurul copac din satul de pe deal şi privea curioasă.

Ning îşi lepădă coşul şi scoase din el o cutie de bere

americană. O întinse zâmbind bărbatului ei, care la rândul său i-o oferi tatălui lui Mua. Apoi, Ning scoase un costum american de camuflaj pe care i-l dădu de asemenea soţului ei. Acesta îi îmbrăcă peste şorţ şi-şi puse pe cap o beretă verde americană. Mua privea excitată. Acest bărbat nu era montagnard – era iubitul lui Ning, americanul. Amândoi veniseră îmbrăcaţi în costume de Jehi, astfel ca vietcongii care i-ar fi văzut de la distanţă să creadă că nu erau decât un cuplu oarecare din sat.

Ceilalţi bărbaţi erau montagnarzi. Şi-au scos de sub şorţuri uniformele împăturite, pe care le-au îmbrăcat. Şi-au desfăcut arcurile false din lemn de la arbalete şi Mua a observat că toţi aveau puştile deghizate astfel încât de la distanţă să arate ca nişte arbalete.

Ning mai scoase din coşul ei câteva obiecte metalice, şi, sub privirea uluită a tinerei femei, americanul începu să le asambleze. Nu după multă vreme, ţinea în mâini o armă M-16, cu o ţeavă mare şi groasă. Mua se apropie.

Americanul întoarse capul, o zări pe tânără şi îi dărui un zâmbet prietenos.

„Of, gândi ea, dac-aş avea un bărbat ca ăsta, aş putea avea mulţi copii şi nu m-aş mai teme că o să mi-l omoare *yuanii* şi nici c-o să moară din pricina bolilor nenumărate care macină poporul meu, de muşcături de şobolani, de şarpe sau chiar de atacurile tigrilor. Un asemenea bărbat m-ar proteja pe mine şi pe copiii mei, aşa cum acesta o apără pe Ning”.

Ning o privi, iar Mua roşi. De parcă ar fi auzit glodurile fetei, se apropie de bărbatul ei şi-l înlănţui mijlocul. El încetă să mai cerceteze ţeava armei, zâmbind către frumoasa de lângă copac. O îmbrăţişă pe Ning şi o sărută scurt, dar înfocat. Mua oftă în sinea ei şi-o surprinse pe Ning privind-o din nou. Mua dispăru în grabă. Sosise timpul să se facă nevăzută.

Această zi, a doua după ce-şi pierduse nevinovăţia, s-a dovedit a fi cea mai interesantă din viaţa ei de până atunci. Marele american şi prietenul său Nhual, interpretul-şef pentru Dak Pek, şi-au petrecut întreaga zi şi seara împreună cu tatăl ei, mâncând carne de şobolan, orez, creier de maimuţă şi bând mult rachiu de orez. Mua şi mama ei au trebuit să stea

în permanenţă la dispoziţia războinicilor. Americanul s-a dus de mai multe ori s-o vadă pe Ning şi de fiecare dată s-a purtat cu ea aşa cum orice bărbat Jeh şi-ar fi tratat soţia. Mua îşi dorea cu ardoare acelaşi lucru.

După căderea întunericului, acesta a plecat din adăpostul tatălui ei şi a vorbit vreme îndelungată cu războinicii cei voinici cu care venise. Şase dintre ei formau garda lui de corp şi se aflau tot timpul prin preajmă. Acest bărbat nu era numai un *Trung-wi*, adică un locotenent, ci era totodată cel mai important printre cei opt mii de Jehi care trăiau în acea vale, precum şi pentru ceilalţi Jehi aflaţi mai la sud, înspre Dak To şi Kontum.

După ce înaltul *Mil-ken* discută cu războinicii Jeli, aceştia au ocupat poziţii de-a lungul zidului care înconjura satul. El s-a aşezat apoi lângă un foc şi multă vreme a ţinut-o aproape pe Ning. Din umbră, Mua se uita la cei doi care se mângâiau, râdeau şi-şi împărtăşeau unul altuia secrete. A stat de veghe până ce lui Ning i s-a făcut somn şi a fost condusă în adăpostul destinat oaspeţilor de vază. Cu toate că tatăl ei postase două santinele de încredere la uşa adăpostului, ea a văzut cum *Trung-wi* a trimis doi oameni din garda sa personală să vegheze asupra femeii sale. Mua zâmbi în sinea ei şi murmură ceva nedesluşit.

Pe urmă, Nhual şi americanul au mers în cel mai înalt punct din sat şi acolo s-au lungit pe pământ, cu armele în mâini. *Mil-ken* se tot uita printr-un tub mare. În timpul zilei, Mua auzise spunându-i-se „starlight scope”, deşi nu-şi mai amintea cum se pronunţă cuvântul. Tatăl ei i-a explicat că era un obiect vrăjit, care-l ajuta pe american să vadă noaptea precum bufniţele. Astfel, îi putea depista pe vietcongi şi putea să tragă în ei chiar şi atunci când aceştia nu-l zăreau.

Mua se temea ca nu cumva comportamentul ei să pară indecent, aşa încât s-a dus la *marao* – adăpostul femeilor singure – şi s-a culcat, dar n-a pus geană pe geană toată noaptea. S-a aşezat cu faţa la peretele de bambus împletit şi nu l-a scăpat din ochi pe american cât a fost noaptea de lungă.

După ce luna a ajuns la zenit, l-a văzut pe american privind

cu atenţie prin tub, vegheat de Nhual, care se afla lângă el. Mua auzi apoi strigătele vietcongilor de dincolo de zidul de apărare al satului. Sesiză încrederea, chiar făloşenia din vocile acestora, deşi nu le înţelegea limba. Îi auzi pe ceilalţi vietcongi chicotind, în timp ce vorbitorul striga cu obrăznicie insulte.

Individul ajunsese la mijlocul unei fraze, când arma americanului bubui şi împrăştia flăcări în întuneric. Vocea se opri brusc şi Mua înţelese că cel care vorbise era mort. Îşi imagina că putea fi unul dintre cei care o violaseră. Zâmbi larg în întuneric. Puşca lui Nhual pocni şi ea, urmată de cea a americanului. Un vietnamez de dincolo de zid urlă, atins probabil în timp ce fugea să se ascundă în jungla din apropiere.

Mua îşi părăsi patul, aşa cum făcură şi ceilalţi săteni. Se stârni multă agitaţie şi vânzoleală fără rost până când pricepură că americanul ucisese un vietcong. Ning alergă în grabă la locotenentul cel înalt, sărutându-l lung şi apăsat. Mua oftă.

Tatăl fetei se duse la american şi vorbi cu el în limba Jeh. Mua ştia puţină franceză şi, când îi auzi numele, se întrebă dacă nu cumva *Mil-ken* luptase înainte alături de francezi, pentru că numele lui suna franţuzeşte: îl chema *Trung-wi* Bendell.

Capitolul III
CUNOAŞTE-ŢI INAMICUL

Am scos o cutie de plastic transparent din buzunarul pentru provizii al salopetei de camuflaj, am extras o ţigară Lucky, mi-am vârât-o între buze, după care am scos la iveală şi bricheta Zippo. În timp ce-mi aprindeam ţigara, am studiat inscripţia: „Lt. Donald Bendell, Det. A-242 Dak Pek”. Dedesubt se afla panaşul Forţelor Speciale, cu motto-ul: „De opresso liber”, iar sub toate acestea, pe corpul principal al brichetei, erau înscrise cuvintele: „Lăsaţi-mă să vă cuceresc inimile şi sufletele, altfel vă dau foc la şandrama”. Am privit prin întunericul din buncăr în ochii negri ai lui Mr. Oh, montagnardul Jeh care stătea dincolo de ulciorul uriaş din lut ars plin cu rachiu de orez. I-am oferit o ţigară, fiind recompensat cu un zâmbet de aur.

Ţineam în mână mânerul din os de bivol indian al cuţitului Bowie[12], care avea o lamă groasă meşterită dintr-un şrapnel provenit de la o bombă de 500 livre[13]. Era gravat cu inscripţii în limba tribului Jeh. Două mici bucăţi de bronz fuseseră încrustate ceremonios pe muchia lamei. Unul dintre nepoţii lui Oh avea gura plină de apă şi, la fiecare câteva secunde, stropea puţin gresia pe care o ţineam în mâna stângă, în timp ce cu dreapta plimbam peste piatră imensa lamă a cuţitului, într-o mişcare de du-te-vino. Băieţelul cu pielea arămie şi ochii migdalaţi se uita la mine aşteptând un zâmbet ori un semn de aprobare.

Lângă Oh, soţia lui, în vârstă de douăzeci de ani, ridică mâna şi plesni o muscă sâcâitoare aşezată pe unul din sânii ei bronzaţi, care se legănau în voie, fără niciun acoperământ. Apoi îmi întinse încă o fâşie de carne de şobolan afumată. După ce am şters cuţitul de pânza salopetei, l-am vârât în teaca de bambus, special cusută de partea dreaptă a pantalonilor. Mi-am reprimat încă o dată greaţa, am înghiţit în

[12] Cuţit lung, cu lama de 25–30 cm şi cu tăiş dublu *(n.t.).*

[13] O livră – 453,3 grame *(n.t.).*

sec, am băgat în gură bucăţica de carne şi am început să mestec.

Nu mai puteam aştepta până ce Mr. Oh avea să-mi paseze furtunul care ieşea din gâtul ulciorului. Eram nerăbdător să-mi umplu gura cu gustul dulceag, dar ucigător de tare al rachiului de orez. Dacă nu anihilam gustul de şobolan, măcar să-mi fi omorât o parte din celulele creierului, ca să pot depăşi acest chin fără să-mi vărs maţele. În timpul unor păţanii similare, reuşisem întotdeauna să mă strecor afară înainte de a voma, dar întotdeauna există un început şi, Doamne fereşte, nu voiam să-mi jignesc gazda.

În cele din urmă, Mr. Oh şi-a încheiat prelunga sorbire a licorii şi mi-a întins tubul. Am aşteptat ca nevasta lui cea ştirbă să umple ulciorul cu apă şi am dus tubul la buze. Şobolanul alunecă cu bine în jos. Din fericire, eram suficient de beat ca să ies basma curată şi de data asta. Ridicând un capăt al şiragului de mărgele roşii-galbene-albastre, l-am admirat din nou, apoi m-am uitat spre dreapta, în ochii iubitei mele, Ning. Ca întotdeauna, ochii ei surâzători scânteiară în timp ce-mi adresă un zâmbet larg, apoi se întoarse ca s-o ajute pe soţia lui Oh să spele vasele.

— Mr. Oh, am spus, acesta e un colier minunat. Aş vrea să vă mulţumesc din inimă şi dumitale, şi soţiei.

Zâmbetul lui Oh se stinse, iar el deveni extrem de serios.

— *Trung-uy* Bendell, americani spus *beaucoup* Vietminh – ah, cum se spun?

— Divizia a Doua NVA[14] a înconjurat Dak Pek, am spus eu, încercând să-l ajut pe Oh, care nu stăpânea prea bine engleza.

Oh continuă:

— Poate noi toţi murim acum.

— Posibil, am admis eu.

Montagnarzii nu agreau necinstea şi ascunsul pe după pom.

Am reflectat asupra cuvintelor lui şi mi-am amintit de sosirea mea în Vietnam, la începutul lunii iunie a anului 1968. După perioada de început, petrecută la Long Binh, am fost

[14] NVA – *North Vietnamese Army* – Armata nord-vietnameză *(n.t.).*

transferat la Cartierul General al Grupei a Cincea a Forţelor Speciale, împreună cu mai mulţi locotenenţi de la Fort Bragg. Imediat am început COC – cursul de orientare combativă –, o mică afacere de trei zile care urma să ne familiarizeze cu ceea ce ne aştepta în Vietnam. Era vorba de toate acele mici secrete ajutătoare, cum ar fi să nu foloseşti after-shave când pleci într-o misiune de patrulare sau interdicţia de a te ataşa de populaţia indigenă. Cursul s-a încheiat cu o patrulă de ambuscadă, organizată în ultima noapte, cu Detaşamentul A-502 din Nha Trang.

Când grupul de nou-veniţi a fost instruit în privinţa patrulei de ambuscadă, li s-a atras atenţia că lucrurile trebuie luate foarte în serios.

Astfel, subofiţerul-instructor ne-a avertizat:

— Dacă vreunul dintre cei de faţă crede că-i doar o joacă de copii, poate n-ar fi lipsit de interes să vă spun că unul dintre băieţii care a trecut de curând prin acest instructaj a plecat într-o astfel de misiune săptămâna trecută. Se ascunsese într-un lan de orez, când a apărut o grupă de nord-vietnamezi. Ambuscada a fost descoperită şi tânărul locotenent a primit un glonţ de AK-47 drept în gură. I-a traversat tot corpul şi a fost omorât pe loc. Nu dormea când s-a întâmplat, şi totuşi a dat ortul popii. Nu se ştie care glonţ vă este destinat. Aşa că, ascultaţi la mine, când o să vă vină cheful să trageţi la aghioase în timpul unei ambuscade, amintiţi-vă că ăsta nu e un joc de copii.

Conştient de bara argintie de proaspăt locotenent apărută pe emblema beretei mele, am ridicat mâna.

— Da, Sir? spuse sergentul, arătând înspre mine.

— Domnule sergent, am întrebat eu, cine a fost cel ucis?

— Era locotenent, Sir, şi se numea Roesch, Hans Roesch.

O voce mă trezi din gândurile mele:

— Soţie şi eu, continuă Oh, avem cinci fii. Noi facem… ăă… promis la tine. Vin vietcongi, noi luptăm, întâi mine omorât, apoi soţie meu omorât, apoi cinci fii meu omorât, apoi *Trung-uy* omorât. Vietcong nu vine omorât, *Trung-uy*… ah… trebuie omorât familie meu întâi. Colier este… ah… colier este… ah…

Dregându-mi glasul, l-am ajutat:

— Colierul este un simbol, un semn.

Mr. Oh zâmbi cu gura până la urechi şi încuviinţă din cap cu entuziasm.

— Este semn al meu… promis… la cuvintele meu… Tu prieten Jeh. Tu prieten familie meu.

M-am frecat la ochi:

— Fir-ar să fie, e tare mult fum în buncărul dumitale, Mr. Oh.

Am ignorat chicotelile înăbuşite ale femeilor şi am spus:

— Mulţumesc ţie şi familiei tale foarte mult, Mr. Oh. Este o mare onoare din partea unui bărbat ca dumneata. Sunteţi prietenii mei.

Oh îşi îndreptă spatele, ţanţoş nevoie-mare.

Eu am continuat:

— Mr. Oh, vietcongii ne-au mai înconjurat o dată, mai demult, dar nu ne-au atacat, aşa că probabil vom supravieţui şi acestei încercări. Dar, dacă vom fi atacaţi, iar eu voi fi ucis, trebuie să-mi promiţi ceva.

— Orice, spuse gazda mea.

— Am aranjat cu cei de la FULRO ca, în cazul în care voi fi omorât, s-o adăpostească pe Ning în junglă, pentru că este femeia mea. Te rog să te îngrijeşti de asta. Totodată, dacă nu voi mai fi, te rog să-mi promiţi fă vei avea grijă ca yarzii[15] să-l ucidă pe Mr. Bon, comandantul plutonului care asigură securitatea americanilor. Spune-le să facă la fel şi cu nevastă-sa.

— Tu ştii că ei vietcongi? replică Oh.

— Da, am dovezi.

După o scurtă pauză, am continuat:

— Âştia trebuie omorâţi, căci fără ajutorul cuiva dinăuntru, Dak Pek nu poate fi cucerită.

M-am aşezat la locul meu, gândindu-mă la adevărul spuselor mele.

Detaşamentul A-242 de la Dak Pek era, în vara anului 1988, cea mai izolată misiune americană din Vietnamul de Sud. Amplasată la extremitatea nord-vestică a zonei de acţiune a

[15] Prescurtare da la montagnarzi *(n.t.).*

Corpului Doi de armată, tabăra era înconjurată de cei mai înalţi munţi din Vietnam, acoperiţi în întregime de junglă. La sfârşitul anului 1967, tabăra de grad A situată la nord de Dak Pek – Kam Duk – căzuse în mâinile nord-vietnamezilor, care au folosit tancuri sovietice în sprijinul numeroaselor lor trupe de infanterie.

Tabăra de grad A de la sud de Dak Pek – Dak Sul – fusese şi ea cucerită de NVA. Dak Seang avea să mai reziste asediului doar câteva luni, iar Dak To, cea mai sudică tabără, fusese deja cucerită cu puţin timp înainte. Înspre est se întindea Valea Tu Mrong, unde armata nord-vietnameză poseda una dintre cele mai puternice fortificaţii din interiorul graniţelor Vietnamului şi la numai câteva mile spre vest se aflau graniţa laoţiană şi principalele căi de acces ale discipolilor lui Ho Şi Min.

Echipa SF de la Dak Pek avea misiunea să organizeze operaţiuni la graniţă cu ajutorul montagnarzilor Jeh, Sedang şi Halong şi al câtorva cambodgieni şi laoţieni care li se alăturaseră, cu toţii antrenaţi şi echipaţi de americani, şi să împiedice infiltrările nord-vietnamezilor veniţi din Laos pe drumul Ho Şi Min.

Deşi izolată, era, cu toate acestea, cel mai uşor de apărat dintre toate taberele din Vietnamul de Sud. Cine o amplasase acolo ştiuse să facă o bună alegere a terenului. Era tot ce-şi putea dori un tactician militar. Spre deosebire de majoritatea taberelor de acelaşi tip – aşezate în triunghi, pătrat sau altă configuraţie geometrică şi împrejmuite pe tot perimetrul exterior –, Dak Pek era aşezată pe culmile a unsprezece dealuri mici, fiecare din ele împrejmuită, care se sprijineau reciproc cu foc direct. Cu alte cuvinte, dacă cineva reuşea să treacă de sârma ghimpată, capcanele antitanc, parii din lemn de punji şi celelalte obstacole, atunci asupra atacatorilor se concentrau focul armelor de calibru mic, al armelor fără recul şi Bazooka, tirul direct al artileriei şi chiar al aruncătoarelor de flăcări, de pe cel puţin două coline învecinate.

Şi pe deasupra, fiecare deal era înconjurat de câte un şanţ antitanc lat de trei metri şi tot atât de adânc. Fiecare şanţ era umplut cu mii de pari din lemn de punji ascuţiţi ca acul,

precum şi cu beţe de bambus ascuţite, toate orientate în sus. În plus, întreg perimetrul era înconjurat de un hăţiş de sârmă ghimpată şi „concertina”.

Americanii îşi aveau adăpostul pe înălţimea cunoscută sub numele de Dealul American, care era şi cea mai bine apărată. O cărare şi o poartă mobilă din sârmă ghimpată făceau legătura cu Dealul Vietnamez.

În rest, dealul se conforma descrierii generale, cu excepţia faptului că, în 1968, un specialist în demolări din New Jersey, sergentul Larry Crotsley, i-a mai adăugat câteva trăsături noi. Cu ajutorul camarazilor săi şi a montagnarzilor, a împrejmuit dealul cu bidoane de 55 de galoane[16] de combustibil pentru avioane cu reacţie, amestecat cu nişte substanţe chimice, care prin detonare să dea o flacără precum cea a napalmului. Bidoanele fuseseră îngropate la foarte mică adâncime pe coastele dealului şi sub fiecare bidon se afla câte o încărcătură de explozibil cu declanşare electronică. Firele duceau pe sub pământ la buncărele americanilor, alături de firele ce proveneau de la numeroasele mine Claymore. Fiecare buncăr avea câte o scândură pe care erau desenate schemele de conexiuni, lângă locul unde erau ataşate firele. Schemele indicau localizarea şi raza de acţiune a fiecărei mine.

Pista aviatică de bitum se întindea pe latura estică a taberei, dincolo de perimetrul principal, având protecţia asigurată de dealurile care o înconjurau.

Pe lângă toate acestea, existau cele cincizeci şi două de mitraliere de calibru 0,30, un model din cel de-al doilea război mondial, amplasate permanent de-a lungul perimetrului fiecărui deal, alături de şapte mitraliere de calibrul 0,50, câteva mitraliere M-60, numeroase mortiere de 60 mm, 81 mm şi 4,2 inci, arme fără recul de 90 şi 106 mm, mai multe Bazooka şi o baterie ele artilerie cu mortiere de 105 mm pe Dealul Vietnamez. Fiecare deal era înconjurat cu buncăre fortificate în care locuiau cele şapte sute de familii ale luptătorilor înarmaţi şi antrenaţi de americani, probabil cei

[16] Un galon (SUA) – 3,78 litri *(n.t.).*

mai buni din Vietnam.

Şi dacă toate astea nu erau de-ajuns, întreaga tabără se afla într-o vale imensă acoperită de junglă, curăţată în întregime, iar satele de montagnarzi, cu o populaţie de opt mii de suflete, acopereau cele cincisprezece dealuri care înconjurau tabăra, asigurând totodată un sistem de alarmare timpurie pentru eventualitatea unui atac. Râului Dak Poko, a cărui apă rece şi limpede străbătea toată această zonă, i se alătura mai modestul Dak Pek, în capătul sudic al văii. Pe mai tot întinsul taberei, cele două râuri nu puteau fi trecute cu piciorul.

Şi, totuşi, tabăra de la Dak Pek era vulnerabilă în două privinţe: mai întâi, era o pradă uşoară pentru armele cu tir indirect, fiind împresurată din toate părţile de munţi înalţi. La drept-vorbind, era chiar ţinta a numeroase atacuri cu rachete, mortiere şi artilerie obişnuită, atât din partea NVA cât şi, ocazional, din partea celor două companii de lepădături din partea locului, membri al Viet-Cong-ului. Majoritatea erau montagnarzi din satele periferice, forţaţi de NVA să lupte pentru ei, sub ameninţarea că le vor fi omorâte familiile. În consecinţă, aceste forţe prost echipate şi lipsite de motivaţie nu reprezentau o ameninţare reală şi erau tratate cu dispreţ de către trupele din Dak Pek.

Faptul că americanii trebuiau să coopereze cu Forţele Speciale Vietnameze – *Luc Luong Dac Biet* sau LLDB – constituia a doua slăbiciune. Apartenenţa unora dintre aceşti vietnamezi la Viet-Cong era notorie. Pe întreg cuprinsul Vietnamului de Sud exista un anumit procentaj de vietcongi, care erau imposibil de depistat. Montagnarzii care făceau parte din Viet-Cong erau cunoscuţi în general de către cei din Forţa de asalt de la Dak Pek, numai că aceştia nu-i trădau americanilor întrucât se ştia că luptau din constrângere, şi nu de bună voie. În multe cazuri era vorba de rude – un unchi, un văr sau chiar un frate.

În tot cazul, vietnamezii comunişti infiltraţi la Dak Pek erau agenţi de spionaj bine antrenaţi, adevăraţi profesionişti. Comandantul plutonului de securitate care ajuta la paza Dealului American, Mr. Bon, era unul dintre aceşti agenţi. La

fel şi soţia sa. Sergentul de contrainformaţii al trupei, Joe Howard, eu şi alţi câţiva ştiam asta, dar trebuia s-o şi dovedim. Unul dintre cei care făcuseră parte din echipă, dar care nu era respectat de nimeni, s-a împrietenit cu Mr. Bon pentru că acesta vorbea o engleză curată... Individul începuse astfel să-i vorbească sincer şi deschis vietnamezului, ca şi unui american de-al lui.

La nord de adăpostul trupei americane de la Dak Pek se afla un buncăr ocupat de doi sergenţi ai Beretelor Verzi, singurul în care niciun membru al echipei nu avea voie să intre. Aceştia purtau berete verzi şi uniforme adecvate, dar nu făceau parte cu adevărat din Forţele Speciale. Ei proveneau de la ASA – Agenţia de Securitate a Armatei. Singurii care cunoşteau funcţia lor reală eram eu, sergentul de contrainformaţii şi subofiţerul-locţiitor al comandantului. Cu ajutorul echipamentului radio din buncăr, aceştia interceptau azimuturile direcţionale ale staţiilor radio aparţinând NVA şi vietcongilor ce operau în zonă. Avioane Mohawk, propulsate cu elice, survolau în mod constant zona, având la bord echipament electronic cu care recepţionau şi ele semnale direcţionale de la transmisiile radio inamice. Apoi, azimuturile erau prelucrate şi confruntate, pentru stabilirea în final a poziţiilor inamice. În plus, puterea semnalului recepţionat era proporţională cu capacitatea staţiei radio-emiţătoare, dând indicii asupra dimensiunii unităţii respective. În acest mod, americanii au aflat că sunt înconjuraţi din toate părţile de trupele Diviziei a Doua a NVA.

Înainte de „marele salt peste mări şi ţări”, am urmat câteva ore de limba vietnameză la Fort Bragg, unde am învăţat să citesc, să scriu şi să vorbesc de la sora doamnei Nhu, care preda acolo sub un nume fals.

În timpul ultimului atac de artilerie şi rachete asupra taberei noastre, oamenii de la ASA au interceptat un operator radio care dirija tirul inamicului din interiorul taberei. De altfel, nu era pentru prima dată când respectivul folosea un manipulator telegrafic portabil, transmiţând de regulă imediat ce Commo Willy îşi încheia transmisia pe puternica staţie cu bandă laterală unică. Cei doi tipi de la ASA au înregistrat pe

bandă mesajele interceptate, urmând ca, împreună cu ceilalţi experţi şi cu ajutorul computerelor, să încerce să le decodifice.

Mi-au cerut ca la primul atac de artilerie asupra Dak Pek-ului să mă duc în buncărul lor şi să încerc să traduc ceea ce le comunica agentul din tabăra nord-vietnamezilor. Faptul că, în timpul ultimelor transmisii, oamenii de la ASA au obţinut azimuturi bune asupra emiţătorului, acestea intersectându-se exact pe poziţia buncărului lui Mr. Bon, fusese şi el relevant.

O explozie înfundată zgudui buncărul subteran, urmată de altele, la scurte intervale de timp. Zgomotele mi-au întrerupt şirul gândurilor. Instinctiv, mi-am încleştat degetele pe omniprezenta puşcă CAR-15, versiunea cu ţeava scurtată a armei M-16, prevăzută cu un pat telescopic. Ning s-a ghemuit lângă mine, căutând protecţie sub braţul meu rămas liber.

De afară, am auzit strigătele a doi americani: „Suntem atacaţi! Suntem atacaţi!”

Am împins-o pe Ning în braţele lui Oh, spunându-i:

— Rămâi cu ei, iubito!

Şi am năvălit afară pe uşă.

Soarele strălucitor m-a izbit în faţă ca o lipie de napalm. Rachiul de orez băut mă trosnise şi el, făcându-mi genunchii să-mi tremure, în timp ce încercam să alerg spre buncărul ASA.

Cu ochii mijiţi, m-am uitat în direcţia latrinei din cărămizi de BCA aflată chiar în faţa mea şi am auzit vocea transmisionistului-adjunct al echipei, sergentul de stat-major Don Williams, cunoscut de toţi sub numele de Commo Willy.

— Ce paştele mă-sii!

Uşa se deschise brusc şi operatorul radio, cu înfăţişarea lui aproape copilăroasă, ieşi afară trăgându-şi pantalonii şi urlând, cu o mare supărare întipărită pe faţă:

— Fir-aţi ai dracului de comunişti împuţiţi, nu poate omul nici să se cace ca lumea din cauza voastră!

Am izbucnit în râs privindu-l pe sergentul de stat-major cum dispărea pe treptele buncărului TOC[17] şi de comunicaţii.

[17] TOC – *Tactical Operaţional Center* – Centrul de operaţiuni tactice *(n.t.).*

M-am oprit subit din râs, când o altă rachetă 220 zbură pe deasupra capului meu şi explodă la marginea pistei aviatice. Ultimii metri i-am parcurs pe jumătate alergând, pe jumătate împleticindu-mă pe treptele buncărului ASA.

Cu puţin timp înainte de a da buzna într-un mod cu totul neceremonios pe uşa buncărului, nedorind să fiu împuşcat de-ai mei, am zbierat: „American!”.

Mi s-au întins nişte căşti şi am fost tratat cu un amalgam cacofonic de vocale şi silabe guturale vietnameze, lansate în eter de undeva din interiorul taberei şi de pe unul din piscurile aflate la vest de noi.

— Ce tot pălăvrăgesc ăştia, Sir? se interesa unul dintre subofiţeri.

Mi-am scos căştile, am zâmbit şi am spus:

— O gaşcă de căcăcioşi înspăimântaţi, sergent. Tipul din tabără e speriat de moarte şi urlă ca un nebun, iar cel de afară e ori nervos, ori agasat, aşa că ţipă şi el. Aş putea să înţeleg un cuvânt din zece. Tot din buncărul lui Bon vine semnalul?

Celălalt sergent replică:

— Nu putem şti până când nu apare un avion în zonă. Unul e deja pe drum, pentru că ne-am gândit că va folosi din nou codul Morse pentru a transmite un raport. În majoritatea cazurilor a intervenit după ce Commo Willy şi-a încheiat transmisiile, dar ştie că vom trimite cât de curând rapoarte de la faţa locului şi rapoartele-bilanţ. Atunci o să-i prindem în laţ curişorul ăla galben.

După nicio jumătate de oră, unul dintre subofiţerii ASA a raportat că manipulatorul telegrafic era din nou folosit în buncărul lui Bon. Eu, Joe Howard şi jumătate din echipa A fuseserăm convocaţi în buncărul comandantului. Acesta şovăia să întreprindă ceva ce l-ar fi putut supăra pe Bon (o figură importantă în ierarhia LLDB) în cazul în care nu se putea dovedi că este VC. Totuşi, sub presiunea mai multor membri ai echipei, comandantul a cedat. Oamenii s-au înarmat până-n dinţi şi s-au îndreptat spre buncărul lui Bon. Împreună cu un sergent de curând sosit, m-am urcat pe acoperişul buncărului şi am aşteptat acolo; aveam asupra

noastră puşti cu ţeavă dublă retezată, de calibrul 12, încărcate cu gloanţe „două nule”. Joe Howard împreună cu un alt sergent, înarmaţi cu arme M-16, păzeau uşa din spate, iar Larry Crotsley, purtând o mitralieră M-60, a izbit uşa cu piciorul şi a traversat în fugă tunelul întărit cu buşteni şi pământ bătătorit, urmat îndeaproape de comandant.

În vreme ce Larry traversa ca o vijelie buncărul, se auziră nişte ţipete dinăuntru, după care soţia lui Bon, casierul vietnamezilor, şi alţi câţiva indivizi încercară să se furişeze pe uşa din spate tocmai la ţanc ca să fie opriţi de mine, de Howard şi de cei care ne însoţeau. Au rămas ţintuiţi locului, cu mâinile ridicate deasupra capului, iar buncărul a fost percheziţionat cu minuţiozitate. Unul dintre vietnamezi declarase că Mr. Bon era plecat la Kontum, după cumpărături. Supărată, ca să mă exprim eufemistic, doamna Bon cerea explicaţii pentru cele întâmplate. Plin de tact, căpitanul a încercat să-i spună că primiserăm informaţii cum că un vietcong se ascunsese în buncărul lor, luând-o ostatică. Radioul şi manipulatorul telegrafic n-au fost găsite.

— Domnule căpitan, am strigat eu de pe acoperişul buncărului, soţia lui Bon, uitaţi-vă la ea!

Căpitanul a roşit, în timp ce toţi ceilalţi şi-au îndreptat atenţia asupra femeii.

— Taci dracului din gură, locotenente! mârâi căpitanul.

— Domnule căpitan, am insistat eu, priviţi, şi-a pus pe ea un *atok!*

— Şi ce-i cu asta, Bendell? spumegă căpitanul.

— Păi, ea e o *Dai-uy* vietnameză, am strigat eu coborând de pe acoperiş. Vietnamezii îi urăsc pe yarzi. Şi aceştia pe vietnamezi! Nici nu poate fi vorba ca o femeie vietnameză să poarte vreodată o fustă de montagnardă! Daţi-i-o la o parte, domnule căpitan! Precis are manipulatorul legat la şold!

Ba Bon se supără şi mai tare, dar nu era nici pe departe tot atât de furioasă precum comandantul echipei.

El o privi pe femeia vietnameză şi spuse:

— Îmi cer scuze, doamnă Bon. Nu-i daţi atenţie lui *Trung-uy:* e *dinky-dau*. A băut prea mult rachiu de orez.

Eram furios, şi la fel erau Crotsley şi Howard. Am insistat:

— La naiba, domnule căpitan! Putoarea asta nenorocită este o vietcong! Lăsaţi-mă să-i scot fusta şi-am să vă dovedesc!

Roşu la faţă, comandantul s-a întors pe călcâie şi a pornit ca din puşcă spre adăpostul echipei, urmat de mine.

Înăuntru, căpitanul mă apostrofă:

— Măi Bendell, măi tâmpitule! Când ai să-nveţi să nu-i mai insulţi pe vietnamezi şi să nu-i mai faci să-şi piardă prestigiul? Ai idee cât de sictirit va fi Mr. Bon, ca să nu mai vorbim de *Dai-uy* Hoe?

— Mă cac pe nasul lor! am replicat eu mânios. Bon e un nenorocit de vietcong şi nici *Dai-uy Hoe* nu e mai breaz. Mai ştim şi noi cum s-a îmbogăţit dumnealui organizând aici o piaţă neagră foarte rentabilă. Lăsaţi-mă să-i trag un glonţ în cap şi n-o să vă mai pese cât de sictirit o să fie.

Căpitanul încremeni cu mâinile în şolduri, holbându-se la mine.

Senzaţia de frustrare care mă stăpânea depăşise demult limitele supărării, aşa că, ridicând mâinile în sus, am zâmbit şi am spus:

— Ei bine, cred că n-ar trebui să faceţi parte din Forţele Speciale dacă nu gustaţi glumele tâmpite.

Clătinând din cap, m-am dus s-o iau pe Ning din buncărul lui Oh. Pe drum, m-am oprit la dormitor şi am luat o sticlă de whisky. Ca membru al Forţelor Speciale ai de ales: ori ai simţul umorului, ori ţi-l dezvolţi. Altfel, îţi scad şansele să rămâi sănătos sau eventual să scapi de un atac coronarian timpuriu. În plus, eu am adăugat la elementele protectoare ale propriei mele sănătăţi mentale anestezia pe bază de alcool.

Commo Willy urca împleticindu-se treptele Centralul de Operaţiuni Tactice – pe scurt TOC. Se părea că lumina soarelui avea asupra sa acelaşi efect pe care-i avusese şi asupra mea. Am râs împreună cu Ning de mahmureala blondului subofiţer. Commo Willy arăta exact ca o versiune mărită a băieţelului care tocmai a furat o felie de prăjitură de pe fereastra bunicii sale. Acum, verde la faţă, arăta de parcă furase o găleată de whisky de pe fereastră. Ţinând în mână

un exemplar din „Army Times”, probabil avea de gând să se întoarcă la scaunul pe care deja şi-l încălzise în latrină.

— Bună, Ning, spuse. Dom’le locotenent, am sărbătorit ceva cu rachiu de orez aseară, sau ce-a fost?

— Al dracului să fiu dacă ştiu, am replicat. Nu-mi amintesc ziua de ieri.

Ning chicoti:

— Am avut mare sărbătoare în tabără. Voi doi băut *beaucoup* rachiu de orez.

— Nene, azi-dimineaţă când m-am trezit, am dat cu ochii de un castron cu nişte chestii din alea rotunde şi umflate lângă patul meu. Era gata-gata să borăsc. Şi-acu’ mi-e greaţă. Ştii cum arătau? Ca nişte găoaze în miniatură.

— Găoaze în miniatură? am spus şi am început să râd.

Ning chicoti din nou:

— Voi pregătit Cheerios şi lapte aseară. Voi mâncaţi.

— Vrei să spui că lângă patul meu se aflau Cheeries cu lapte?

Commo Willy plecă înspre latrină bombănind.

Ning râse cu poftă, în timp ce eu, afişând un zâmbet împrumutat de la Sonny Bono, priveam în urma sa. Ne-am retras în întunericul buncărului meu, la adăpost de priviri indiscrete.

Buncărul era mic; fiind împărţit în două de un perete din placaj, era de-a dreptul claustrofobic. Howard ocupa partea stângă, iar eu pe cea dreaptă. Buncărul avea pereţii din pământ bătătorit şi se afla chiar sub amplasamentul căptuşit cu saci de nisip ai unei mitraliere de calibrul 0,50. Cele şase-şapte trepte de la intrare erau săpate în pământ, chiar la marginea buncărului unui mortier de 4,2 inci.

Am aprins lumina şi m-am trântit pe pat, clocotind încă de mânie. Lumina s-a stins şi m-am întors pe-o parte ca să mă pot desfăta cu privelişte frumoasei montagnarde. Îşi scosese *atok*-ul şi nu mai avea pe ea decât o curea de piele cu mărgele, legată în jurul şoldurilor, ce cobora până deasupra triunghiului de păr negru şi rar care constituia punctul nodal al simetriei corpului ei minunat. Părul negru şi strălucitor îi atârna pe umăr şi îmi gâdilă faţa când se aplecă deasupra

mea.

Cu vocea îngroşată de emoţie, mi-a spus:

— Poate mâine vietcong omoară. Poate noi murim. Azi nu e mâine. Astăzi trăim, dar mergem la ceruri.

Buzele ni s-au împreunat, iar corpurile ni s-au topit unul în altul. Cineva din afara buncărului se hotărâse să execute foc de hărţuială şi interdicţie – „H&I” – cu mortiere de 4,2. Buncărul bubuia în tempoul obuzelor care părăseau ţevile tunurilor cu bufnete metalice zgomotoase. S-au tras o mulţime de proiectile şi suflul exploziilor se putea simţi prin intermediul trepidaţiilor din buncăr.

Bucătăreasa echipei A a Forţelor Speciale din Dak Pek era o vietnameză, cunoscută sub un singur nume – Hazel. Poseda un mare număr de neglijeuri şi desuuri. Înainte de a ajunge la Dak Pek, fusese matroana unui bordel de mare succes în Kontum.

Femeia avea şi ea problemele ei. Una dintre ele era vocea. Suna de parcă într-o noapte, pe când dormea, nu ştiu ce spiriduşi se strecuraseră în ea, îi scoseseră laringele, i-l târâseră pe o potecă acoperită cu pietriş preţ de vreo douăzeci de mile, apoi, înainte de a se trezi, se întorseseră şi i-l puseseră la loc.

Pe urmă, mai era şi felul în care se machia. Se spunea că o dată, Tammy Faye Bakker a văzut nişte fotografii de-ale vietnamezei şi a spus: „Aş vrea ca machiajul meu să arate exact ca al ei”.

Cu toate acestea, Hazel era tot timpul prietenoasă. Cu anumiţi membri ai echipei, chiar deosebit de prietenoasă. Mai ales noaptea, după ce bucătăria se închidea şi soarele se ascundea undeva dincolo de orizont, reîncărcându-şi bateriile pentru ca a doua zi să poată prăji cu arşiţa sa alte victime nefericite.

Pe de altă parte, era o bucătăreasă excelentă. Tuturor le plăcea Hazel şi felul în care gătea. Cine o cunoscuse înainte de a veni la Dak Pek îi apreciase în aceeaşi, măsură şi bordelul din Kontum.

Tocmai asta era marea problemă. Cei care au rămas în Dak Pek doar un an, ca să-şi achite obligaţiile, întorcându-se apoi

în „lumea civilizată”, nu s-au gândit niciodată şi nici nu s-au întrebat de ce o matroană de bordel trecută binişor de prima tinereţe, care conducea o afacere bănoasă într-un oraş, venise în cel mai izolat amplasament american din Vietnam?

Ştiind cât de mult îi dispreţuiau vietnamezii pe montagnarzi, de ce o „femeie de afaceri” prosperă ca ea venise să trăiască printre ei, mai ales că era vorba de unul dintre cele mai primitive triburi? De ce să prefere o asemenea femeie să locuiască într-un buncăr subteran de doi metri pe trei, cu atât mai mult într-o zonă bântuită de tigri, de şobolani cât mingea de fotbal, de vipere de bambus, de cobre scuipătoare, de ţânţari anofeli, purtători de malarie, şi de Divizia a Doua a NVA? Hazel a încercat să se culce cu aproape fiecare comandant de trupă de la Dak Pek. Totodată a avut de-a face cu sergenţii de contraspionaj şi operatorii radio, dar nu s-a încurcat niciodată cu sanitarii sau cu cei care mânuiau armele uşoare, mai exact, cu cei care nu aveau acces la genul de informaţii utile nord-vietnamezilor. Prea puţini oameni s-au întrebat de ce se afla ea acolo.

Un bun războinic îşi păstrează întotdeauna arma curată. El şi-o desface şi o cercetează dacă nu e murdară de pământ, noroi şi rugină. Unii fierb un cazan mare cu apă, pun acolo toate părţile componente ale armei, le curăţă cu peria sub apă, după care o usucă repede şi ung toate piesele cu un solvent. Alţii aplică un strat de ulei, pe care-l freacă cu grijă. Unii dau cu ulei de in pe pat şi pe părţile lemnoase, alţii folosesc chiar şi ceară de lustruit mobila. Ei introduc pămătufuri de bumbac pe ţeavă şi o lustruiesc până când pot privi prin interiorul ei aprinzând o cârpă în camera încărcătorului. Pe ţeavă nu trebuie să se vadă decât luciul metalului şi ghinturile de ghidare a gloanţelor. Cel mai adesea, războinicii care-şi îngrijesc atât de meticulos armele supravieţuiesc multor bătălii.

În fiecare seară, Hazel îşi lua săpunul şi prosopul, trusa de machiaj şi alte obiecte de toaletă, şi se ducea la spălător.

A doua zi, oamenii de la ASA recepţionau semnale provenind de la o întreagă divizie NVA aflată în munţii ce înconjurau tabăra Dak Pek. Membrii echipei au început să

doarmă iepureşte. De fapt, toţi dormeau atât de uşor încât erau treziţi de sunetele la fel de slabe cum ar fi nişte pârţuri de purici. Şi aşa se face că, în perioada următoare, Beretele Verzi au cerut să aibă în dotare nişte baroase ca să-şi introducă dopuri în recturi.

În a patra zi după cele dintâi semne, un sătean agitat dintr-unul din satele situate în afara perimetrului a intrat în goană pe poarta protejată cu saci de nisip a taberei. A urcat în fugă dealul până la adăpostul echipei americane şi a întrebat de un interpret, nefiindu-i la îndemână să le vorbească direct americanilor. Ţinea în mâini o foaie galbenă de hârtie, format A4, cu un text scris cu cerneală neagră.

Suet, interpretul nostru, care la cincisprezece ani avea nevastă şi doi copii, citi mesajul, vorbi cu săteanul şi trimise după mine şi după alţi doi membri ai echipei. Suet fusese angajat de americani pentru că ajunsese să lupte cu un vietnamez pe când avea doar treisprezece ani. Tânărul solid, cu pielea bronzată, l-a ucis pe vietnamezul adult cu mâinile goale. Asta i-a impresionat teribil pe americani, care l-au recompensat angajându-l ca interpret, slujba cea mai bine plătită şi cea mai prestigioasă din companie. După care au început să-l înveţe să vorbească limba engleză.

Studiam documentul împreună cu cei doi sergenţi, în timp ce ni se spunea că un grup de vietcongi locali au venit la poarta satului şi au bătut în cuie hârtia respectivă. Precum şi altele identice, după care au plecat. Nu-i puteam lăsa pe ceilalţi să vadă nimic în afară de masca mea de *macho*, dar simţeam cum mi se întoarce stomacul pe dos pe când citeam hârtia. Se spunea că locotenentul Donald R. Bendell va fi asasinat într-un interval de douăzeci şi patru de ore, cu începere de la ora 12 a.m. a zilei următoare. Textul fusese imprimat cu ajutorul unei prese tipografice.

În primul rând, am observat că foaia de hârtie nu avea niciun fel de găuri de la presupusele cuie cu care fusese prinsă, iar în al doilea, că cel care o adusese era fiul şefului satului Dak Long Hnang, unul dintre satele care furniza Viet-Cong-ului local cei mai mulţi membri. De fapt, fiecare bărbat locuitor al acestui sat era vietcong, inclusiv cel care ne

adusese hârtia. Iar eu şi Suet ştiam asta.

Afişând o falsă bravură, am făcut hârtia sul, mi-am introdus între buze un *cigarillo* Swisher Sweet, am dat foc hârtiei şi mi-am aprins ţigara cu ea.

M-am adresat lui Suet:

— Roagă-l să-l întrebe pe tatăl său dacă-i pot face o vizită şi dacă pot dormi în satul lui în această noapte

— *Trung-uy* Bendell, spuse Suet, satul lui este Viet-Cong. Ei omoară la tine.

— Nu cred, dimpotrivă, am senzaţia că Dak Long Hnang va fi pentru mine locul cel mai sigur în această noapte.

Suet traduse mesajul, iar celălalt promise că se va duce în sat de unde se va întoarce grabnic cu un răspuns.

În timp ce intram în adăpostul echipei, unul dintre sergenţi, un tânăr cu părul blond care crescuse practicând surfingul în Malibu, îmi spuse:

— Dom’le, cred că nu sunteţi în toate minţile. Niciun american n-a rămas peste noapte în satul ăla pân-acum. Toată lumea ştie că sunt nişte nemernici de vietcongi.

— Şi încearcă să ne terorizeze, sergent, am răspuns eu. Cum să le arătăm acestor inamici că propaganda lor n-are niciun efect decât mâncând, bând şi dormind cu ei pe terenul lor?

— Mie tot aiurea mi se pare chestia asta, concluzionă sergentul.

Mai târziu, în aceeaşi după-amiază, împreună cu o grupă de puşcaşi CIDG din Dak Pek, îmbrăcaţi în costume de camuflaj, intram pe poarta de lemn a zidului întărit cu stâlpi de punji care împrejmuia satul Dak Long Hnang. Nhual, interpretul-şef din tabără şi prietenul meu cel mai bun, însoţea mica patrulă. Şeful satului ne-a întâmpinat de la poartă şi ne-a prezentat plin de mândrie satul său insalubru. Înveşmântat cu un şorţ negru el ne-a arătat mai curând boaşele lui bătrâne decât sistemul de apărare al aşezării.

După ce i-am vizitat satul, i-am spus:

— *Ba Nua* (cuvântul meu pentru prietenii apropiaţi, care însemna „tatăl lui Nua”), spune-i că mă simt onorat să-i fiu oaspete şi că am rămas impresionat de acest muşuroi de

rahat.

Nhual chicoti, iar eu continuai:

— Mai spune-i că voi avea grijă ca în cursul acestei săptămâni să ajungă aici un MEDCAP[18].

În vreme ce robustul Jeh, cu privirea inteligentă şi cu şuviţe de păr roşcat, traducea şi dădea glas comentariilor mele, bătrânul şef de sat devenea radios. Sătenii erau întotdeauna bucuroşi să primească astfel de patrule, pentru că americanii îi tratau pe localnici de feluritele tipuri de malarie, împărţindu-le gratuit săpun, îmbrăcăminte trimisă de biserici şi alte bunătăţi.

Ne plimbam cu Nhual şi cu şeful satului, însoţiţi îndeaproape de cei şase montagnarzi din garda mea de corp, care stăteau ca nişte umbre pe lângă mine.

Nhual vorbi:

— Don, ai văzut ce entuziasmat a fost când a auzit de MEDCAP?

Am replicat:

— Da, şi e ciudat, *Ba Nua*. La mine în ţară, protestatarii pacifişti fac zarvă mare închipuindu-şi că noi violăm femeile vietnameze, le omorâm copiii şi-i împuşcăm pe bieţii lor soţi îmbrăcaţi în „pijamale negre”, care se apără cu nişte amărâte de puşti ruginite.

Nhual se izbi cu palma peste frunte:

— Luna trecută, un bombardier sovietic zboară peste Dak Pek. Săptămâna trecută NVA zboară în zona noastră cu elicoptere sovietice. Armele NVA sunt mult mai potrivite în junglă decât ale noastre. Eu am un M-16, dar toţi puşcaşii folosesc arme pe care americanii le-au avut în al doilea război mondial! Eu nu cred că americanii sunt la fel de primitivi ca poporul meu, numai că unii dintre ei sunt cam tâmpiţi, ai?

Se uită la mine, aşteptându-mi reacţia. Am râs:

— Amin, fratele meu. Ei uită să amintească şcolile, bisericile, spitalele şi celelalte chestii de acest gen pe care le-au construit militarii americani, mai cu seamă cei din Forţele Speciale.

---

18 MEDCAP – *Medical Civic Action Patrol* – Patrule de ajutoare civile şi medicale *(n.t.).*

— De ce? întrebă nedumerit Nhual.

— Să fiu al dracului dacă ştiu, continuai eu. Nu-i exclus să aibă o influenţă şi faptul că preşedintele este cel care hotărăşte ţintele bombardamentelor şi nu-i lasă pe generali să conducă această futăreală colectivă, aşa-numită război.

— Ce se va întâmpla cu noi când veţi pleca de-aici? întrebă Nhual.

— Ştii şi tu răspunsul, am spus eu, aprinzându-mi un trabuc.

Am intrat în buncărul şefului şi ne-am aşezat în jurul unui hârb cu rachiu de orez, fermentat special pentru asemenea ocazii. Bătrânul cu faţa zbârcită mi-a întins un furtun peste recipientul de lut, iar eu am zâmbit şi am dus tubul la gură.

O bătrână cam afumată turna apă murdară în ulciorul cel mare, în timp ce şeful rânjea şi spunea:

— *My huit nhiaa*.

Am rânjit la rândul meu şi am răspuns:

— *Au wa huit nhiaa. Liem jai!*

Pe urmă, am început să sorb din alcoolul puternic, urmărind nivelul apei faţă de băţul de bambus care intra în ulcior. Când trăgeau o băută zdravănă – şi de fapt numai aşa beau –, membrii tribului Jeh foloseau ca măsură un asemenea băţ. Turnând apă peste alcoolul tare, nivelul lichidului se ridica până la buza recipientului. Băutorul sorbea atunci până când nivelul scădea sub vârful băţului de bambus care atârna în jos, agăţat de un alt băţ, aşezat transversal pe buza ulciorului. Apa umfla orezul, ridicând continuu nivelul rachiului, aşa încât, dacă nu te grăbeai, sorbeai mai mult rachiu. Dacă cel care bea îşi lua de la gură tubul înainte de a coborî nivelul sub băţul de bambus, ulciorul se umplea repede cu apă. Singurul mod de a bea „un băţ” era să tragi cât mai repede rachiu în măruntaie, care oricum îţi luau foc.

Am sorbit deci „un băţ” şi i-am întins furtunul şefului, care s-a agăţat de el ca sugarul de sfârcul sânului. Doamna şefă m-a servit cu un castron plin cu o fiertură de fâşii de bambus şi bucăţi de şobolan şi maimuţă, gătite laolaltă. Am mâncat, în timp ce şeful satului îşi lua tainul de licoare ameţitoare.

Mi-am terminat mâncarea, am pus castronul jos, mi-am

aprins un Lucky şi i-am oferit şi şefului cu privirea sticloasă, care tocmai terminase de băut trăscăul primitiv.

— Nhual, am spus eu calm în timp ce aprindeam ţigara bătrânului. Transmite-i că ştiu că este vietcong – el şi toate rudele sale.

Nhual zâmbi şi traduse. Bătrânul se descotorosi de ţigară şi întinse mâna după carabina M-1, aflată la îndemână. Dar mâna îi îngheţă pe puşcă, când auzi cocoşul pistolului „Smith & Wesson 0,375-Magnum”: coborî cu privirea spre ţeava acestuia, apoi urcă de-a lungul ei până la mână şi, mai sus, la rânjetul întipărit pe faţa mea. Mi-am pus pistolul în toc, şi abia atunci şeful, Nhual şi cu mine am observat un tip din garda lui de corp, ghemuit la intrarea în buncăr, care trase cocoşul carabinei sale M-2.

Am vorbit precipitat:

— Spune-i că ştiu că satul lui este Viet-Cong şi că înţeleg.

Nhual traduse şi omul zâmbi.

Am continuat în acelaşi timp cu Nhual:

— Te sfătuiesc să faci ceea ce trebuie ca să-ţi protejezi familia, dar niciodată să nu permiţi celor din NVA să-ţi ordone să ucizi pe cineva din tabăra mea. Căci atunci vom fi nevoiţi să te omorâm pe tine şi pe oamenii tăi.

Omul lăsă capul în jos în timp ce asculta, cu o faţă gravă, şi dădu din cap aprobator.

Am continuat:

— Dacă NVA ordonă să întreprinzi ceva împotriva noastră, trebuie să vii să-mi spui, şi vom găsi o soluţie. Dacă nu sunt eu acolo, caută-l pe sergentul Joe Howard, poţi avea încredere în el.

În cele din urmă, omul vorbi şi Nhual traduse:

— Ştiu că eşti capul FULRO pentru tribul nostru. Câteodată, noi credem că FULRO ne-a uitat pentru că nu suntem Rade, Jarai, Bahnar sau Kaho. Noi suntem cei mai amărâţi din tribul Jeh, iar vietnamezii caută să aţâţe spiritele din junglă ca să ne omoare, dar tu vrei să ajuţi poporul meu. Ai o inimă bună. În satul meu eşti binevenit şi în siguranţă, numai că s-ar putea să apară comuniştii şi să încerce să te omoare cât timp eşti aici. Ştiu că o vor face.

Am zâmbit:

— Îmi dau seama că nu te poţi lupta cu ei şi, dacă acum te protejăm, vor veni într-o noapte în care noi nu vom fi aici. Dar mai sunt şi alte soluţii, bătrâne. Când au zis ticăloşii ăia că vor veni din nou la tine?

— Probabil în seara asta, a spus bătrânul, ca să te omoare.

Am zâmbit din nou şi i-am transmis prin intermediul lui Nhual.

— Perfect. Comunică-le că am venit să organizăm o acţiune pentru găsirea celor care au tipărit mesajul cu pricina. Cei din NVA au promis că-i vor plăti un milion de piaştri celui care mă va ucide, dar toată lumea ştie că ei nu plătesc decât în IOU[19], care nu valorează nimic. Spune-le lor, şi tuturor celor din vale, că voi plăti cinci sute de dolari – transformă-i în piaştri, dacă vrei – din solda mea pentru capul oricărui nord-vietnamez sau vietcong care tipăreşte astfel de fiţuici sau pune recompense pe seama americanilor. Spune-i că vom începe prin tăierea capetelor, degetelor şi penisurilor fiecărui NVA sau VC pe care-l vom omorî. Asta o să-i dea gata, *Ba Nua*, dacă sunt de religia care trebuie.

Nhual rânji:

— Mulţi dintre ei se vor întreba dacă nu cumva sufletele le vor părăsi trupurile şi vor rătăci veşnic.

Am rânjit la rândul meu şi am spus:

— Acesta e mesajul care vreau să ajungă la ei.

Nhual traduse şi bătrânul glăsui zâmbind:

— În seara asta, vei fi în siguranţă aici. Tuturora le e frică de gărzile tale de corp – sunt cei mai buni luptători Jeh din această vale. Oamenii noştri vor muri înaintea ta. Şi eu voi muri înaintea ta. Aici vei fi în siguranţă.

Am zâmbit şi m-am adresat lui Nhual:

— Nu-i mai spune că dacă n-ar fi fost un papă-lapte şi s-ar fi ridicat împotriva NVA de la început, n-am mai fi avut acum de ce să ne facem griji. Zi-i că cei din tribal Jeh nu sunt oameni de nimic, sunt cei mai buni luptători din toate cele treizeci şi unu de triburi. Mă simt onorat şi în siguranţă să rămân peste

---

19 Recunoaştere formală a unor datorii prin inscripţia IOU (I owe you) *(n.t.).*

noapte în satul lui. Între noi fie vorba, am să mă întind aici, dar am să dorm cu adevărat abia mâine, în tabără. Serveşte-i orice alt răhăţiş care crezi că poate fi de folos.

— Pe cinstea mea, replică Nhual. Toţi o să fim treji la noapte. Şi încă ceva: Individul n-are chef să strice mustăria cu cei de la FULRO.

Front de Libération de Hauts Plateaux-Montagnards, sau FLHPM, era o mişcare de rezistenţă a montagnarzilor formată din membri ai tuturor celor treizeci şi unu de triburi primitive din regiunea Munţilor Centrali ai Vietnamului. Aveau ca scop recâştigarea autonomiei care le fusese acordată de francezi printr-o Ordonanţă datată 27 mai 1946 şi recunoscută de ultimul rege al Vietnamului, Bao Dai. Cu toate acestea, primul preşedinte, Ngo Dinh Diem, a ignorat independenţa montagnarzilor şi a început să strămute populaţia din regiunile de câmpie şi din zona Deltei de Sud în Munţii Centrali, în locurile populate de montagnarzi. FLHPM voia înapoi ţinuturile acestora şi erau dispuşi să lupte pentru asta. În plus, cereau ca vietnamezii să înceteze cu anii de discriminare împotriva montagnarzilor, care erau omorâţi în mod sistematic, nu aveau şcoli, biserici sau spitale, nu aveau dreptul la vot şi nici reprezentare în guvern. În cele din urmă, datorită presiunilor Statelor Unite din timpul războiului, guvernul de la Saigon a creat un Birou al minorităţilor etnice, care nu era decât un „tigru de hârtie” pentru amăgirea americanilor.

FLHPM descindea din mişcarea de rezistenţă fondată în 1958 şi întitulată BAJARAKA, acronimul fiind format din primele două litere ale denumirilor celor mai de seamă triburi: Bahnar, Jarai, Rade şi Kaho. Era condusă de un personaj carismatic, membru al tribului Rade, pe nume Y-Bham Enuol care conducea în acelaşi timp o mişcare de rezistenţă compusă din FLHPM, mişcarea Khmer Krom din Cambodgia, numită FLHPKN sau *Front de Libération de Hauts Plateaux-Kambuja Nord*, şi mişcarea poporului Cham, numită FLHPC sau *Front de Libération de Hauts Plateanx-Champa*. Această trilaterală era cunoscută şi sub numele de *Front de Lutte des Races Oprimmées* sau FULRO.

Puţinii americani care ştiau câte ceva despre aceste mişcări de rezistenţă au atribuit la început, din greşeală, denumirea de FULRO mişcării de rezistenţă a montagnarzilor. Aceasta se datora probabil şi faptului că Um Savath şi Les Kosem, liderii celorlalte două mişcări, l-au cam tras pe sfoară pe Y-Bham în cadrul trilateralei pentru că ei voiau să se folosească de extraordinara forţă de luptă a montagnarzilor ca să-şi atingă propriile scopuri. Personalul Forţelor Speciale fusese avertizat să stea departe de FULRO, întrucât Saigonul era aliatul nostru şi nu se cădea să ne amestecăm în afacerile lui de politică internă. Cu toate acestea, majoritatea membrilor SF, care au ajuns să trăiască în apropierea yarzilor, nu s-au putut abţine să nu li se alăture când au văzut, cât de inuman erau trataţi de către vietnamezi. Mulţi SF i-au ajutat în secret pe cei din FULRO din dorinţa de a-i vedea pe yarzi, care erau nişte aliaţi foarte loiali şi destoinici, măcar în postura de a-şi lua revanşa.

De fapt, în 1964, FULRO a declanşat o rebeliune coordonată în cinci tabere ale Forţelor Speciale şi în oraşul Ban Me Thuot. Au avut grijă să-i pună pe americani sub pază armată, în timp ce pe vietnamezi i-au spânzurat de catarge, i-au înfundat în latrine şi i-au burduşit cu gloanţe. Au reuşit chiar să cucerească postul de radio Ben Me Thuot, cu intenţia de a transmite tuturor yarzilor din Munţii Centrali chemarea de a pune mâna pe arme şi de a veni în sprijinul rebeliunii, dar oamenii erau atât de primitivi şi de lipsiţi de cunoştinţe tehnice încât n-au găsit pe nimeni care să ştie cum se lucrează cu emiţătorul, aşa că au lăsat-o baltă.

Eu, personal, am primit din partea lui Y-Bham Enoul funcţia de comandant al Jehilor în cadrul FULRO! Din clipa aceea, garda mea de corp, alcătuită din şase membri ai tribului Jeh, m-a însoţit pretutindeni, nescăpându-mă din ochi, câteodată de la distanţă, dar tot timpul la vedere. FULRO era sprijinită de către toţi montagnarzii, iar liderii ei au făcut întotdeauna o bună impresie. În esenţă, FULRO a fost şi este pentru montagnarzi cam ceea ce s-ar fi putut întâmpla cu băştinaşii americani dacă irochezii, apaşii, sioucşii, cheerokezii, cheyenii, navajo, arapaho, mohawk şi toate celelalte populaţii ar fi lăsat deoparte diferendele lor intertribale şi ar fi

organizat o mişcare secretă de luptă împotriva feţelor palide.

De-a lungul anilor, nu puţine au fost zvonurile, neconfirmate însă niciodată, după care CIA furniza în secret armament şi alte echipamente celor din FULRO. În mod cert, niciun american care s-a aflat alături de această mişcare n-ar recunoaşte una ca asta, şi cu atât mai puţin montagnarzii, incapabili să muşte ipotetica mână care i-a hrănit.

În seara următoare, responsabilii cu intimidarea psihologică din Divizia a Doua a NVA au montat nişte megafoane pe un munte aflat la vest de Dak Pek. Acestea bubuiau în vietnameză un mesaj adresat celor opt mii de montagnarzi şi celor doisprezece americani din Valea Dak Poko. Se spunea că Dak Pek era înconjurat şi că NVA urma să invadeze tabăra, omorându-i pe toţi: femei, bărbaţi şi copii. Măcelul putea fi evitat doar dacă yarzii puneau mâna pe Beretele Verzi americane, imobilizându-le. După aceasta, cei din NVA ar fi intrat paşnic în Dak Pek şi toţi ar fi trăit în pace până la adânci bătrâneţi. Din fericire, montagnarzii fuseseră atât de multe ori minţiţi de către vietnamezi, încât nu s-au gândit nicio clipă să ia în seamă promisiunile propagandistice.

Promisiunile şi IOU-rile erau o problemă, iar şuturile în fund cu totul altceva. Membrii echipei americane de la Dak Pek, care stătuseră mai mult în preajma ARVN – Armata Republicii Vietnam –, nu puneau mare preţ pe vitejia lor în luptă. Cu toate acestea, Beretele Verzi îi respectau pe cei care luptau în Divizia a Doua NVA. Erau ferm convinşi că în adăposturile lor individuale nu dormeau nişte muieri, cu excepţia femeilor care purtau uniforme şi care trăgeau la fel de bine ca şi bărbaţii.

Capitolul IV
DIVERSIUNI ŞI ATACURI DECISIVE

Divizia a Doua a Armatei nord-vietnameze a pornit din munţii care înconjurau Dak Pek-ul şi, o lună mai târziu, unităţi ale acestei divizii – mai exact Regimentul 24 NVA – au atacat tabăra de la Dak Seang, învecinată cu noi la sud. Deşi rănit, fostul subofiţer artilerist de la Dak Pek, Chuck Challeia şi comandantul echipei, căpitanul Jimmy Chiles, şi-au regrupat trupele şi au respins atacul. În zorii primei dimineţi, numeroase cadavre ale pionierilor nord-vietnamezi zăceau împrăştiate peste tot în sârma ghimpată de la Dak Seang. Asediul taberei a durat câteva săptămâni, dar, în cele din urmă, invadatorii au fost respinşi, cel puţin pentru un timp.

În sprijinul taberei Dak Seang au venit unităţi din Dak Pek, pe care le conduceam, ajutat de sergentul de culoare Lawrence Vosen. Ni s-au alăturat cei din Forţa Mobilă de Şoc de la Kontum, conduşi de căpitanul Joe Dietrich (care, până la urmă, a ajuns comandant de echipă la Dak Pek), precum şi alte trupe sosite de la Mang Buk. Toate aceste forţe, împreună cu un grup de yarzi de la Dak Seang, comandaţi de Chuck Challeia, s-au reunit împotriva Regimentului 25 NVA, reuşind să-i respingă până în Laos. Cu toate acestea, la atacul următor, tabăra Dak Seang a fost cucerită şi a rămas în posesia celor din NVA.

Dak Pek a fost din nou înconjurat de trupele Diviziei a Doua NVA. De data aceasta, o misiune trimisă de la Dak Pek a fost dejucată în miez de noapte. Uriaşul Larry Crotsley, inginerul specialist în demolări, şi Joe Howard, texanul zvelt, cu părul negru, care era sergentul de contrainformaţii al echipei, se aflau în misiune undeva în munţi, la est de Dak Pek. Ei comandau „plutonul de recunoaştere” – denumire improprie. De fapt, acesta era format din două plutoane care grupau pe cei mai buni luptători din Forţa de atac de la Dak Pek. Conducătorul lor era mai curând un comandant de companie. Întâmplător sau nu, toţi membrii plutonului de recunoaştere

erau şi membri ai FULRO.

Unitatea cercetase o zonă situată dincolo de lanţul înalt de munţi de la est de Dak Pek, între tabăra noastră şi fortăreaţa NVA, cunoscută sub numele de Valea Tu Mrong. Unitatea era plecată cam de-o săptămână şi tocmai se întorcea la bază, când tabăra noastră s-a trezit brusc în toiul nopţii, în zgomotele produse de armele de calibru mic şi de numeroasele explozii. S-a sunat alarma şi, în câteva minute, toţi şi-au ocupat poziţiile defensive din perimetrul taberei. În noaptea aceea, puşcaşii, americanii şi vietnamezii din interiorul taberei au avut parte de imagini şi zgomote care aveau să-i urmărească, dar să-i şi farmece în acelaşi timp.

Cu aproximativ douăzeci şi patru de ore în urmă, rapoarte ale contraspionajului primite de la Unitatea ASA 403 au confirmat că Divizia a Doua NVA înconjurase din nou mica noastră tabără. În acelaşi timp plutonul de recunoaştere aflat pe drumul de întoarcere către Dak Pek, pentru refacerea forţelor, fusese încercuit de o mare unitate a diviziei la est de tabără.

Poziţia lor se afla la numai câţiva kilometri distanţă, dar un neavizat nu înţelegea cât de departe erau de fapt. În New York, distanţa până la plutonul de recunoaştere şi înapoi ar fi fost parcursă în maximum o oră. În vestul Americii, nevasta fermierului şi-ar putea urmări cu privirea soţul parcurgând călare aceeaşi distanţă, iar la întoarcere calul abia dacă ar respira ceva mai greu.

În orice caz, în jurul Dak Pek-ului lucrurile stăteau cu totul altfel. Tabăra era înconjurată de cei mai înalţi şi mai abrupţi munţi din Vietnam, precum şi de jungla cea mai deasă. Majoritatea confruntărilor armate dintre armata nord-vietnameză şi mercenarii conduşi de Forţele Speciale aveau loc, cel mai adesea, la distanţe de numai câţiva metri. Chiar şi atunci jungla era atât de deasă încât părţile inamice nu se puteau vedea reciproc. Solul negru aburind era gras şi acoperit cu o încâlceală verde de liane, care pe anumite porţiuni nu văzuseră lumina soarelui de sute de ani. Acoperişul triplu al junglei de deasupra lăsa să pătrundă, din când în când, raze firave de lumină, şi asta la fel de des ca şi

ploile pe Astrodome. Dacă încercai să traversezi această pădure tropicală sălbatică şi ploioasă, trebuia să treci peste numeroase pâraie şi râuri care nu puteau fi depistate prin recunoaştere aeriană. Se aflau acolo dealuri şi munţi care păreau a avea pante aproape verticale, acoperite de un sol umed, peste care se întindea un covor gros şi verde, colcăind de lipitori. Ca să urci aceste pante, trebuia să tai sau să dai la o parte crengile şi lianele, să te sprijini de copaci şi de ramurile lor şi apoi să foloseşti bazele arborilor ca pe nişte trepte. De obicei, din cauza solului noroios, urcai trei metri, ca să aluneci înapoi şase şi pe urmă s-o iei de la capăt. Chiar dacă te aflai pe coasta unui munte, şi erai văzut din tabără, mai aveai nevoie de lungi ore de marş obositor ca să ajungi la destinaţie. Aşa stăteau lucrurile în noaptea în care a fost atacat plutonul de recunoaştere.

Crotsley şi Howard îşi aşezaseră cei patruzeci şi ceva de montagnarzi pe un deal de dincolo de creasta unui munte înalt, situat în raza vizuală a taberei noastre. Luptătorii, scunzi dar vânjoşi, şi-au săpat adăposturile individuale în solul junglei, iar Joe şi Larry şi-au întins hamacurile la marginea perimetrului defensiv.

Pentru cazurile în care un membru al Forţelor Speciale, aflat în misiune, se pregătea să înnopteze într-o astfel de zonă, exista un număr de procedee tipice, cu mici variaţii de la om la om. Cei mai mulţi îşi aranjau un acoperiş dintr-un *poncho* militar, legat de doi arbori cu ajutorul unor corzi de suspensie, celelalte colţuri legându-le de alţi copaci. Sub el îşi întindeau hamacul. De regulă, americanul înfigea în pământ o crăcană de care-şi atârna arma şi harnaşamentul pentru muniţii, ca să le aibă la îndemână. De obicei, raniţa se punea pe pământ, chiar sub hamac, iar la sfârşit se înfigeau două beţe în sol, pe care se atârnau bocancii, cu tălpile în sus, pentru a împiedica insectele veninoase şi şerpii „un pas-jumate” să se strecoare înăuntrul lor.

„Un pas-jumate” este termenul american argotic pentru vipera de bambus, un şarpe extrem de otrăvitor, care se găsea din abundenţă în jurul Dak Pek-ului şi care avea la activ numeroase victime. Îşi datora numele otrăvii

neurohemotoxice injectate odată cu muşcătura. Era atât de puternică şi acţiona atât de rapid încât se spunea că dacă te muşca o asemenea reptilă mai apucai să faci doar un pas şi jumătate înainte de a muri. Sanitarii îi informau în mod repetat pe soldaţi că cel mai eficient mijloc de prim-ajutor împotriva muşcăturii viperei de bambus era să-ţi aprinzi o ţigară şi să te bucuri de ea cât puteai de mult până nu-ţi dădeai duhul. Din fericire, aceasta nu avea colţi ca şarpele cu clopoţei, sau ca şarpele-mocasin, gura ei fiind plină de dinţii mici, aranjaţi în rânduri, cu care trebuia să-şi mestece victima precum şarpele de mărgean. Muşcătura ei, ca şi a şarpelui de mărgean, afecta sistemul nervos, dar în acelaşi timp acţiona şi asupra sistemului circulator, întocmai ca şi cea a şarpelui cu clopoţei.

Joe şi Larry şi-au amplasat posturile de ascultare, au trecut în revistă perimetrul, s-au asigurat că planurile defensive sunt coordonate între ele, după care s-au pregătit de înnoptat. Amândoi au început să sforăie ceva mai zgomotos ca de obicei, pentru că de data asta aveau cu ei numai plutonul de recunoaştere, alcătuit din montagnarzi, şi nu mai trebuiau să facă faţă numeroaselor şicane şi probleme care se iveau ori de câte ori erau nevoiţi să coopereze cu LLDB – Forţele Speciala Vietnameze. De fapt, când vorbeau despre ei, americanii îi numeau LLVC.

Larry Crotsley avusese, de bună-seamă, motive în plus să scape pentru o vreme de vietnamezii din tabără, care, în ultimul timp, îl cam călcaseră pe bătături. Pe lângă hărţuielile constante pe care cei din LLDB le provocau în încercarea de a-i înfuria pe americani sau de a-i face să-şi piardă prestigiul, vietnamezii din Dak Pek începuseră nu demult, din cine ştie ce motiv, să facă nişte farse pe care americanii nu le apreciau deloc. Ei l-au ales în mod stupid pe Larry Crotsley, de departe cel mai solid şi mai puternic om din echipă, ca ţintă a acestor farse. Vietnamezii se apropiau de cel vizat, care nu bănuia nimic, şi-l strângeau brusc de boaşe. De obicei, victima tresărea speriată şi ceilalţi se prăpădeau de râs. În acelaşi timp ei foloseau această tehnică pentru a-i face pe americani să-şi piardă prestigiul.

Într-o după-amiază fierbinte, Larry Crotsley se plimba pe aleea ce cobora de pe Dealul American, iar Mr. Ho, învăţătorul taberei, însoţit de un alt vietnamez, se apropia de el pe aceeaşi alee. Deodată, răzând, Mr. Ho l-a apucat pe Larry de fudulii şi i le-a strâns niţel. Cei doi indivizi n-au mai avut timp să se amuze fiindcă Larry Crotsley l-a înhăţat pe clovnul vietnamez de păr şi i-a aplicat în pântece un upercut atât de puternic încât l-a săltat în aer cel puţin o jumătate de metru. Ho s-a prăbuşit la pământ ca un sac de ciment ud, împrăştiindu-şi conţinutul greu şi umed pe alee.

A doua zi, împreună cu un alt sergent, Larry se ducea la armurăria de lângă spălătorul americanilor să se vadă cu montagnardul care lucra acolo şi care îi repara un „trofeu de război”. În micul buncăr înţesat cu ţevi de carabină, din faţa atelierului propriu-zis, se aflau doi vietnamezi. Unul dintre ei rânji, întinse mâna şi-l ciupi pe Larry de boaşe. Ăştia nu se mai învăţau minte o dată? Larry îl înşfacă de ceafă pe individ şi-l izbi cu faţa în grămada de ţevi, lăsându-l acolo inert. Sergentul nostru trecu peste trupul vietnamezului şi, însoţit de celălalt american, plecă liniştit la treburile lui.

În aceeaşi seară, Mr. Ho îşi făcu apariţia, beat-criţă, în adăpostul americanilor, care urmăreau împreună cu câţiva dintre montagnarzi un film pe 16 mm. Ţinea în fiecare mână câte o grenadă cu mare putere explozivă, cu siguranţele trase. Nimeni nu schiţă niciun gest.

Cu vocea îngroşată, Ho bolborosi într-o engleză stricată:

— Voi, americani, făcut la mine pierdut prestigi. Acum noi murim cu toţii.

Nhual replică usturător:

— Mişcă-te dracului de-aici, beţiv laş ce eşti, înainte să-ţi tragă cineva un şut în cur!

În mod straniu, omul s-a legănat în uşă câteva clipe, apoi a plecat. Nimeni nu s-a dus după el, dar nici nu s-a auzit pe urmă vreo explozie. Filmul era, într-adevăr, foarte interesant.

Dis-de-dimineaţă, în tabără s-a dat alarma; un batalion al nord-vietnamezilor i-a atacat pe cei doi americani şi pe cei patruzeci şi ceva de războinici Jeb, veniţi dinspre părţile de nord, vest şi est ale perimetrului lor. N-au mai tatonat terenul.

N-au mai aruncat cu pietre în armele automate ca să le facă să tragă şi astfel să le localizeze. Pur şi simplu au năvălit în masă asupra poziţiilor aliaţilor. Montagnarzii au încercat să riposteze, dar erau doar patruzeci de oameni cu armament depăşit contra a peste cinci sute de soldaţi în uniforme, antrenaţi şi bine echipaţi. Puşcaşii din Dak Pek s-au mistuit în junglă în patruzeci de direcţii diferite, încercând să-şi croiască drum printre soldaţii nord-vietnamezi.

Spooky sau Puff-Dragonul Vrăjit reprezenta „bombardierul Stealth" al războiului din Vietnam. Variantă îmbunătăţită a avionului cu elice C-47 din cel de-al doilea război mondial, era echipat cu patru mitraliere Gatling controlate de computer, care trăgeau opt mii de cartuşe de 7,62 mm pe minut. Computerul menţinea fiecare mitralieră asupra unei ţinte, şi aceasta continua să tragă în timp ce avionul îşi vedea de zbor.

Se spunea că un Spooky era în stare să acopere cu gloanţe fiecare decimetru pătrat al unui teren de fotbal în mai puţin de un minut. Fiecare al patrulea cartuş din mitralierele Gatling era un trasor. În consecinţă, un Spooky care trăgea pe timp de noapte arăta ca şi cum de el ar fi atârnat o panglică de foc care se legăna până la pământ.

Joe Howard şi Larry Crotsley s-au întâlnit la locul dinainte convenit. Cu ei mai erau doar câţiva montagnarzi, întrucât restul dispăruseră în jungla neagră şi plină de inamici. Joe Howard tocmai vorbea cu FAC[20] în momentul în care cei aflaţi în tabără auziră zumzetul motoarelor ce anunţau sosirea bătrânului aparat C-47 pe cerul de deasupra Văii Dak Pek. Indicativul radio al lui Joe era „Kansas Oxfly Alpha", iar al FAC-ului era „Bird Dog Two-oh". FAC-ul venise de la Dak To, ajungând la. Faţa locului cu câteva minute înaintea lui Spooky.

Membrii echipei se adunaseră în adăpost, în jurul staţiei AN/PRC-25, ascultând convorbirea pe frecvenţa sol-aer.

— „Kansas Oxfly Alpha, aici Bird Dog Two-oh, recepţie".

— „Bird Dog Two-oh, aici Oxfly Alpha, recepţie"

[20] FAC – *Forward Air Controler* – Control aerian de avangardă *(n.t.).*

— „Alpha, aici Two-oh. Aud că aveţi nevoie de ajutor ca să scăpaţi de belele. Am lângă mine un Spooky, recepţie”.

— „Big Rog, l-am prins în colimator şi ne-ar putea ajuta, recepţie”.

De undeva de pe muntele înalt de la capătul sudic al văii, un post aerian deschise focul asupra bombardierului. Trasoarele se ridicau spre cer, luminând în întuneric de la mii de metri înălţime. Oamenii din Dak Pek urmăreau cu gurile căscate desfăşurarea dramei.

— „Alpha, aici Two-oh, rămâi pe recepţie, am o mică problemă, recepţie”.

— „Rămân pe recepţie, terminat”.

Avionul Spooky vira strâns şi se înapoie pe o curba închisă spre postul antiaerian, făcându-i pe cei de la sol să se teamă ca nu cumva masiva aeronavă să fie doborâtă de proiectilele de 57 mm. Toţi se uitau la luminile care clipeau şi cei mai mulţi aveau senzaţia că aparatul sa afla periculos de jos; dintr-odată, avionul a dispărut, deşi zgomotul lui se mai auzea. Nici măcar luminile nu i se mai vedeau.

Acum se servea cu mingi noi. Cei din detaşamentul 242 râdeau şi se băteau bucuroşi pe spate văzând cum se aprindeau iarăşi luminile pe Spooky. Dar, la fel de rapid, luminile sa stinseră din nou şi o dâră de trasoare sfâşie cerul întunecat. Dintr-o altă parte a cerului, o panglică lungă de foc, unduindu-se leneş, apăru brusc şi coborî asupra regiunii muntoase de unde trăsese prima dată postul antiaerian, urmată, câteva secunde mai târziu, de un staccato al mitralierelor Gatling, ca o simfonie îndepărtată, interpretată de nişte picamere acţionate simultan. Luminile s-au aprins din nou, ca să dispară imediat, dar de data asta avionul n-a mai mitraliat poziţiile antiaeriene. Cu luminile aprinse, Spooky s-a îndreptat spre locul în care se aflau Joe şi Larry.

— „Oxfly Alpha, aici Bird Dog Two-oh. Mai sunteţi pe recepţie? Recepţie”.

— „Two-oh, aici Alpha. Suntem, dar gluma se-ngroaşe, recepţie”.

— „Nicio problemă, Alpha. Ce-ar fi să vă semnalizaţi poziţia cu o rachetă, recepţie”.

Larry trimise o rachetă-plutitoare roşie pe cerul negru al nopţii. Membrii echipei auziră murmurele câtorva montagnarzi din apropiere, fascinaţi de dispozitivul pirotehnic ce plutea leneş deasupra junglei. Deodată însă, puţin mai la nord, îşi făcu apariţia o altă „paraşută” roşie, care rămase şi ea suspendată deasupra sinistrei privelişti.

— „Aici Two-oh, Alpha, văd două lumini roşii. Recepţie”.

Era clar că Larry n-avea cum să vadă lumina inamicului, aşa că vocea îi trădă surprinderea.

— „Două lumini? Am tras numai una. Recepţie”.

— „Charlie te imită. Mai trimite-mi una. Recepţie”

Cei care urmăreau evenimentele din adăpost văzură uimiţi cum pe cer apăru o nouă „paraşută”, urmată de o alta, ceva mai la nord. Ambele erau verzi. Se vede treaba că Armata nord-vietnameză era bine utilată. NVA obişnuia să intercepteze transmisiile radio ale americanilor, astfel încât dacă cineva de la sol trimitea un semnal luminos unui avion şi-i comunica despre ce culoare era vorba, Charlie nu făcea decât să lanseze şi el un semnal de aceeaşi culoare.

În astfel de situaţii, procedura era sigură: cei de la sol trimiteau semnalul luminos şi pilotul comunica: „Văd roşu”, „văd verde” sau culoarea pe care o vedea.

De data asta, nord-vietnamezii urmăreau rachetele lansate de Joe şi Larry, având probabil pregătiţi mai mulţi oameni cu rachete de culori potrivite. De îndată ce apărea semnalul trimis de americani, NVA trimitea un altul identic.

— „Văd două semnale verzi. Mai trage unul. Voi coborî să mă uit mai de aproape. Terminat”.

Încă o rachetă roşie trimisă de Larry străpunse cupola junglei. O secundă mai târziu, o altă flacără lumină cerul un pic mai la nord de cea a lui Larry. Micul avion O-1, acţionat de un singur motor, plonjă până în apropierea celor două semnale luminoase şi asupra lui fură trase mai multe gloanţe-trasoare din jungla de sub flacăra situată mai la nord. Avionul se îndepărtă rapid în direcţia taberei.

— „Alpha, aici Two-oh. Văd două flăcări, dar presupun că nu voi trageţi în mine. Recepţie”.

— „Exact. Recepţie”.

— „Aşa mi-am zis şi eu. Drăguţ din partea lor că-şi semnalizează astfel poziţia. Băgaţi capul la cutie! Recepţie”.

— „Înţeles, terminat”.

O dâră de foc se prelinse din avionul Spooky, care se rotea în cercuri mari, sus, pe cerul nopţii. Panglica strălucitoare străpunse acoperişul triplu al junglei, urmată de răpăitul sacadat al mitralierelor de concepţie modernă. Avionul continuă să se rotească şi după ce panglica dispăru. Apoi, o nouă panglică fulgeră de sub pântecele lui, desfoliind rapid şi violent cupola junglei de dedesubt. Totul continuă astfel un timp, până când Spooky viră brusc, îndreptându-se spre nord.

— „Oxfly Alpha, aici Two-oh. Crezi că i-am aranjat? Recepţie”.

— „Asta a fost o lovitură pe cinste, Two-oh. I-aţi pus cu botul pe labe. Mulţam. Am auzit şi nişte ţipete pe-acolo. Recepţie”.

— „Asta-i bine, Alpha. Mă întorc înapoi când s-o lumina. Dacă apare ceva între timp, dă-mi de veste. Aici Bird Dog Two-oh, m-am cărat. Terminat”.

Larry şi Joe şi-au adunat mâna de montagnarzi rămaşi şi au aranjat un perimetru defensiv, aşteptând să răsară soarele. Pe timpul nopţii, se mai auziră împuşcături şi explozii răzleţe. Din când în când, la locul de întâlnire mai apărea câte un montagnard, dar, când se făcu lumină, treizeci dintre războinicii Jeh nu se întorseseră încă.

După răsăritul soarelui, cei doi americani şi-au condus mica patrulă către poziţiile ocupate de NVA în noaptea precedentă. Fostul perimetru al plutonului de recunoaştere, care fusese cucerit, era acum acoperit de cadavrele sfârtecate ale soldaţilor nord-vietnamezi. Întreaga zonă purta acum urmele distrugerilor cauzate de miile de gloanţe. Patru dintre soldaţii NVA ucişi erau femei. Toate aveau uniforme noi, cu plăcuţe de identitate şi insigne.

Patrula a primit ordinul să revină la bază. Joe şi Larry au sosit după câteva ore şi s-a pus la cale o operaţiune de proporţii pentru căutarea celor dispăruţi. Numai că, pe la ora cincisprezece, mai mulţi săteni au început să strige. Curând, întreaga tabără era alertată şi toată lumea privea spre liziera

junglei, vizibilă către latura estică. În uralele întregii suflări din Dak Pek, o lungă coloană de războinici Jeh părăsea în marş jungla, apropiindu-se de tabăra A de la Dak Pek. Unii aveau nişte cârpe înfăşurate în jurul diferitelor răni, alţii n-aveau pe ei decât şorţurile, căci fuseseră surprinşi de atac tocmai când îşi schimbau hainele. Cel puţin zece dintre ei rămăseseră fără arme şi-şi meşteriseră nişte harpoane. Un războinic îşi purta cu mândrie carabina M-2 în poziţia pentru inspecţie. Arma nu mai avea deloc pat, iar omul îşi înfăşurase tricoul peste mâna lovită de cartuşul din AK-17, acelaşi care-i distrusese şi patul puştii. Important era că scăpase cu viaţă.

Câţiva dintre subofiţeri s-au repezit la frigider să aducă cutii de bere Budweiser. Comandantul echipei i-a cerut lui Hazel să pregătească fripturi şi cartofi prăjiţi pentru toţi puşcaşii reîntorşi. O escortă sări într-un jeep şi coborî în viteză dealul ca să-i întâmpine pe membrii patrulei, care tocmai traversaseră râul Dak Poko şi se îndreptau hotărâţi spre adăpostul americanilor, conduşi de liderul plutonului.

Ajunşi la destinaţie, au fost primiţi cu căldură şi felicitaţi de toţi membrii echipei americane. După ce au băut şi au mâncat, i s-a înmânat fiecăruia câte o eşarfă neagră pe care erau brodate cuvintele: FORŢA DE ASALT DAK PEK. Cu puţină vreme înainte, fuseseră angajate câteva cusătorese din Kontum care lucraseră eşarfele purtate de toţi membrii echipei. Intenţia era de a recompensa cu câte o eşarfă pe oricare puşcaş care s-ar fi comportat eroic în luptă, ca un însemn de onoare.

În mod incredibil, şireţii luptători Jeh au reuşit să se ascundă pe timpul nopţii, răspândiţi pe toată întinderea muntoasă acoperită de junglă, şi să se găsească reciproc până la amiază. Din cei patruzeci şi ceva de oameni pe care Larry şi Joe îi luaseră cu ei în misiune, câţiva erau uşor răniţi, dar se întorseseră în tabără toţi, până la unul.

Armata nord-vietnameză era puternică şi devotată. Ce câteva luni în urmă, un alt locotenent se afla într-o misiune FSB[21], situată pe o culme muntoasă, chiar la est de Ben Het, a

[21] KSB – *Fire Support Base* – Bază de sprijin a artileriei *(n.t.).*

doua tabără de la sud de Dak Pek. A fost luat prizonier de o unitate din Divizia a Doua NVA, care i-a cucerit baza. Ofiţerul rănit şi capturat era locotenentul Leopold, pe care mi l-am amintit privind în gol, când ne aflam în camion, în perioada antrenamentului.

Vietnamezii au atacat fără ocolişuri grupul de o sută de trăgători montagnarzi conduşi de Leopold, ajutat da sanitarul taberei de la Ben Het, care ocupaseră culmea muntelui. Întâmplarea a făcut ca, în momentul în care au fost atacaţi, Commo Willy să fie de serviciu la staţia care transmitea în regim de translaţie mesajele primite de la ei către Cartierul General B-24 de la Kontum. Toate taberele din zona muntoasă au ascultat cu respectul cuvenit unui camarad din Forţele Speciale cum sanitarul, având maxilarul inferior distrus de un glonţ AK-47, transmitea şi regla tirul artileriei.

Mai târziu s-a aflat că unii dintre soldaţii NVA au refuzat să atace a doua oară piscul, pentru că yarzii antrenaţi de americani luptau cu multă ardoare. După cum s-a auzit, comandantul nord-vietnamezilor a scos un pistol automat de calibrul 0,45 şi l-a împuşcat între ochi pe unul dintre soldaţii recalcitranţi, fără să stea pe gânduri.

NVA au atacat din nou în timpul nopţii şi au cucerit poziţia ocupată de FSB. Locotenentul Leopold a fost împuşcat în ambele coapse şi capturat împreună cu alţi şase puşcaşi montagnarzi, care au relatat că, după ce Leopold a fost bandajat, au fost duşi cu toţii într-un vechi fort francez din Laos. Yarzii au mai povestit că Leopold a fost închis într-o cuşcă din sârmă ghimpată şi, ultima oară, l-au văzut când era transportat spre nord, pe drumul Ho Şi Min. Ei au evadat a treia zi şi au ajuns înapoi la Ben Het. Totodată au mai raportat că, în timpul cât au fost prizonieri, tancuri sovietice au intrat şi au ieşit din perimetrul fortului.

Elicoptere aparţinând Forţei Mobile de Şoc de la Kontum au ajuns a doua zi la locul acţiunii şi l-au găsit mort pe sanitar, ai cărui nume nu-l cunoşteau. Avea maxilarul zdrobit. Pe panta dinaintea sa zăceau cadavrele câtorva soldaţi NVA. Rămăsese în poziţia aşezat, sprijinit de un copac, cu un M-16 în mâini. Peste picioarele sale, trei montagnarzi care, mai mult ca

sigur, muriseră încercând să-l protejeze.

Toţi bărbaţii din taberele A care au auzit despre decesul său şi-au spus probabil: „Dacă va trebui să mă duc, aşa aş vrea să mor şi eu; a fost un SF în toată puterea cuvântului”.

De atunci, amintirea glasului bravului subofiţer, grav rănit, care, cu faţa mutilată, ajusta tirul artileriei, transmiţând totodată şi scurte rapoarte, l-a urmărit pe sergentul cu înfăţişare de american get-beget, Don Williams. Imaginea camaradului locotenent, bandajat la ambele coapse, cărat într-o cuşcă de sârmă ghimpată pe umerii soldaţilor vietnamezi în uniforme kaki, mă urmăreşte şi acum. De fapt, locotenentul Leopold a fost un alt „dispărut în acţiune”, a cărui capturare, în apropiere de Ben Het, n-o vor uita niciodată toţi cei din Forţele Speciale. Şi, totuşi, în acest caz, soldaţii NVA nu s-au dovedit la fel de viteji ca în alte bătălii desfăşurate de-a lungul graniţei, dar de bună-seamă că ofiţerii au ştiut cum să-şi impulsioneze oamenii.

Printr-o coincidenţă, nimeni n-a mai ocupat baza respectivă, până când, câteva luni mai târziu, o sută de puşcaşi împreună cu mine şi cu sanitarul-adjunct de la Dak Pek am ocupat exact aceeaşi poziţie.

Muntele unde era amplasată baza FSB era un pisc cu alură „Mae West”, situat la est de tabăra Ben Het. Partea sudică a bazei era ocupată de o baterie de artilerie aparţinând Diviziei a Patra de Infanterie. O companie de infanterie asigura un perimetru defensiv în jurul acesteia. Pe vârful nordic al muntelui se aflau cei de la Dak Pek, iar cele două vârfuri erau unite printr-o şa. Ca în majoritatea bazelor de acest fel, jungla de pe vârful muntelui fusese desfoliată. Au fost săpate şi amenajate adăposturi individuale, tranşee şi buncăre. Dincolo de linia tranşeelor se afla un perimetru împrejmuit cu colaci de sârmă „concertina”, împletită-n trei, rachete semnalizatoare cu declanşare prin atingere şi avertizoare sonore.

Când am ajuns acolo, i-am trimis imediat pe yarzi să revizuiască perimetrul de siguranţă. Puşcaşii Jehi învăţaseră cu timpul că majoritatea unităţilor americane erau previzibile în ceea ce priveşte modul de amenajare ai perimetrului.

Împrejmuirea cu colacii de sârmă „convertina” era considerată de către unii comandanţi americani ca fiind foarte eficientă, în timp ce, în realitate, pionierii vietnamezi care se antrenau în Vietnamul de Nord făceau concursuri de trecere rapidă prin astfel de obstacole. Majoritatea reuşeau să depăşească împrejmuirile de parcă acestea ar fi fost un simplu gard. Avertizoarele sonore şi rachetele semnalizatoare erau fixate la înălţimea tibiei, cu fire-capcană atârnând lejer de copacii sau tufişurile din apropiere. Numai că cercetaşii NVA umblau fără pantaloni, aşa încât simţeau cu uşurinţă firele-capcană.

I-am pus pe puşcaşi să mute firele-capcană la rachetele semnalizatoare şi la *booby-traps*[22]. Au fost slăbite siguranţele tuturor dispozitivelor. Au fost deşurubate capacele grenadelor cu putere mare de explozie, punându-se în locul lor capete de grenade fumigene. Fire detonatoare au fost ataşate de inelele grenadelor, iar cuiele de siguranţă au fost îndoite şi rupte la un capăt, astfel încât să poată fi trase cu uşurinţă. Având montate siguranţe de fumigene, grenadele aveau să explodeze la o secundă după tragerea cuiului, în loc de cinci-şase secunde, aşa cum se întâmpla în cazul siguranţelor normale. Când puşcaşii au mutat cablurile detonatoare şi le-au adăugat pe cele ale capcanelor cu grenade, au întins bine firele la nivelul taliei. Asta le făcea mai greu de depistat şi mai uşor de declanşat. Ridicate astfel de la pământ, se elimina şi pericolul de a fi atinse de animalele mici care mişunau prin zonă.

Apoi, împreună cu Nhual, au identificat tufişurile de cătină în care se puteau ascunde nord-vietnamezii dacă s-ar fi strecurat până în apropierea perimetrului sau în care se făceau nevăzuţi dacă s-ar fi tras asupra lor. I-am pus pe yarzi să îngroape sub tufişuri beţe de punji ascuţite ca briciul, după care au desfăşurat un hăţiş de sârmă ghimpată, întinzând pe deasupra armonica colacilor de sârmă „concertina”, astfel încât cei care încercau să se infiltreze să se aleagă cel puţin cu tăieturi şi zgârieturi.

[22] Dispozitive explozive ascunse care se declanşează la atingerea unui obiect aparent inofensiv (n.t.).

În prima seară, stăteam împreună cu sanitarul pe lângă un mic foc, bând cafea fierbinte şi povestind istorii de război. Nu puteam să nu mă gândesc că, doar cu câteva luni în urmă, locotenentul care a trecut, ca şi mine, prin aceeaşi tabără de antrenament, a fost rănit, luat prizonier şi dus undeva în Vietnamul de Nord. Sanitarul din echipa lui fusese ucis cu aceeaşi ocazie şi toate se întâmplaseră exact în locul în care stăteam noi acum. S-a aşternut întunericul şi ne-am pregătit pentru înnoptat.

Dai-uy Tran Van Linh se născuse în 1942, la Hanoi, în Vietnamul de Nord. Ajunsese acum comandantul unei companii de infanterie în cadrul Regimentului 24 NVA şi primise misiunea să cucerească poziţia ocupată de noua echipă CIDG, de pe piscul nordic al muntelui, unde, cu câteva luni în urmă, regimentul său repurtase o glorioasă victorie.

Cam pe la începutul anului, participase la asaltul de la Ban Me Thuot, în cadrul Ofensivei Tet. În timpul acelui asediu, avea gradul de locotenent şi funcţia de comandant de pluton, fiind implicat în cucerirea Cartierului General FULRO de la Buon Ale-A. Numeroşi montagnarzi, bărbaţi, femei şi copii, au fost capturaţi şi apoi aliniaţi şi seceraţi de un pluton de execuţie. Femeile au fost mai întâi violate în masă de soldaţii NVA. În acea zi au fost ucişi membri marcanţi ai FULRO, unii dintre ei fiind cei mai destoinici luptători. Alţi membri ai FULRO au fost capturaţi şi luaţi prizonieri.

Linh nu era un conducător grozav, dar s-a întâmplat să fie pe-acolo, aşa că a fost avansat personal de către generalul-comandant. Nu dăuna probabil nimănui faptul că sora mai mică a tânărului ofiţer, o tipă trăsnet, îi asigura generalului în mod regulat superdelicii atunci când se afla pe front şi nu putea să beneficieze de serviciile amantei sale favorite.

Înfrângerea montagnarzilor conduşi de SF, de la Ben Het, urma să fie deci primul său test adevărat în privinţa calităţilor de comandant. În sinea sa, ştia că n-avea nici priceperea, nici tăria ofiţerului care condusese atacul soldat cu capturarea locotenentului Leopold, dar îşi va da toată silinţa. În primul rând, nu trebuia să-şi piardă prestigiul. Pentru vietnamezi

asta era ceva mai grav decât moartea, iar în ceea ce-l privea pe el, comandantul său de batalion ar fi putut să-i zboare creierii.

Ascuns într-o vale adâncă, la nord de Ben Het, căpitanul Linh se plimba în jurul buncărului Cartierului său General, ţinându-l de mână pe plutonierul său. Şi nu pentru că ar fi fost poponari – binecunoscut obicei vietnamez –, ci pentru că cei doi bărbaţi erau adânciţi într-o conversaţie. Patrulele trimise în seara aceea se întorseseră cu schiţe ale perimetrului meu, indicând posturile de ascultare, cuiburile de mitralieră şi postul de comandă, în care se presupunea că voi înnopta.

Am sorbit o gură de cafea, i-am oferit un Lucky sanitarului şi ne-am aprins ţigările. Priveam în pământ, cufundat în gânduri.

— Ce-ai păţit, locotenent Eastwood, ai împietrit? întrebă sanitarul.

Clint Eastwood era o poreclă care-mi fusese atribuită în glumă de către Harry Boyle, înainte de a muri. Nu m-a deranjat, mai ales că, în acele zile, Eastwood era actorul meu preferat şi am luat gluma drept un compliment. Proaspăt ofiţer al Beretelor Verzi, la numai doi ani după ce fusesem doar un pierde-vară plin de coşuri în colegiu, fantazam încercând să mă ridic la înălţimea unei imagini fictive, de provenienţă hollywoodiană.

M-am trezit brusc la realitate şi am spus:

— Nu, mă gândeam doar la un prieten de-al meu – de fapt la mai mulţi.

— La cine? întrebă *Bac-si*.

Am replicat:

— La un mare pui de lele, unul dintre cei mai simpatici tipi pe care ţi-ai fi dorit să-i cunoşti. Se numeşte Dick Wright, locotenent-major ca şi mine. A fost unul dintre ofiţerii alături de care am participat la exerciţiile de antrenament de la Fort Bragg. Dick este un indian cherokee pur-sânge, aşa încât toată lumea îi spunea Cherokee.

— Ce te-a făcut să te gândeşti la el?

— Ei, am dat nas în nas cu el când am participat la

întâlnirea cu bătrânul, la Nha Trang. Ştii munţii aceia mai mici care se văd în apropiere de Nha Trang?

— Sigur, îmi amintesc de ei, spuse sanitarul.

— Am intrat în centrul de comunicaţii al Grupei ca să aflu ce mai e nou prin lume, şi chiar atunci a sosit un mesaj care anunţa că o companie din cadrul Forţei Mobile de Şoc de la Nha Trang fusese prinsă într-o confruntare grea într-unul din munţii aceia. Am aflat că Dick Wright era şeful misiunii şi un raport de la faţa locului anunţa că unul dintre răniţi era american.

— El era?

Am continuat:

— M-am aruncat într-un jeep şi am zbughit-o spre spital, unde am ajuns în acelaşi timp cu primul elicopter sanitar. Câţiva yarzi au fost transportaţi şi, bineînţeles, Dick Wright a sărit din elicopter, m-a zărit şi mi-a zâmbit larg.

Sanitarul se interesă:

— Nu era rănit?

— Doar murdar, dar în rest arăta bine. Cherokee s-a asigurat mai întâi că oamenii săi au fost bine instalaţi, apoi s-a apropiat de mine, vesel de parcă tocmai se întorsese de la o petrecere. Am spus: „Hei, Cherokee, cum ţi-a mers astăzi?”. La care el a răspuns: „Păi, destul de bine, numai că un pui de târfă comunistă m-a lăsat fără deget” – şi mi-a arătat mâna cu degetul retezat exact de la încheietură.

— Sir, interveni sanitarul, faceţi mişto de mine când spuneţi că râdea şi zâmbea. Cum adică, nu era în stare de şoc, şi nu urla de durere?

— Păi, stai să vezi, am spus eu. Cherokee m-a însoţit de la elicopter până la spital, purtându-se de parcă n-ar fi avut nicio treabă. N-a lăsat niciun sanitar să-l atingă, în sala de aşteptare s-a aşezat pe un scaun, mi-a cerut o ţigară şi m-a întrebat ce mai ştiu de băieţii cu care am fost împreună la Fort Bragg.

— Să fiu al dracului!

Am continuat:

— Doi doctori s-au vorbit cu un sanitar şi s-au năpustit asupra lui. L-au apucat de mână şi când i-au văzut degetul

lipsă, erau să se scape pe ei. Au încercat să-l ducă în sala de tratamente, dar el s-a smucit şi s-a descotorosit de ei. Acum, trebuie să ştii că Dick Wright e unul din acei tipi masivi şi răi, mai puternici decât diavolul, dar liniştit, care, dacă nu vrea să se mişte, nu poate fi urnit din loc de nimeni. A zâmbit şi a vorbit calm, aşa cum vorbea mereu: „Scuză-mă, doctore, dar am ceva de discutat cu prietenul meu. Continui să stau la taclale până când dumneata sau altcineva vine şi mă anunţă că toţi oamenii mei răniţi în luptă au fost duşi la chirurgie sau bandajaţi şi că primesc îngrijiri, Okay?”

— Prietenul dumitale este un SF în toată puterea cuvântului, Sir, declară sanitarul.

— Da, bineînţeles că e, am aprobat eu. Doctorul a făcut feţe-feţe, apoi l-a asigurat pe Dick că se va interesa de oamenii lui şi va avea grijă ca aceştia să fie trataţi corespunzător. La care Dick a zâmbit şi i-a spus molcom: „Excelent, doctore. Fă dumneata cum ţi-am spus şi pe urmă poţi să vii să-mi bandajezi mâna sau să-mi faci ce crezi că trebuie.”

— Fir-aş al dracului! exclamă sanitarul.

— Ăsta era locotenentul Wright, am spus, dar după felul în care zâmbea, n-aveai cum să-ţi dai seama.

Am clătinat amândoi din cap, iar eu mi-am aţintit din nou privirea în pământ. Pusesem în foc nişte cărbuni care se încinseseră. Abia dacă făceau un pic de lumină, dar căldură răspândeau din belşug. Aveam grijă să nu mă uit la ei, căci asta îmi putea provoca o orbire temporară, timp de câteva secunde preţioase, dacă am fi fost atacaţi de NVA tocmai atunci. La fel ca strămoşii noştri americani, mă bucuram de căldura focului, dar mă uitam în jos, alături de el, niciodată direct. Dacă era nevoie să mai pun câteva surcele, închideam un ochi. Şi asta dintr-un motiv foarte simplu. Dacă ochii îţi sunt obişnuiţi cu întunericul şi priveşti brusc în lumină, orbeşti timp de câteva minute. Dacă însă ţii unul închis, când priveşti din nou în întuneric, ochiul care a fost deschis se acomodează într-o secundă sau două.

— Locotenente, iar priveşti în gol. Parcă ziceai ceva de mai mulţi camarazi, făcu sanitarul curios.

Am tras un fum zdravăn din ţigară şi am început să trimit rotocoale înspre cărbuni.

— În seara asta nu bate vântul deloc, am spus. Îţi aminteşti de locotenentul venit de la Da Nang cu care m-am împrietenit? A plecat în misiune împreună cu echipa sa acum câteva săptămâni. Un tip cu părul negru, simpatic foc, ţi-l aminteşti?

Bac-si replică:

— Da, a stat în buncărul nostru. V-aţi matolit amândoi cu rachiu de orez. Dar când nu ţi se întâmplă asta, locotenente?

Ştiam că sanitarul glumeşte şi, cu toate acestea, am simţit cum îmi iau foc urechile de supărare, dar m-am calmat imediat şi am spus:

— Ştii Muntele de Marmură, din apropierea Da Nangului?

— Nu, Sir, n-am fost niciodată la Da Nang.

— Nici eu n-am fost, dar, chiar înainte de a veni aici, am aflat că el a intrat într-un rahat cu NVA pe Muntele de Marmură, iar poziţia lui a fost cucerită. Toţi au făcut *di di maued*, numai el a fost vânat prin nişte peşteri de pe-acolo de nişte căcăcioşi de nord-vietnamezi. A ieşit dintr-o astfel de peşteră pe o terasă, la care se uitau mai mulţi oameni cu binoclul. Căzut la pământ din pricina rănilor de la ambele picioare, a fost înconjurat din toate părţile de soldaţii NVA, moment în care un ofiţer s-a apropiat şi a îndreptat pistolul asupra lui.

Am făcut o pauză şi am privit din nou în jos, trăgând. Încă un fum din ţigară.

— Şi ce s-a întâmplat? întrebă sergentul.

— Vorbeam despre ce înseamnă să fii un SF. Ştia că ofiţerul urma să-l împuşte, aşa încât se pare că l-a scuipat în ochi, dar cei care au urmărit faza cu binoclul povestesc că i-a făcut semnul ăla porcos cu degetul şi i-a râs în faţă înainte ca micul labagiu galben să apese pe trăgaci.

— ’Tu-i mama mă-sii, locotenente! Aminteşte-mi să nu mă-mprietenesc prea tare cu dumneata. Ţi-au mai murit şi alţi prieteni în ultima vreme? spuse cu ironie sanitarul.

Am ridicat privirea, am oftat şi mi-am dres glasul.

Sanitarul se arăta stânjenit:

— Iartă-mă, locotenente, credeam că nu mai sunt şi alţii.

— Un alt camarad din Grupa a Şaptea s-a prăpădit de curând. Şi el a murit ca un SF. Avea tabăra undeva la est de aici. Primise ordinul să cucerească un vârf da munte împânzit de trupe NVA, adăpostite în buncăre fortificate cu beton. Yarzii pe care-i avea în subordine o luaseră pe cocoaşă şi erau speriaţi de ideea unei noi încercări, dar n-avea ce face, asta-i era misiunea. I-a aliniat, s-a aşezat în fruntea lor şi astfel au început atacul asupra înălţimii. I-au înfrânt pe nord-vietnamezi şi au cucerit poziţia, dar el s-a ales cu trei găuri în piept. Ajutat de subofiţerul care-l însoţea, şi-a acoperit rănile cu plasturi de campanie.

Sanitarul mă întrerupse:

— Ca să împiedice aerul să pătrundă în plămâni, nu-i aşa?

Am încuviinţat din cap.

— Când a venit elicopterul să-i ia, era atât de slăbit încât nu se mai putea ţine pe picioare, dar a refuzat să se urce, motivând că abia dacă aveau loc yarzii care fuseseră răniţi. Când s-au întors cu al doilea elicopter, o mierlise deja.

— Vom fi oare omorâţi aici, locotenente? mă întrebă subofiţerul.

— Nu, sergent, doar suntem SF, ce naiba! am răspuns privind în ochii celuilalt. Noi nu pierdem niciodată. Chiar atunci când suntem ucişi, tot noi câştigăm.

Sergentul începu să zâmbească, la început timid, apoi mai în voie. Am spus:

— Hei, n-ai ce căuta în Forţele Speciale dacă nu eşti în stare să guşti o glumă proastă, este?

Sergentul îşi clăti ceaşca de cafea, aruncând zaţul în timp ce începuse să râdă din toată inima. Se ridică şi zise:

— Chiar aşa. Mă duc să mă culc. Noapte bună, Sir.

— Noapte bună, *Bac-si*, i-am urat şi eu, îndreptându-mă spre buncărul meu din pământ întărit cu buşteni.

Comandantul grupei l-a condus pe *Dai-uy* Linh dinspre marginea estică a muntelui, ocolind versantul nordic, până spre limita vestică. Toţi se aflau la locurile lor, pregătiţi să treacă la acţiune.

În tot cazul, *Dai-uy* Linh comisese mai devreme o eroare când îşi trimisese patrulele în recunoaştere. Oamenii lui s-au strecurat până în apropiere şi au întocmit schiţe ale amplasamentelor mitralierelor, ale posturilor de ascultare şi postului de comandă, dar au scăpat din vedere ceva esenţial. La fel ca majoritatea militarilor SF aflaţi în misiune, odată cu căderea nopţii îmi schimbam întotdeauna poziţia posturilor de ascultare şi a mitralierelor. Postul de comandă rămăsese tot acolo, în centru şi exact pe culme, dar era părăsit. Mă mutasem într-un buncăr mai puţin expus, pe creastă.

Pionierii NVA s-au apropiat din ambele părţi ale perimetrului. Fiecare comandant de grupă avea la el copii ale schiţelor aduse lui *Dai-uy* Linh de către patrulele de recunoaştere. Schiţele mai cuprindeau, în afară de poziţiile posturilor de ascultare, a postului de comandă şi a mitralierelor, şi poziţiile rachetelor semnalizatoare, precum şi pe cele ale minelor Claymore.

Am sărit ca ars dintr-un somn adânc, când am auzit explozia puternică dinspre latura vestică a perimetrului. Am ieşit în fugă din buncăr şi afară m-a întâmpinat Nhual rânjind. Am început şi eu să zâmbesc când m-am uitat în direcţia indicată de el.

— A mers, îmi comunică Nhual entuziasmat.

— Fără doar şi poate, am spus, zâmbind din tot sufletul.

Amândoi ştiam ce se întâmplase: cercetaşul aripii vestice a NVA s-a târât până la ceea ce a crezut că este, conform schiţei pe care o avea, un post de ascultare. A găsit firul de transmisiuni ieşind din micul buncăr şi a mers cu mâna pe fir până a ajuns la mina Claymore. N-avea decât s-o întoarcă invers, făcându-i pe imperialişti s-o declanşeze şi să-şi provoace singuri moartea. A apucat grijuliu, cu ambele mâini, mina antipersonal, a ridicat-o şi a întors-o. Din păcate pentru el, vietnamezul n-a văzut firul de amorsare legat de baza bipodului minei, după cum n-a văzut că firul respectiv trage inelul de amorsare al grenadei cu mare putere explozivă îngropată aproape de suprafaţă.

Mai mulţi oameni au alergat la Nhual şi la Mr. Lon,

cambodgianul, care era comandantul companiei CIDG, să afle ce se întâmplase. Sanitarul şi Nhual au plecat la tranşeele de la marginea perimetrului, ca să-i prevină pe toţi să stea treji şi în stare de alarmă, în timp ce eu făceam acelaşi lucru în partea opusă a perimetrului.

Am rămas acolo şi am aşteptat. A trecut o oră fără niciun eveniment, apoi, deodată, două rachete-capcană au explodat la marginea estică a perimetrului. O grupă de montagnarzi a deschis focul cu carabinele, iar eu am luat-o la fugă peste vârful dealului.

Din întunericul junglei au izbucnit mai multe fulgere de lumină şi am auzit sunetul pe care-l uram mai mult decât orice pe lume. Era un zgomot inconfundabil, un pocnet puternic, ca şi cum un bici ţi-ar plesni chiar deasupra capului sau pe lângă ureche, urmat de un bufnet înfundat. Asemenea zgomote sunt auzite atunci când se trage direct asupra ta şi glonţul îşi ratează milimetric ţinta. Pocnetul e produs de glonţul care depăşeşte bariera sonică, iar bufnetul e sunetul emis de ţeava îndreptată asupra ta.

Nu mi-am permis atunci şi nici nu aveam timp să analizez toate acestea. Fulgerele luminoase au fost imediat urmate de pocnete, după care s-au auzit bufnete. Toate s-au desfăşurat în mai puţin de o jumătate de secundă, atât cât mi-a trebuit ca să mă arunc la pământ şi să mă rostogolesc în josul pantei, înspre linia tranşeelor. Gloanţele muşcau pământul în jurul meu. Mi-am simţit corpul căzând în gol în întuneric şi m-am prăbuşit pe fundul unei tranşee.

Am sărit imediat în picioare cu arma CAR-15 reglată pe automat şi am trimis o ploaie de gloanţe în junglă, acolo unde văzusem fulgerele. Un trasor mi-a ieşit pa ţeava armei, urmat apoi de trei trasoare la rând, la a doua rafală. Ţineam deja în mână un încărcător nou, l-am scos pe cel vechi şi l-am vârât în partea din faţă a cămăşii, fixându-l apoi în locaş pe celălalt. Am tras din nou.

Asemenea multor SF, îmi puneam numai optsprezece cartuşe în încărcător, în loc de douăzeci, deoarece, pe atunci, încărcătoarele armelor M-16 aveau arcurile foarte slabe. Întotdeauna, al treisprezecelea cartuş era trasor, ca să ştiu

când mă apropiam de sfârşitul încărcătorului, iar ultimele trei erau tot trasoare, ca să-mi semnaleze golirea acestuia. Am scos încă un încărcător gol de la armă, l-am vârât prin deschizătura gulerului desfăcut al cămăşii şi am scos unul plin dintr-unul din buzunarele centurii pentru muniţie tip BAR[23]. În fiecare buzunar purtam câte trei încărcătoare, cu capul în jos, ca să nu se murdărească, al patrulea fiind culcat transversal peste celelalte.

Încă o rachetă-capcană a explodat în faţa mea şi spre stânga, iluminând acea porţiune a perimetrului. Am alergat într-acolo, urmat îndeaproape de Nhual. Luptătorii Dega deschiseseră focul, câţiva dintre ei trăgând cu carabinele M-2 pe foc automat.

Cu un salt, am ieşit din tranşeea plină cu grohotiş şi am strigat:

— *Dei-ei bang! Dei-ei bang!*

Strigam la yarzi să nu mai tragă, iar Nhual repeta şi el ordinul. Lângă noi a apărut şi sanitarul.

Le-am spus celor doi:

— Ăştia s-au târât până în apropiere ca să anihileze rachetele semnalizatoare, aşa că, dacă tragem, ne pot localiza poziţiile. În felul ăsta îşi vor actualiza informaţiile despre amplasamentele noastre. *Bac-si*, ia patru oameni cu tine şi adu din buncărul de muniţii mai multe grenade explozive. Spune-le yarzilor să folosească grenadele – vietnamezii nu-şi vor putea da seama de unde au fost aruncate. *Ba Nua*, spune-le oamenilor să nu tragă până nu văd clar ţinta. Să folosească numai armele M-79 şi grenadele de mână.

Nhual şi sanitarul au plecat în grabă, fără să-mi mai răspundă. Nu mai era vreme de vorbit, trebuia acţionat rapid.

Două rachete au explodat la marginea nordică a perimetrului. Montagnarzii au început şi ei să tragă în replică şi, deodată, una din cele două mitraliere M-60 a deschis focul din buncărul situat în colţul nord-vestic al tranşeelor. Am încercat să strig peste clănţănitul automatelor şi zgomotul

[23] BAR – *Browning Automatic Rifle* – puşcă automată Browning *(n.t.).*

exploziilor, care se declanşau în toate părţile, dar era imposibil să mă fac auzit. Câteva gloanţe mi-au murdărit pantalonii de noroi şi, dintr-odată, mi-am dat seama că mă aflam în bătaia armelor.

Am alergat către cuibul mitralierei şi am dat buzna pe uşa buncărului cu acoperiş de bulumaci. Montagnardul era atât de preocupat să tragă în direcţia junglei încât nici n-a observat că intrasem acolo. L-am apucat pe luptătorul scund şi îndesat de ceafă şi de turul pantalonilor şi l-am azvârlit înapoi pe uşa buncărului. Trântit pe spate, montagnardul s-a uitat la mine, mai întâi cu durere şi supărare, apoi cu groază. Tirul puşcaşilor a slăbit brusc în intensitate. Nhual a intrat alergând în buncăr.

Spumegam de furie şi, în timp ce Nhual privea când la puşcaşul căzut la pământ, când la mine, am strigat:

— *Ba Nua*, spune-i că nimeni nu l-a învăţat să tragă cu mitraliera pe timp de noapte!

Nhual traduse, iar eu continuai:

— Mai spune-i că singura ocazie în care poate să tragă noaptea este atunci când suntem pe punctul de a fi înfrânţi!

Nhual traduse cele spuse de mine şi acesta, speriat, începu să vorbească repede, după care Nhual îmi zise:

— *Trung-uy*, e un om de treabă şi se ruşinează de ce-a făcut. A promis că n-o să mai greşească.

— Okay! am spus.

Am întins mâna şi l-am ajutat pe montagnard să se ridice. Ne-am zâmbit reciproc, apoi am scos din buzunar un *cigarillo* şi i l-am vârât între buze, după care i-am oferit un foc de la bricheta mea.

Brusc, i-am scos din buzunarul harnaşamentului o grenadă, căreia i-am tras cuiul de siguranţă, şi, până să se dumirească, i-am pus-o în mână. După ce s-a holbat la mine, luptătorul Jeh a aruncat grenada cât a putut de departe înspre nord-vietnamezi. Din cauza şocului, a rămas împietrit pe marginea tranşeei, în timp ce eu şi Nhual ne aruncaserăm la pământ. Am întins mâna şi l-am tras în jos. Grenada a explodat şi s-a auzit un ţipăt.

Am rânjit către puşcaş şi l-am bătut pe spate, oferindu-i

încă o ţigară. Nhual izbucnise în râs. Am plecat apoi de-a lungul tranşeei, însoţit de Nhual, avertizându-i şi pe ceilalţi să nu mai tragă decât atunci când era absolut necesar.

Latura vestică a perimetrului a luat foc şi, în acelaşi timp, o capcană cu grenade a sărit în aer cu un zgomot puternic. De data asta, unul dintre pionieri s-a încurcat între sârme şi s-a transformat într-o ţintă facilă pentru montagnarzi. Ar fi scăpat, în mod miraculos, numai cu nişte răni superficiale, dar, în timp ce fugea de parc-ar fi avut ardei în fund, şi-a zdrelit pielea în parii de puroi şi în ţepii sârmei ghimpate.

Câţiva puşcaşi au început să tragă din nou în vietnamez, dar eu am strigat:

— *Dei-ei! Dei-ei bang! My dei-ei tiem gal-nat!*

Deodată, din întunericul junglei, se auzi o voce puternică într-o engleză curăţică:

— Americani, să vă fut!

Am simţit că înnebunesc. Am înşfăcat trei grenade de la Nhual şi mi le-am vârât în buzunarul costumului de camuflaj. Nu ştiu de ce, dar nu mă mai simţisem demult călcat aşa de tare pe bătătură. Nhual s-a agăţat de mâna mea, dar eu am sărit din tranşee şi am început să alerg către gardul de sârmă ghimpată, trăgând cu arma CAR-15 pe foc automat.

În apropierea gardului de protecţie, spectacolul macabru era iluminat de rachetele semnalizatoare. Am tras cuiul unei grenade şi mi-am dus la spate mâna în care-o ţineam.

Cu faţa la siluetele întunecate ale copacilor gigantici dinaintea mea, am strigat:

— Vă fut pe voi şi pe Ho Şi Min, căcaţi comunişti ca sunteţi! Haide, trageţi în mine! Trageţi! Băi, muieri futăcioase, să ştiţi că azi-noapte v-am regulat mamele şi surorile! Ho Şi Min mănâncă căcat de porc!

În sfârşit, o voce răspunse:

— Te fut!

Am aruncat grenada exact în direcţia ei. Am scos şi celelalte două grenade, le-am tras siguranţele şi le-am aruncat cât de repede am putut, una la dreapta şi cealaltă la stânga faţă de prima. La a doua grenadă, s-a auzit un urlet şi mai multe gemete. M-am întors şi am început să urc spre linia

adăposturilor individuale.

Sanitarul stătea lângă Nhual şi zâmbea către mine, în timp ce mă prăvăleam în buncăr, abia trăgându-mi sufletul de epuizare şi din pricina fluxului acut de adrenalină.

În cele din urmă, sanitarul mi se adresă:

— Cu tot respectul cuvenit, Sir, auzisem că sunteţi un zăbăuc căruia-i place să intre-n rahat pân' la gât, da' acu' m-am convins.

M-am uitat la el, mi-am înfipt un *cigarillo* între buze, l-am aprins în cea mai bună imitaţie Clint Eastwood de care eram capabil şi am expirat un nor de fum. Apoi m-am ridicat şi am spus calm:

— Comunistul ăla venetic nu trebuia să zbiere la mine dacă nu era în stare să guste o glumă tâmpită.

După care, pentru sporirea efectului dramatic, am trecut pe lângă sergent, am ieşit şi-am plecat să-i verific pe ceilalţi puşcaşi aflaţi în tranşee. Simţeam privirea subofiţerului înfiptă în spatele meu.

Treptat, lucrurile s-au liniştit. După un timp, eu şi sanitarul ne-am dus la culcare. Ca de obicei, ne-a luat somnul încălţaţi, cu armele la îndemână, pentru orice eventualitate. Departe de privirile celorlalţi, m-a cuprins un tremurat atât de puternic încât abia mi-am putut aprinde ţigara, în timp ce, uşor ridicat de pe patul de pământ bătătorit, încercam să mă abţin să vomit.

„Păi da, ce să spun, marele Clint Eastwood!" mi-am şoptit în întuneric.

Odată cu greaţa, mi-au trecut şi crampele gastro-intestinale, aşa că m-am putut întinde din nou.

Atacul decisiv al nord-vietnamezilor a avut loc cu o oră înainte de răsărit, dar de data asta i-am spus lui Nhual să transmită tuturor celor aflaţi pe laturile de est şi de nord ale perimetrului să se ascundă cât mai bine în buncărele şi adăposturile lor individuale. Cu ajutorul staţiei Prick-25 am chemat bateria de artilerie a Diviziei a Patra şi am cerut executarea unei trageri cu obuze de 105 mm. Se aflau prea aproape, aşa încât au tras cu mortierele de 4,2 inci şi cu obuzele de 81 mm pe care le aveau. Am dirijat tirul

mortierelor de-a lungul marginii junglei şi a împrejmuirii de sârmă ghimpată. Apoi, le-am spus să tragă de-a lungul părţii nordice a perimetrului. În unele locuri, obuzele aterizau la cinci metri de aliniamentul adăposturilor individuale şi al buncărelor. Vietnamezii au luat-o pe cocoaşă rău de tot.

După răsăritul soarelui, am trimis în afara taberei câteva patrule, care s-au întors mai târziu, raportând că au găsit numeroase urme de sânge. Mr. Lon în persoană a condus patrula care a coborât pe versantul estic al muntelui. Cam pe la ora opt şi jumătate, patrula a nimerit peste o întreagă companie NVA, fiind încercuită. Un cambodgian şi zece montagnarzi dotaţi cu arme din cel de-al doilea război mondial nu puteau fi decât o pradă uşoară pentru o companie de soldaţi vietnamezi, bine echipaţi şi antrenaţi. Cu toate acestea, puşcaşii de la Dak Pek şi-au vândut scump pielea.

Am luat legătura cu un FAC de la Dak To, care a trimis rapid la faţa locului două reactoare Phantom F-100. Mr. Lon a trebuit să vorbească cu Nhual, prin intermediul staţiei Prick-25, în limba vietnameză. Nhual îmi traducea mesajele, iar eu le retransmiteam către avionul FAC, care, în sfârşit, comunica direct cu avioanele de luptă.

Alături de Nhual şi de tânărul sanitar de la Dak Pek, am avut parte de o privelişte pe care, probabil, mulţi infanterişti n-au mai văzut-o în timpul vreunui război. Schimbul de focuri s-a desfăşurat exact la baza versantului estic al muntelui. Cât de abruptă era panta, am constatat în timpul unei patrule de după încheierea ostilităţilor, când alunecam, de la un copac la altul, ca pe o scară uriaşă. Peretele muntelui era aproape vertical, aşa încât, atunci când au apărut avioanele şi au început atacurile aeriene, le priveam de sus în jos, în loc să le vedem de jos sau măcar din lateral. Ca de obicei, aeronavele US Air Force au comunicat cu rachete semnalizatoare şi i-au pus pe fugă pe nord-vietnamezi.

Trei zile mai târziu, ne întorceam la Dak Pek, împreună cu toţi puşcaşii. Până atunci, participasem la numeroase operaţiuni în toată zona Dak Pek – la Ben Het, la Dak Seang, aproape de Dak To, la vest de Polei Kleng, în Valea Piei Trap şi, ilegal, în Cambodgia. Dar niciodată n-am simţit o dorinţă

atât de puternică de a săruta pământul de la Dak Pek ca atunci când m-am întors de la Ben Het. Ei bine, cunoscându-l pe Leopold şi ştiind că eu şi sanitarul de la Dak Pek, împreună cu o sută de puşcaşi montagnarzi, mergeam în acelaşi loc în care sanitarul de la Ben Het fusese ucis, iar Leopold capturat – şi ei fuseseră însoţiţi tot de o sută de yarzi –, toate aceste coincidenţe l-au speriat de moarte pe „bătrânul-tânăr locotenent SF de la Dak Pek”.

Pentru prima oară după două săptămâni, m-am dus la spălător, împreună cu sanitarul, şi m-am bărbierit. Militarii din Forţele Speciale erau superstiţioşi, astfel că mulţi dintre ei nu se bărbiereau atunci când se aflau în misiune în junglă şi comandanţii unităţilor obişnuite de armată aveau de furcă în acest sens atunci când trebuiau să colaboreze cu câte o unitate a Forţelor Speciale. „N-au decât să nu colaboreze cu SF dacă nu gustă o glumă proastă”, spuneam eu adesea.

Cu un prosop în jurul taliei, am intrat în tunelul subteran care pornea de la buncărul lui Nhual, trecea pe lângă spălător şi ducea până la uşa Centrului pentru operaţiuni tactice. Am urcat treptele cuibului mortierei de 4,2 inci, apoi am coborât în buncăr, am aprins lumina şi am încremenit. Ning se culcase pe patul meu, cu o minunată floare galbenă prinsă în părul negru şi strălucitor. Pe pielea aurie a sânilor ei mari şi pe pântecele ei neted erau răspândite petale galbene. Zâmbea.

Apoi rosti cu un glas îngroşat de emoţie:

— Războinicul meu se întoarce din junglă. Tu luat puşca şi tras în duşman. Acum, ia-ţi arma şi trage în mine cu *beaucoup* dragoste. Te iubesc, omul meu cel mai de seamă.

M-am simţit ca un mortier.

A doua zi, Hazel, ajutată de un montagnard, a pregătit un prânz festiv, cu fripturi, salate, cartofi prăjiţi şi o plăcintă pentru toată echipa. Toţi cei din tabără se simţeau în al nouălea cer. Asemenea celor mai mulţi sanitari din cadrul Forţelor Speciale, *Bac-si*, sanitarul echipei, a fost chemat de mai multe ori prin telefonul de campanie să-şi îngrijească pacienţii.

Tânărul sergent, veşnic cu zâmbetul pe buze, intră pe uşă, repetând întruna:

— ’Tu-i mama mă-sii! ’Tu-i mama mă-sii!

Commo Willy începu să râdă, amuzat de acest comportament ciudat şi spuse:

— Hei, *Bac-si*, ce mama dracului bombăni acolo?

— Ei, ce treabă ai tu? făcu sanitarul, ocupând un loc la masă. ’Tu-i mama mă-sii!

Am început şi eu să râd, iar Commo Willy a făcut cu degetul un cerc în jurul tâmplei, uitându-se în acelaşi timp cruciş. Ne-am amuzat amândoi de gluma numai de noi ştiută.

— *Bac-si*, nu cumva ai stat prea mult în soare? întrebai eu.

— Hă? făcu sanitarul, de parc-ar fi ieşit din transă. Oh, nu, nu Sir. Am să vă arăt ce s-a întâmplat după masă.

— Okay, am aprobat eu, muşcând dintr-un sandviş new yorkez, datorat unui sergent de intendenţă de la Air Force, căruia tare mult îi plăcea să colecţioneze automate AK-47, precum şi alte suveniruri de război.

Commo Willy şi cu mine ne priveam pe furiş şi chicoteam pe înfundate, dar nu ne-am mai putut abţine când l-am auzit din nou:

— ’Tu-i mama mă-sii!

După prânz, am ieşit şi m-am urcat la volanul unul jeep fără uşi, fără ferestre şi fără capotă din dotarea echipei. Sanitarul s-a urcat şi el lângă mine şi am condus maşina pe drumul care trecea pe lângă terenul de instrucţie şi adăpostul din bambus al LLDB, apoi pe lângă frizerie, şcoală şi depozite. Am cotit la stânga chiar înainte de a ajunge la poarta principală şi am frânat în faţa unei clădiri lungi, albe, pe al cărei acoperiş era pictată o cruce roşie. Ne-am amuzat din nou de cobra care se încălzea la soare, ca de obicei, înfăşurată pe litera H din oţel, marcajul pistei pentru elicoptere din faţa dispensarului.

Am intrat în clădire şi i-am salutat pe asistenţii montagnarzi ai sanitarului.

— Şi ce spuneai că s-a întâmplat, doctore? am întrebat eu, nedumerit.

— Am să vă arăt, Sir, spuse sanitarul şi mă conduse în biroul dispensarului.

Scoase dintr-un sertar un registru mare şi mi-l întinse.

— Ştiţi, îi pun pe toţi să semneze sau să facă un X când vin la consultaţie, în fiecare dimineaţă, explică el.

— Da, şi ce-i cu asta? am replicat eu deschizând registrul.

M-am întors şi l-am văzut pe Commo Willy uitându-se şi el peste umărul meu.

— Daţi pagina la ziua de astăzi şi uitaţi-vă peste semnături.

Am răsfoit registrul până la ziua curentă, mi-am plimbat degetul în josul listei de semnături, întreruptă din când în când de X-uri, şi degetul mi s-a oprit pe locul unde scria: VIET-CONG.

— Futu-i mama mă-sii! am strigat într-un glas, şi eu şi Commo Willy.

Capitolul V
SABOTAJ

Commo Willy îşi cercetă cărţile şi văzu că are două perechi, una de dame şi una de patru.

— Decartaţi, îi anunţă Joe Howard, cu o ţigară atârnându-i în colţul gurii şi cu pachetul de cărţi în mâna stângă.

Joe îşi miji ochii din cauza fumului care se ridica de la ţigară. Commo Willy aruncă treiul de treflă pe suprafaţa acoperită cu postav a mesei de pocher din adăpostul echipei americane. Joe Howard zâmbi, trase cartea de deasupra şi o puse pe masă, în faţa lui Willy. Don Williams îşi linse buzele şi se întinse după carte. Brusc, în faţa mâinii sale răsări un pahar de whisky şi o coca-cola, ceea ce-l făcu s-o privească pe Lee, fata de la barul din incinta adăpostului. Don zâmbi şi-şi ridică cartea, o amestecă printre celelalte patru şi începu să le fileze. Îi intrase dama de cupă – reuşise un „full”.

— Hai, Willy, vorbeşte, îi aminti Joe.

Commo Willy îşi întoarse privirea spre John T. Williams, noul ajutor de la transmisiuni, şi spuse:

— Bătrâne, eu plusez. Vreau să văd cât vă ţin curelele.

„Totul e să nu te dai de gol, gândi Commo Willy. Lasă-i să pluseze şi, când potul creşte, buşeşte-i”.

Două siluete se plimbau în întunericul nopţii, pe Dealul American. Purtam un prosop în jurul taliei, iar peste el un toc pentru pistolul Magnum de 0,357. Ning nu avea pe ea decât *atok*-ul ei negru, iar faţa îi era luminată de un zâmbet. Ne ţineam de mână şi ne plimbam agale, privind stelele de pe cer.

Şase umbre păşeau în urma noastră, atente în toate direcţiile – omniprezenta gardă de corp desemnată de FULRO să vegheze asupra mea. E inutil să mai spun că între mine şi vietnamezi nu putea fi vorba de simpatie. La vremea aceea, îmi pusesem în gând să-mi petrec restul vieţii alături de montagnarzi.

Pe versantul vestic al colinei americane, se afla un şir de intrări. Mai întâi, buncărul pentru muniţii, apoi, la vest de acesta, buncărul ce adăpostea generatorul electric, sursa de electricitate a întregii tabere. Mai sus de ele, se afla cuibul mortierei de 60 mm.

Dincolo de acestea se găsea armurăria, unde erau reparate armele defecte şi unde un montagnard iscusit tăia paturile carabinelor M-2, adaptându-le mânere de pistol. Ele erau oferite la schimb, alături de armele capturate de la NVA, piloţilor Air Force şi subofiţerilor de intendenţă contra unor încărcături de hrană, băutură şi alte obiecte necesare, cum ar fi dezumidificatoarele, de care nu ducea lipsă niciunul dintre buncărele americanilor, aparatura stereo, ce se găsea în fiecare dintre adăposturi, carul de luptă M-60 din dotarea echipei, pe care însă nu se hotărâseră cum să-l transporte într-un amplasament mai îndepărtat, precum şi alte bunătăţi neautorizate.

După armurărie se găsea spălătorul, dotat cu mai multe duşuri, patru chiuvete şi câteva oglinzi. Deasupra acoperişului se înălţa un rezervor uriaş, care era umplut zilnic cu apă de la râu.

Imediat lângă spălător se afla uşa buncărului în care locuia Nhual, împreună cu soţia şi cu cei doi copii ai săi. În vecinătate, erau buncărele lui Oh, Tuan şi ale celorlalţi bucătari şi interpreţi.

Am intrat în sala duşurilor şi Ning a aşezat pe chiuvetă trusa de toaletă. Ne-am spălat amândoi pe dinţi, după care ne-am sărutat. Am mers împreună la duş, am deschis robinetul, am potrivit apa, apoi ea şi-a scos *atok*-ul, iar eu mi-am dat jos prosopul. N-am observat perechea de ochi care ne spiona printr-o crăpătură din apropierea tavanului, de lângă uşa armurăriei. Ne-am spălat reciproc corpurile, fără grabă şi cu mişcări delicate.

Înainte ca paznicii din garda mea de corp să ajungă la intrare, pe lângă şirul de uşi s-a mişcat o umbră şi s-a furişat în buncărul de muniţii. O altă umbră a rămas afară, ghemuită în faţa uşii, ţinându-i de şase celui dinăuntru. Vietnamezul din

buncăr avea în gură o mică lanternă.

Mai devreme, în siguranţa propriului său buncăr, îşi dăduse jos uniforma ARVN cu prestigioasa emblemă LLDB şi-şi pusese o „pijama neagră”, mai puţin bătătoare la ochi. Acum, cu mâini de expert, desfăcea capacul unui obuz de 60 mm, cu mare putere explozivă. I-a scos siguranţa, înlocuind-o cu una adaptată de la o grenadă fumigenă. Siguranţa adevărată o ţinea între genunchi, în timp ce introducea cu grijă siguranţa măsluită.

— Psst! îi dădu de veste partenerul său.

Cel dinăuntru rămase nemişcat, nemaiîndrăznind nici să respire.

— *Choi oi!* îşi şopti sabotorul. *Choi doc oi!*

Transpiraţia i se prelingea pe obraji şi-i picura pe cămaşă. Se întrebă de ce nu-şi pusese uniforma lui adevărată. Dacă ar fi fost descoperit în uniforma LLDB, s-ar fi purtat pur şi simplu cu aroganţă, de parc-ar fi fost stăpânul locului. Nu-i păsa dacă americanii îl suspectau, câtă vreme nu puteau să-l demaşte ca spion.

Avea gradul de sergent în cadrul LLDB, numai că tresele îi fuseseră cumpărate de tatăl său din Pleiku. De fapt, tatăl lui adevărat fusese ucis de francezi la Dien Biea Phu, iar tatăl-impostor era comandantul său, colonel în Armata nord-vietnameză. Spionul, căpitan într-o unitate de contraspionaj, primise misiunea să se infiltreze ca sergent în armata Vietnamului de Sud, în cadrul prestigioaselor sale Forţe Speciale, *Luc Luong Dac Biet*.

Sabotarea obuzului de mortier de 60 mm era doar o parte a procesului tactic de „intimidare”. Preşedintele Mao şi Unchiul Ho spuneau amândoi că revoluţiile şi războaiele de gherilă nu se pot declanşa acolo unde oamenii sunt mulţumiţi de cei care-i conduc. Măsluirea obuzului putea provoca un accident, dar totodată urma să-i facă pe americani mai precauţi în utilizarea propriilor arme. De fapt, ideea nu le aparţinea celor din NVA. Militari din cadrul forţelor Speciale americane, organizaţi în unităţi „top secret” şi echipaţi cu uniforme şi armament complet „sterile”, se infiltraseră de mai mulţi ani în zonele de staţionare ale NVA şi în incinta cartierelor generale

ale diviziilor din Vietnamul de Nord şi Laos, în cadrul unor misiuni directe. Una din cele mai comune acţiuni consta în desfacerea cartuşelor de 7,62 mm, utilizate la automatele SKS, AK-47 şi RPG. SF-iştii vărsau praful de puşcă şi îl înlocuiau cu explozibil „plastic”, C147, apoi asamblau din nou cartuşele. După care, echipa dispărea de la faţa locului, lăsând lucrurile în voia sorţii. Mai târziu, soldatul ghinionist, la care ajungea glonţul respectiv, avea să ia la ochi o ţintă, să apese pe trăgaci şi să sfârşească cu ţeasta sfărâmată de schijele împrăştiate de explozie. Asta-i făcea pe camarazii săi să fie mai puţin atenţi la felul în care ţinteau.

Sergentul LLDB ştia că, la o adică, dacă ar fi fost surprins în buncărul de muniţii al americanilor, putea să iasă din încurcătură cu ajutorul lui *Dai-uy* Hoe, comandantul vietnamez al taberei. Mai întâi de toate, jumătate din trupa LLDB erau agenţi comunişti infiltraţi, care aveau să-i ţină partea. Singurele griji ale lui Hoe erau să se îmbrace bine şi să facă bani, nu neapărat în această ordine de priorităţi. Pusese pe picioare o foarte profitabilă „piaţă neagră” la Dak Pek şi controla în totalitate eliberarea paşapoartelor pentru nefericiţii montagnarzi ce voiau să călătorească cu avionul la Kontum sau Pleiku. Blocaţi în Dak Pek, mercenarii bine plătiţi puteau, fie să-şi cheltuiască banii pe mărfurile exorbitant de scumpe, procurate de *Dai-uy* Hoe, fie să-i folosească la aprinsul focului. Spionul ştia că Hoe n-avea niciun interes să omoare „găina care-i făcea ouă de aur”, aşa încât era ţinut mai uşor sub control.

În cazul în care ar fi făcut prea multe valuri, americanii riscau să devină ţinta hărţuielilor celor din LLDB. Oricum, încercările de a-i face pe americani să-şi piardă prestigiul deveniseră hobby-ul preferat al vietnamezilor, astfel încât, se linişti el, ar fi scăpat basma curată, dacă ar fi fost prins.

Îl văzu pe camaradul său retrăgându-se în umbra uşii aşa că îşi ţinu respiraţia. Omul de la uşă îl urmări cu privirea pe unul dintre paznicii montagnarzi dând colţul pe după spălător şi oprindu-se sub locul de unde cei doi spionau prin crăpătură. Spionii aşteptară nemişcaţi şi, după vreo cinci minute, auziră un bărbat şi o femeie ieşind din baie, râzând şi discutând. La

un moment dat, paznicul fusese acolo, dar, în secunda următoare, pur şi simplu dispăruse.

Cei doi vietnamezi au răsuflat uşuraţi şi şi-au luat tălpăşiţa în cea mai mare grabă.

Trei zile mai târziu, cei mai mulţi dintre membrii echipei erau adunaţi în jurul unei noi distracţii – armele de foc. De câteva săptămâni, după ce-şi terminau treburile, oamenii mâncau şi se adunau în jurul uneia dintre numeroasele arme de foc de pe Dealul American. Trăgeam cu rândul, câteodată provocându-ne reciproc la diferite întreceri. Într-o seară a trebuit să trimitem jeep-ul până în satul învecinat la nord cu tabăra, Dak Jel Luk, ca să-i ducem şefului satului doi saci de orez de cincizeci de livre, în schimbul celui pe care-l folosisem ca ţintă, aruncând în el cu grenade. Unul din băieţi a reuşit până la urmă o lovitură în plin şi sacul s-a dus până la dracu' şi înapoi. Sătenilor le-a plăcut spectacolul, aşa că nici măcar nu s-au plâns de trepiedul şi de orezul aruncate în aer odată cu sacul.

Într-o altă seară, unul din băieţi a coborât la râul Dak Poko, cărând după el o staţie radio HT-1. A început să arunce una câte una părţile componente ale staţiei în curentul vijelios, iar membrii echipei au tras pe rând în ele cu mitraliera de calibru 0,50, provenită din Extremul Orient. Când un obiect se scufunda, tipul de pe mal arunca altul.

O altă distracţie favorită consta în aşezarea unui lansator de rachete cu patru posturi pe nişte saci cu nisip. Nu se ştie cum, echipa se pricopsise cu câteva mii de rachete de 2,75, ideale pentru a fi consumate doar aşa, ca să te afli în treabă. Lansatorul era orientat spre vest, iar capătul lui era suspendat în aer. Commo Willy aducea o baterie de jeep de 12 volţi şi nişte fire de transmisiuni, neizolate la capete. Firele erau legate la polul pozitiv şi la cel negativ de pe coada rachetei şi de pe aripioare. Capetele celelalte erau conectate la polii bateriei auto. Astfel, rachetele erau lansate înspre graniţa apropiată cu Laosul, cu speranţa că vor cădea undeva la mijlocul vreuneia din unităţile Diviziei a Doua NVA sau peste vreo altă unitate aflată în marş pe Drumul Ho Şi Min.

La câteva săptămâni după ce sabotorii au reuşit să se strecoare în buncărul de muniţii al americanilor, am fost convocat la Nha Trang, la Cartierul General al Grupei a Cincea a Forţelor Speciale, pentru o întâlnire secretă cu comandantul grupei, colonelul Aaron. Cu acest prilej, eu şi sergenţii de la celelalte două tabere A din Munţii Centrali am fost preveniţi că rapoartele de contraspionaj indicau faptul că noi trei eram, probabil, cadre în conducerea superioară a mişcării de rezistenţă FULRO. Ni s-a ţinut o lecţie despre guvernul Vietnamului de Sud, care era aliatul Statelor Unite. FULRO urmărea să răstoarne guvernul de la Saigon şi să recucerească Munţii Centrali pentru montagnarzi. Apoi, ni s-a amintit că ne aşteaptă treizeci de ani de puşcărie la Fort Leavenworth dacă eram implicaţi cu adevărat în activităţile FULRO şi dacă eram prinşi, judecaţi şi condamnaţi.

În tabără, la o săptămână după plecarea mea, unii dintre membrii echipei au hotărât să tragă cu mortierele de 81 şi de 60 mm. Câteva obuze au fost scoase din buncăr şi aşezate lângă groapa ce adăpostea mortierul. Larry Crotsley urma să tragă cu tunul de 60 mm, în timp ce Tom Weeks, sergentul artilerist, trăgea cu cel de 81 mm. Dincolo de perimetrul taberei au fost amplasate mai multe ţinte.

Aşezat pe sacii de nisip care împrejmuiau groapa mortierului de 81 mm, dar cu faţa la Crotsley, stătea şeful lui Commo Willy, operatorul radio principal al echipei, sergentul-major Harry Boyle. Cu părul său roşcat, veşnic zâmbitor, era foarte popular printre membrii echipei şi printre montagnarzi. Harry îi înnebunea pe toţi arătându-le cu orice ocazie fotografia frumoasei sale soţii latino-americane. Fără să ştie o boabă engleză, ea locuia în sudul Californiei şi se afla în drum spre Hawaii, unde să-l întâlnească pe Harry care urma să plece a doua zi în concediu. Petrecuse timp îndelungat în America de Sud, trimis în Panama cu Grupa a Opta. Acolo şi-a întâlnit viitoarea mireasă.

Harry era deja vestit prin felul în care te oprea şi-ţi spunea:

„Ţi-am arătat vreodată fotografia nevesti-mii? Ia uită-te aici. Nu-i aşa că-i frumoasă?”

Cel abordat, deşi văzuse poza pentru a enşpea oară, spunea de regulă:

„Da, Harry, e nemaipomenită”.

Devenise aproape o glumă printre membrii echipei, dar totodată îi şi emoţiona profund pe aceşti bărbaţi sensibili îndărătul măştilor lor de invincibili. În mod cert, Harry Boyle era îndrăgostit de soţia lui. SF-iştii glumeam spunând că pentru a ajunge o adevărată Beretă Verde trebuia să ai un divorţ la activ. Celelalte condiţii erau să urinezi în fluviul Mekong şi să-i spui lui Batman că e o muiere fricoasă. Faptul că Harry ţinea atât de mult la soţia lui îi mişca pe camarazi până-n adâncul sufletelor.

Ceea ce spunea Harry *după* ce-ţi arăta fotografia era însă chestia care-i înmuia definitiv.

Cu o mină foarte serioasă, el zicea:

„Bătrâne, eu nu pot să fiu omorât. Îmi iubesc prea mult soţia şi ea ar rămâne singură-singurică. Pur şi simplu, n-am voie s-o mierlesc”.

Toţi cei care-i auzeau vorbele îl îmbărbătau pe Harry şi încercau să-i alunge gândurile negre, dar spusele lui le reaminteau tuturora că, într-adevăr, acesta era un război, şi nu un exerciţiu de manevră.

Harry tocmai savura o cutie de Budweiser când Larry a tras obuzul de 60 mm în direcţia unui copac uscat, la vest de tabără, acolo unde jungla fusese desfoliată. Larry îşi corecta tirul reglând elevaţia şi aliniamentul mortierului, fără să se servească de cătare. Folosea în schimb „corecţia Kentucky şi elevaţia Tennessee”.

Aproape de Harry se afla un tânăr sergent care-l înlocuise pe unul dintre subofiţerii din unitatea ASA-403. Orfan, sergentul Tomezack ieşise de curând de pe băncile colegiului. După nici două săptămâni petrecute în ţară fusese trimis la Dak Pek, şi abia sosise în aceeaşi zi, la ora paisprezece, plin de draci.

Sanitarul echipei, sau *Bac-si*, cunoscut oficial în cadrul armatei drept sergentul de stat-major Aftshower, purta ochelari şi avea vârsta majorităţii membrilor echipei, adică puţin peste douăzeci de ani. Foarte serios şi studios, citea în

mod regulat Manualul Merck şi alte cărţi de specialitate, încercând să-şi lărgească şi să-şi perfecţioneze orizontul de cunoştinţe medicale. Era îndrăgit şi respectat de ceilalţi membri ai echipei. Ocupat de obicei cu activitatea de la dispensar, unde vindeca şi trata o mare varietate de boli şi de răni ale miilor de montagnarzi din „circumscripţia” lui, se hotărâse acum să facă şi el o pauză. Stătea sprijinit de faţada clădirii adăpostului, privind la tragerile efectuate cu cele două mortiere.

Aproape de el se afla un subofiţer masiv, de culoare, din Diviza a Patra Infanterie de la Dak To, care-l pisa la cap pe Aftshower cât era ziulica de lungă. Individul, sanitar într-o unitate a armatei regulate, voia să înveţe cât se putea de mult de la un sanitar SF, dacă tot i se ivise prilejul.

Sanitarii SF deveniseră ca nişte medici pentru numeroasele tabere A care punctau peisajul rural al Vietnamului. În timp ce, în ţară, mulţi dădeau foc steagurilor şi pancartelor, războindu-se cu poliţia, criticând războiul şi pe soldaţii din Vietnam, mai ales pe cei din Forţele Speciale, sanitarii Beretelor Verzi erau ocupaţi cu salvarea vieţilor miilor şi miilor de vietnamezi, montagnarzi, laoţieni, cambodgieni, coreeni, americani şi chinezi din Vietnam. În afară de asta, ei îşi foloseau orele de odihnă învăţându-i pe băştinaşi să deprindă un regim alimentar sănătos.

În spatele lui Aftshower şi a discipolului său silitor se afla un plutonier uriaş din cadrul MAC-V din Kontum sosit în vizită la Dak Pek pentru a colabora cu RuffPuff, apărătorii din cadrul Forţelor Regionale Populare ai satelor de montagnarzi care înconjurau Dak Pek-ul. Când primul proiectil a părăsit ţeava de 91 mm, el a ieşit în grabă din clădirea adăpostului, având mâinile ocupate cu o cafea şi o gogoaşă.

Subofiţerul locţiitor de comandant al echipei, plutonierul Pickles, mai avea puţin până la încheierea misiunii sale, ca şi sergentul de stat-major Tom Weeks, şi se pregătea să revină în „lumea civilizată”. În acele clipe însă, nu-şi dorea decât să facă un „LLDB”, drept care stătea în „poziţie de tragere” în latrina din blocuri de BCA, din spatele adăpostului, lecturând revista „Green Berets”, editată în ţară. Ironia sorţii a făcut ca,

în afară de mine, să lipsească şi ofiţerul cu probleme civile, şi cel cu probleme administrative, iar comandantul echipei să fie chemat la Cartierul General. Aşa încât, fără niciun ofiţer prin preajmă, plutonierul Weeks rămăsese la comanda echipei.

Commo Willy efectuase o mulţime de ore suplimentare pentru ca şeful şi prietenul său Harry Boyle să poată pleca în concediu a doua zi, aşa că se hotărâse să facă un duş fierbinte şi apoi să tragă la aghioase. Tocmai traversa culmea Dealului American, în şlapi şi îmbrăcat, în salopeta de camuflaj, obosit şi pregătindu-se să-şi reîncarce bateriile. A deschis uşa spălătorului, a apucat să facă un pas înăuntru când, deodată, se auzi explozia înspăimântătoare. Schije de şrapnel şi sfărâmături răpăiau pe acoperişul din tablă ondulată al spălătorului, în timp ce Commo Willy s-a aruncat jos, lipindu-se de pardoseala de ciment.

A auzit ţipete şi s-a repezit afară. În capătul aleii, sergentul Pickles dăduse uşa latrinei de perete şi, cu pantalonii în vine, se ştergea cât putea de repede.

Pickles şi Williams s-au uitat unul la celălalt şi au strigat amândoi deodată:

— Ce-a fost asta?

Au alergat până-n faţa adăpostului şi au văzut un nor uriaş de fum acoperind gropile mortierelor. Au crezut mai întâi că o rachetă căzuse şi distrusese ceea ce mai rămăsese din tabăra lor de la Dak Pek. Croindu-şi drum prin fumul gros, au descoperit o privelişte înfiorătoare.

Obuzul măsluit de sabotori a explodat la numai câţiva metri de ţeavă, aşa încât schijele s-au împrăştiat în toate direcţiile. Larry Crotsley, care trăsese obuzul, a scăpat neatins, dar a fost azvârlit de suflul exploziei complet în afara gropii şi dincolo de marginea dealului. În plus, zgomotul îl asurzise de tot, dar Williams şi Pickles, neştiind că zăcea undeva în afara câmpului lor vizual, au crezut că a fost făcut bucăţi de explozie.

Tom Weeks tocmai se aplecase să ia de jos un obuz de 81 mm şi astfel, mulţumită providenţei, a scăpat neatins de schije. În orice caz, zăcea ameţit, trântit la pământ de trupul lui Harry Boyle, cel care trebuia să plece a doua zi să-şi vadă

mult-iubita soţie. Harry a fost lovit de o schijă mare de şrapnel, care i-a trecut prin ochi şi prin tâmpla stângă, şi a fost azvârlit în spate, peste Weeks. Corpul său l-a izbit pe Tom de sacii de nisip. Picioarele lui Harry mai atârnau încă peste saci, aşa cum zăcea cu spatele pe fundul gropii, privind parcă cu ochiul nevătămat spre cerul albastru... numai că Harry fusese ucis pe loc.

Lângă el, trupul tânărului sergent de culoare, în uniforma Agenţiei de Securitate a Armatei, zvâcnea spasmodic. Fusese lovit în ochiul drept şi în tâmplă. Şi el fusese ucis instantaneu.

Sergentul Weeks se ridică, privi în jur şi-şi scutură capul energic, ca să-şi limpezească gândurile. Ceva dinlăuntrul său îl făcu pe acest bărbat dârz să-şi dea seama de cele întâmplate, aşa încât creierul lui se puse imediat pe treabă. Cu disperare, verifică dacă nu cumva mai rămăsese vreun strop de viaţă în trupurile celor doi subofiţeri doborâţi.

Sergentul Aftshower se sprijini de colţul adăpostului. Sângele îi ţâşnea din ambele braţe şi, cu toate eforturile, nu reuşi să oprească circulaţia şi să încetinească sângerarea. Braţul stâng avea o arteră atinsă şi sângele ţâşnea în ritmul pulsaţiilor inimii. Subofiţerul de lângă el scăpase neatins, dar îşi scutura capul ca să-şi alunge buimăceala. Plutonierul din spatele lor intră în adăpost, ţinându-se de stomac, şi se prăbuşi pe podea.

Sergenţii Pickles şi Williams, după ce au măturat cu privirea întreaga privelişte, au alergat întins la Aftshower.

Alb la faţă, cu glasul stins, sanitarul le spuse:

— Opriţi-mi repede sângele! Mă duc pe copcă!

Desfăcându-şi centura, Pickles strigă:

— Adu trusa de prim-ajutor, Willy. Repede!

Commo Willy dispăru după colţ, în timp ce Pickles improviza la iuţeală un bandaj de presiune pe braţul stâng al sanitarului. Commo Willy încercă să intre în sala de mese, dar uşa era blocată. Dădu un brânci şi mâna îi trecu prin tăblie, aşa încât Williams împinse în continuare cu umărul. Plutonierul de la MAC-V stătea de-a curmezişul uşii şi se ţinea cu mâinile de stomac.

— Sunt lovit! spuse el, palid din pricina şocului.

— Nu te da bătut, bătrâne, îl încurajă Tom, încercând să ajungă cât mai repede la trusa de prim-ajutor.

Alergă înapoi cu trusa şi i-o dădu lui Pickles, care începu de îndată să-i aplice lui Aftshower bandajele de presiune.

— Commo Willy, cheamă imediat elicopterele! îi ordonă el.

— ’Nţeles, replică Commo Willy şi dădu să plece, dar se opri brusc. Ştii, plutonierul de la MAC-V a fost lovit în burtă. E în adăpost.

— Ajungem la el îndată. Grăbeşte-te! îl zori Pickles.

Commo alergă în sala de transmisiuni şi chemă un elicopter. Între timp, sanitarul Diviziei a Patra îşi revenise şi intră în adăpost, să vadă ce are plutonierul. Îi dădu la o parte cămaşa, dar nu găsi nicio rană. Commo Willy i se alătură. Se uitară amândoi, dar nu văzură decât puţin sânge pe ombilic.

Pickles veni şi el, îi scoase pantalonii, dar nici el nu-i găsi vreo rană. Pickles şi Williams l-au liniştit şi l-au îmbărbătat, dar după două săptămâni, plutonierul murea într-un spital din Pleiku, din cauza unei infecţii intestinale acute. Se pare că rănile îi fuseseră produse de o schijă boantă, care nu-i străpunsese pielea, dar îi provocase leziuni interne.

Afară, Weeks alerga de la unul la altul, dându-i în continuare îngrijiri şi lui Aftshower.

Larry Crotsley, încă buimac, urcă târâş movila din spatele gropii mortierului şi apăru pe cărare, privind în jurul său.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el.

— A explodat mortierul, îi răspunse Weeks.

Larry făcu o grimasă, îşi puse mâna căuş la ureche şi zbieră:

— Ce-ai spus? Nu te-aud!

Pickles şi Williams ieşiră pe uşă, purtându-l pe plutonier pe o targă. Cei trei subofiţeri au stat de vorbă cu Larry, asigurându-se că nu păţise nimic, doar că auzul avea să-i revină abia peste câteva ore.

Elicopterul sanitar sosi, iar Pickles fu nevoit să-i forţeze pe ceilalţi subofiţeri să-şi facă un control pentru mai multă siguranţă.

Sub privirile lui Pickles şi ale lui Williams, elicopterul în care fuseseră îmbarcaţi răniţii îşi lua zborul. Amândoi resimţeau un

soi de singurătate. Ironia sorţii făcuse ca toţi membrii echipei A de la Dak Pek să fie plecaţi şi doar ei doi să rămână acolo, în mijlocul unui teritoriu ostil: doi americani, circa o sută de vietnamezi şi aproximativ opt mii de montagnarzi.

În timp ce elicopterul sanitar încărcat cu răniţii şi cadavrele celor dispăruţi părăsea tabăra, doi oameni priveau dintr-un buncăr de pe Dealul Vietnamez. Râzând satisfăcuţi, se băteau pe spate şi sărbătoreau evenimentul, neuitând să închine şi în sănătatea lui Ho Şi Min cu bere americană.

În dimineaţa următoare, Ning s-a dus la râu, purtând pe cap un coş cu rufăria noastră murdară. În plus, mai avea şi rufele unei fetiţe orfane de şapte ani, Plar, care mă alesese pe mine drept tată adoptiv. Părinţii ei fuseseră ucişi de Viet-Cong, în urmă cu câţiva ani. Ne-am ataşat amândoi de ea, aşa încât am cerut şi am obţinut actele necesare adoptării copilului. O luasem cu mine la Nha Trang, promiţându-i cadouri şi distracţii.

Ning se apropia de malul râului Dak Poko. Soarele mângâia pieptul amplu şi ferm al frumoasei montagnarde. Părul ei negru şi lucios, lung până-n talie, atârna peste unul din sâni, iar nişte şuviţe răvăşite de briza dimineţii îi acopereau în parte faţa.

Un fost soldat american, purtând uniforma Diviziei a Patra, se ivi brusc din spatele unor tufişuri, zâmbind către Ning. Zâmbi la rândul ei, cu toate că o nelinişteau mimica feţei şi mişcările individului. Acesta se apropie cu paşi nesiguri, holbându-se pofticios la sânii şi şoldurile rotunde ale lui Ning, uşor de distins pe sub fusta de mătase neagră.

Cu o voce groasă, individul rosti:

— Ia uite ce ţâţe mişto ai, *mamasan*. Ce-ai zice de-un *bakanook?* Ne băgăm în tufiş şi facem bum-bum, clasa-ntâi, ce zici?

— Nu, replică ferm Ning. Du-te de-aici!

Femeia se-ntoarse cu o mişcare bruscă. Soldatul îi tăie calea, arătându-se tare supărat de afront. Părea a fi beat şi burduşit de droguri. Lui Ning i se făcuse frică.

— Ce pizda mă-tii ai, fă? mârâi el cu răutate. Ori te crezi prea bună pentru mine, ai? Ia să-ţi pipăi eu niţel ţâţoancele-

alea mişto, hă?

Dădu să se apropie, dar Ning îl plesni peste mâna ridicată, avertizându-l:

— Am spus să pleci de-aici! Omul meu vine curând! El este *Trung-uy* Bendell, *lo-co-ti-nent* Bendell. Te taie bucăţi multe dacă atingi la mine. Te împuşcă! Te arde la foc. El mare războinic şi omorât mulţi oameni.

— Ei da, bine iubito. Acu' hai în tufiş, ce zici?

Soldatul o apucă pe Ning de talie, dar ea îl scuipă în faţă. Cu o privire furioasă pe faţa-i murdară, se şterse şi se apropie de ea cu pumnii încleştaţi. Ning îşi acoperi faţa, dar el încremeni când auzi pocnetul unui cocoş de armă.

Surprinşi, amândoi întoarseră capetele, şi soldatul se trezi sub ameninţarea celor şase carabine M-2, aţintite asupra lui de şase montagnarzi fioroşi. Ning era uluită. Ştia că ei n-aveau voie să intervină împotriva unui american decât dacă s-ar fi aflat în pericol de moarte. Numai că eu nu-i lăsasem pe cei şase paznici să vină cu mine la Nha Trang. Au rămas în tabără, să vegheze asupra soţiei mele. Ameninţarea cu arma a unui militar american constituia un act temerar, dar Ning era mult prea preţioasă. În plus, ei ştiau că respectivul nu era decât un dezertor căzut în patima drogurilor, care se ascunsese şi rămăsese în urmă, după ce unitatea de purificare a apei – Frunză de Trifoi – părăsise zona.

Ning a fost escortată înapoi la buncărul meu, paznicii păstrând faţă de ea o distanţă respectuoasă, ca de obicei, şi acoperind-o din toate părţile, gata să sară asupra oricui ar fi ameninţat-o pe frumoasa Dega.

La scurtă vreme după aceea, plutonierul Pickles şi Commo Willy au fost informaţi despre dezertorul din Divizia a Patra.

O jumătate de oră mai târziu, drogatul văzu o altă frumoasă montagnardă urcând dealul cu rufărie spălată. Şi ea era drăguţă şi avea nişte forme îmbietoare, aşa încât a urmărit-o până în apropierea buncărului familiei ei, de pe dealul Companiei „Bravo". Fata coborî în buncărul subteran şi-i întinse coşul cu rufe mamei sale. Tatăl ei, un bătrân puşcaş care luptase şi pe vremea francezilor, zâmbi şi-şi aprinse o pipă de bambus.

Un chicotit se auzi dinspre uşa lângă care se clătina dezertorul beat şi drogat, ţinând în mână o grenadă explozivă cu siguranţa trasă. Acesta vorbi împleticit:

— De data asta, nu admit niciun refuz. Vreau s-o fut. Vino aici!

O oră mai târziu, Suet, interpretul, urmat de doi vietnamezi din LLDB, urcau în fugă Dealul American.

Pickles şi Williams, care tocmai îşi luau masa de prânz, îl auziră pe un sergent LLDB strigând:

— Americani, ultimii oameni! Americani, ultimii oameni!

Amândoi au ieşit din adăpost, întrebându-se ce putea fi asta. Suet alergă la ei:

— *Trung-si* Pickles, dezertor Divizia a Patra *beaucoup* beat *beaucoups* droguri. El mers la buncăr Jeh la Compania „Bravo”. Aruncat grenada şi terminat el, montagnard şi soţia lui.

Când cei doi subofiţeri au ajuns la buncăr, fata plângea lângă intrare. Având o construcţie solidă, buncărul rămăsese intact, dar înăuntru se aflau cadavrele ciopârţite ale părinţilor ei. La baza scării de acces, Pickles şi Williams au mai găsit doar nişte fragmente din craniul, coloana vertebrală şi coastele americanului. Fata nu ştia englezeşte, dar i-a înţeles intenţia şi se dusese la el ca să-şi salveze familia. Apoi a luat-o la fugă, dar el fusese atât de beat încât a scăpat jos grenada, trimiţându-i pe toţi pe lumea cealaltă – cel puţin pe părinţii ei. Dezertorul era făcut ţăndări.

Am sosit împreună cu Plar, o oră mai târziu, cu un elicopter Huey. Citisem despre întâmplarea nefericită cu mortierul pe telexul Grupei a Cincea. Ning m-a întâmpinat la uşa buncărului şi s-a aruncat în braţele mele, suspinând.

Plar se uită uluită, apoi intră în buncăr să-şi ia păpuşa Ambush, pe care i-o cumpărasem la Nha Trang, şi alergă afară să se joace cu copiii lui Nhual.

Vietnamezilor nu le-a scăpat apropierea dintre mine şi fetiţă. O lună mai târziu, montagnarzii i-au găsit trupul violat şi maltratat în gardul de sârmă ghimpată. O altă victimă a urii vietnamezilor faţă de montagnarzi. Am înmormântat-o într-un vechi cimitir din junglă în tradiţia tribului Jeh.

Datorită legăturilor mele cu yarzii şi cu temuta organizaţie FULRO, vietnamezii au plănuit mai multe atentate împotriva mea, într-o perioadă scurtă de timp, dar Dumnezeu a vegheat. Unul dintre ele a trimis-o pe Ning la spital, aproape moartă, după ce băuse nişte whisky otrăvit ce-mi fusese destinat. Cu stomacul distrus, s-a reîntors la mine. Numeroşi prieteni montagnarzi, toţi cadre de conducere ai FULRO, au fost bătuţi sau înjunghiaţi de moarte în acea perioadă.

Şi, totuşi, liderii FULRO n-au fost singurele ţinte ale atentatelor şi sabotajelor.

Pe la sfârşitul lui 1968, căpitanul Joe Dietrich se afla la comanda taberei Dak Pek de câteva luni. Înainte fusese comandantul echipei A de la Plei Me şi al Forţei Mobile de Şoc de la Kontum. Joe se bucura de respect şi popularitate atât printre montagnarzi cât şi printre americani. Ne întorsesem de curând dintr-o lungă misiune desfăşurată în zona fortăreţei NVA, Valea Plei Trap, situată mai la sud, exact la intersecţia celor trei graniţe dintre Cambodgia, Laos şi Vietnamul de Sud.

În fiecare zi, subofiţerii artilerişti verificau distanţa dintre capete şi sincronizarea tragerii la mitralierele de calibru 0,50. Şapte dintre acestea se aflau în tabără, iar două erau amplasate în nişte buncăre, pe Dealul American. Sergentul măsura cu atenţie cei doi parametri cu calibre speciale, fiind vorba de un detaliu foarte important. Căci dacă spaţiul dintre capete şi sincronizarea nu erau corect reglate, mantaua cartuşului de 0,50 inci putea exploda în camera încărcătorului şi putea omori sau răni pe oricine s-ar fi aflat în apropierea imensei mitraliere.

Mitraliera de calibru 0,50 era probabil arma cel mai uşor de sabotat, tocmai din cauza acestor reglaje foarte sensibile. NVA şi VC erau la curent cu această problemă.

Americanii făceau rost de bere în schimbul armelor capturate, pe care apoi o vindeau vietnamezilor, celor din CIDG şi unităţilor militare aflate în trecere. Doritorii n-aveau decât să vină la adăpostul echipei, să plătească preţul berii, iar banii intrau în fondurile trupei.

Într-o seara, sergentul LLDB care măsluise obuzul de 60 mm, însoţit de ajutorul lui, s-au dus la adăpost. Băieţii se

uitau la un film, împreună cu bucătarii, ajutoarele, interpreţii şi familiile acestora. Cei doi spioni au intrat, au cumpărat cutii de bere şi au dispărut în întuneric, oprindu-se la buncărul mitralierei de 0,50, din apropierea adăpostului.

Sergentul LLVC a intrat în groapa circulară, împrejmuită cu saci de nisip, în timp ce ajutorul lui stătea de veghe. A prins ţeava mitralierei cu ambele mâini şi a răsucit-o în sens invers acelor de ceasornic. În felul acesta, se mărea mult spaţiul dintre capete, aşa încât cartuşul putea exploda atunci când se trăgea cu arma.

În dimineaţa următoare, NVA au hotărât să atace încă o dată mult-încercatul sat Duk Dru Doc. S-a dat alarma, iar Joe Dietrich a împărţit ordinele către mai mulţi membri ai echipei. După care, s-a dus el însuşi la mitraliera de 0,50 de deasupra buncărului său, din apropierea adăpostului. Joe a tras de două ori cocoşul armei şi şi-a apăsat degetele mari pe trăgaciul situat în spate. Eu făceam acelaşi lucru la mitraliera de deasupra buncărului meu, pe latura vestică a dealului. Toţi trăgeam în trupele nord-vietnameze, situate în afara satului, în marginea nordică a văii. Trasoarele se încrucişau şi dispăreau în fumul ridicat de numeroasele explozii ale mortierelor de 4,2 inci şi de 81 mm din tabără, combinate cu exploziile provocate de rafalele armelor fără recul.

Bătălia n-a durat prea mult, căci nord-vietnamezii s-au retras în jungla din nordul satului şi au plecat, Dumnezeu ştie unde.

Unul dintre subofiţeri a strigat:

— Au fugit! Au fugit!

Dietrich dispăruse.

Un alt subofiţer a venit în grabă să mă anunţe:

— Domnule locotenent, căpitanul Dietrich a fost lovit! Drept în pântece!

Am alergat către marginea adăpostului, apropiindu-mă de mitraliera lui Dietrich, însoţit de alţi membri ai echipei.

I-am ordonat unuia dintre ei:

— Cheamă imediat un elicopter şi adu-l aici pe sanitar!

Ne-am oprit brusc pe loc, când l-am văzut pe căpitanul Dietrich în picioare, ţinându-se de pântecele care sângera din

abundenţă. Dietrich, SF până-n măduva oaselor, râdea din toată inima, adresându-ni-se cu optimism:

— Să-l aducă cineva pe *Bac-si*, cu un bandaj. Cred că am o gaură pe undeva.

Curajul dovedit în acea situaţie a fost admirat de toţi cei de faţă.

Commo Willy arătă cu mâna spre porţiunea îmbibată de sânge a pantalonilor, şi spuse râzând:

— Vai, domnule căpitan, soţia dumneavoastră o să fie tare supărată!

De fapt, Joe mai avea puţin până la plecarea acasă. A fost transportat cu elicopterul, iar la spital a intrat pe mâinile chirurgilor care i-au extras treizeci de schije provenite din cartuşul de 0,50 explodat. Acestea îi pătrunseseră în penis, în testicule şi în coapse. Dietrich a fost cusut la loc şi, din fericire, s-a restabilit complet.

Ofiţerul comandant al Grupei a Cincea l-a vizitat pe Joe la spital, însoţit de membri ai Cartierului General. Comandantul a făcut mare paradă din faptul că i-a dăruit lui Joe „Inima Purpurie” pe care i-a prins-o de cearceaf, deasupra penisului, în timp ce un subofiţer citea un discurs hilar despre glorioasa rănire a căpitanului Dietrich la penis şi testicule.

Această întâmplare nefericită n-a avut deznodământul tragic al celei cu mortierul de 60 mm, dar, cu toate acestea, de pe Dealul Vietnamez, mai multe perechi de ochi au urmărit cu satisfacţie decolarea elicopterului care-l ridicase pe căpitanul nostru rănit.

Joe Dietrich a fost înlocuit de un căpitan rezervist, de curând reactivat şi originar din Oklahoma: căpitanul Selders. Era un tip de treabă, dar eu n-am stat prea mult de vorbă cu el. Ştiam că, fiind proaspăt numit într-un asemenea post, va avea nevoie de o perioadă de acomodare, ca să afle cum erau trataţi yarzii de către vietnamezi şi să înţeleagă adevărata faţă a lucrurilor. După câte se întâmplaseră, m-am îndepărtat treptat de camarazii mei americani, devenind un apropiat al montagnarzilor.

În acelaşi timp, starea sănătăţii mi se înrăutăţea continuu, şi singura care ştia era Ning. Am obligat-o să-mi promită că

nu va spune nimănui. Durerile de cap erau atât de puternice, încât ajunsesem să iau doze duble şi triple de Darvon-65, care în doze normale era „calibrul 0,50” al analgezicelor. Noaptea aveam febră, însoţită de frisoane, şi speram să fie vorba de friguri tropicale, şi nu de malarie. Nu-mi puteam permite să mă-mbolnăvesc. De câteva ori, Ning a încercat să-l aducă pe sanitar, dar am oprit-o, amenințând-o că va veni un elicopter să mă ia şi să mă ducă în America.

Eram un alcoolic. Produs al unei familii dezorganizate, fusesem unul dintre acei delincvenţi juvenili destul de norocoşi să nu fie prinşi niciodată. În timpul şcolii şi al colegiului, eram clovnul clasei şi n-aveam pic de respect faţă de propria-mi persoană. Armata şi Forţele Speciale, dar mai cu seamă Şcoala de ofiţeri, mi-au oferit şansa succesului: într-o atât de scurtă perioadă de timp m-au transformat dintr-un potenţial element social indezirabil, fără niciun fel de consideraţie faţă de sine însuşi, într-un tânăr conducător, încă imatur, dar încrezător în forţele proprii. M-am descurcat destul de bine în luptă. La douăzeci şi unu de ani, devenisem un bărbat care aveam să zâmbesc în sinea mea tot restul vieţii ori de câte ori aveam să văd, în weekend-uri, aşa-zişi luptători încăierându-se prin baruri cu alţii de teapa lor, sau bătându-se cu cărămida-n piept şi grozăvindu-se faţă de cei ce-i ascultau ce scule mari sunt.

Mai mult, devenisem acel „Tom Jeffords” pe care visasem să-l întruchipez încă din copilărie. Pe când eram doar un puştan, doream să fiu bărbatul alb adoptat de un trib de războinici mândri, acel bărbat alb pe care ei îl respectau şi-l numeau frate pentru că, în adâncul sufletului său, era de fapt unul de-al lor. Acum visul mi se împlinise şi nu voiam să-l pierd. Aveam un motiv să trăiesc mult mai important decât propria-mi persoană.

La scurtă vreme după sosirea căpitanului Selders, s-a petrecut un incident care ar fi putut salva mulţi montagnarzi şi chiar pe unii dintre americani. Chiar şi eu m-aş fi ales cu nişte decoraţii care mi-ar fi putut influenţa întreaga carieră militară şi, mai mult decât atât, i-ar fi iritat pe nord-vietnamezi. De asemenea, evenimentul ar fi putut întârzia

cucerirea taberei Dak Pek, numai că întregul proiect a fost distrus de protocolul militar.

Într-o dimineaţă, am coborât la râul Dale Poko, împreună cu iubita mea, ducând o traistă cu bucăţi de săpun. În timp ce Ning spăla rufe, am intrat în apă şi am început să împart săpunul. Yarzii care stăteau pe mal se strâmbau de râs când mă vedeau cum le apucam pe babele zbârcite şi începeam să le frec cu săpun spinările şi ţâţele veştejite. De asemenea, îi apucam şi pe ţâncii nespălaţi şi le săpuneam părul clisos. În timp ce făceam toate astea, le ţineam lecţii, traduse de Ning, despre felul în care săpunul omoară micii demoni ce se ascund în piele şi se strecoară în organism.

După vreo jumătate de oră, l-am zărit pe malul apei pe Nhual, însoţit de o bătrână dintr-unul din satele învecinate. M-am apropiat, ştiind că Nhual dorea să-mi vorbească, dar am rămas în apă, prefăcându-mă că nu-i acord prea multă atenţie bărbatului bine făcut, cu privirea inteligentă.

— Ce s-a întâmplat?

Nhual îmi şopti:

— Această femeie trebuie să vorbească cu tine între patru ochi. Repede.

— Unde? am întrebat eu.

— Vino în satul ei, Dak Kiep Nam, răspunse Nhual

— Poate veni şi Ning?

— Este foarte periculos, sosi răspunsul pe un ton grav. Nu trebuie să-ţi aduci nici garda de corp.

— Voi fi acolo de îndată ce am să pot. Mergeţi înainte.

Nhual şi bătrâna au plecat spre satul aflat la o milă distanţă, cel mai îndepărtat de tabără pe direcţia sud. Ning a urmărit întregul schimb de replici şi i-am făcut semn cu capul că trebuie să plecăm.

Când m-am apropiat de Ning, pe malul râului, am observat că eram urmăriţi de un vietnamez aflat, la vreo cincizeci de paşi mai încolo, lângă poarta taberei. Paznicii mei m-au înconjurat din toate părţile, în timp ce mă pregăteam să mă întorc în tabără, iar cel din fruntea formaţiei se afla la o azvârlitură de băţ înaintea mea. Vietnamezul era unul dintre aceia pe care-i bănuiam a fi ori un ucigaş plătit să-mi facă

felul, ori un vietcong. Individul era o presupusă rudă a cuiva din LLDB, dar acesta părea să fi devenit un pretext universal-valabil pentru a putea pătrunde în tabără.

Fără să mă uit în direcţia lui, i-am spus încet pazniculuidin faţa mea:

— Îl vezi pe *yuanul* ăla care stă cu ochii pe mine?

Paznicul îmi răspunse:

— Bărbat *yuan* urmărit *Chung-wi* astăzi, ieri, alaltăieri.

Am sărutat-o pe Ning repede pe buze şi m-am uitat în direcţia vietnamezului, aflat la o oarecare distanţă de noi. Individul a roşit.

M-am purtat de parcă abia atunci l-aş fi observat şi, în timp ce-i adresam un zâmbet larg, am şoptit printre dinţi:

— Tăiaţi-i beregata ticălosului.

— Prima-ntâi! îmi răspunse bucuros paznicul.

Am început să urcăm dealul, dar m-am oprit să-i mai spun pazniculuii:

— Trebuie să rămân singur un timp.

— Ştiu, replică el şi se îndepărtă împreună cu alţi doi.

Ceilalţi trei au mers cu mine şi cu Ning. Ca de obicei, paznicii au rămas afară, la vedere, în timp ce noi am intrat în buncăr.

— Ce-ai de gând? mă întrebă Ning.

Am deschis cufărul şi am scos pistolul Magnum de 0,357. Mi-am tras afară cămaşa de camuflaj şi mi-am vârât tocul pistolului în pantaloni, la spate. L-am lipit de piele cu nişte leucoplast, apoi mi-am băgat din nou cămaşa în pantaloni. Am mai luat din cufăr un cuţit cu lama ascunsă, cu mâner lung şi vărgat cu dungi negre şi argintii, pe care mi l-am prins cu leucoplast între omoplaţi. În sfârşit, am mai luat un pumnal mai mic, având încrustat în mânerul de culoare verde un dragon de aur, pe care mi l-am pus în buzunarul stâng al cămăşii.

În cele din urmă, i-am răspuns:

— Cred că am de gând să intru într-un rahat mare de tot, iubito, dar habar n-am despre ce-i vorba.

M-a ajutat să-mi pun centura BAR şi harnaşamentul, apoi mi-a întins arma CAR-15. I-am scos încărcătorul, l-am

verificat, asigurându-mă că nu are niciun cartuş în camera încărcătorului, am fixat pârghia pe semiautomat şi am apăsat pe trăgaci. După care, am pus la loc încărcătorul şi am mutat selectorul pe „blocat”. Mi-am scos uriaşul pumnal montagnard din teaca de bambus cusută de pantaloni, m-am asigurat că are lama ascuţită şi l-am pus la loc.

Ning m-a îmbrăţişat cu ardoare şi mi-a spus pe un ton foarte serios:

— Nu-ţi face griji. Chiar dacă VC vin sau poate ceva rău, tu fii viteaz, nu papă-lapte. Tu fii număru’ unu, ca totdeauna acelaşi.

Am privit-o adânc în ochi şi am sărutat-o în grabă.

Ea mi-a zâmbit larg şi mi-a spus:

— Eu văd la tine la cină.

I-am făcut cu ochiul şi i-am replicat:

— Poate că eu voi fi cina…

Ning a râs şi mi-a răspuns:

— Poate şi eu la fel, acelaşi-acelaşi.

Am izbucnit în râs amândoi. Am ieşit din buncăr, l-am salutat pe paznic cu o mişcare a capului şi am sărit în jeep-ul parcat lângă adăpostul echipei. Pentru mine era un jeep, dar în evidenţele armatei se încăpăţâna să figureze sub denumirea de „camion de un sfert de tonă”. Astfel am plecat în întâmpinarea unei aventuri neprevăzute.

Am pornit-o în josul dealului, ocolind printre indigeni, vietnamezi şi câinele favorit al lui Plar, Ambush. Câinele alb cu pete negre stătea lungit pe cărare, mutându-şi alene privirea când la vietnamezi când la montagnarzi, înţelegând cu creierul său mic că oricare dintre aceştia l-ar fi mâncat bucuros la cină. Numai că el aparţinea locotenentului american; aşa încât nimeni nu se putea atinge de el.

După ce-am ieşit pe poarta baricadată cu saci de nisip, am întors la dreapta înspre pista de aterizare, folosită de câteva ori pe săptămână de avioanele C7A Caribou, care aduceau provizii. Am traversat pista şi m-am oprit brusc lângă malul abrupt al râului Dak Pek care, venind din munţii aflaţi la vestul taberei, se vărsa în Dak Poko.

O tânără căra o grămadă imensă de lemne de foc, greutate

pe care mulţi bărbaţi n-ar fi fost în stare s-o ridice. După ce a trecut puntea de bambus ce traversa râul îngust, dar adânc, s-a uitat la mine şi mi-a zâmbit. Am sărit din jeep, am trecut şi eu puntea şi mi-am început călătoria pe lângă satele Dak Peng Sial Peng şi Dak Plei Bom. Tocmai ajunsesem la cărarea ce urca la Dak Kiep Nam, când, din spatele unor copaci, şi-a făcut apariţia un adolescent Jeh, solid ca un atlet şi plin de noroi.

— *Trung-wi, mi chiu ao*, a spus el, cerându-mi să-l urmez.

— *Ao dei-ei wa chiu. Nhual chiu my ai?* l-am întrebat.

Puştiul mi-a răspuns:

— *Nhual chiu bri-nal*. *Trung-wi chiu ao*.

L-am urmat pe adolescentul cel murdar în junglă. Am ocolit dealul pe care era aşezat satul şi, nu după mult timp, eram scufundaţi în vegetaţia abundentă. M-am uitat în jos şi am remarcat numeroase urme proaspete pe cărarea noroioasă. Arătau de parcă ar fi fost făcute de sandalele oamenilor lui Ho Şi Min. Am introdus un cartuş pe ţeava armei „aducătoare de moarte”, de calibru 5,56, cu ţeava retezată, şi mi-am scos la îndemână pumnalul Jeh. Am vârât lama pe sub banda adezivă cu care-mi lipisem de piele cele două grenade explozive şi am tăiat leucoplastul. „Slavă cerului pentru sfatul lui Charlie Telfair” – mi-am spus în gând.

La o răscruce, i-am găsit pe bătrână şi pe Nhual aşezaţi lângă un foc aprins chiar în mijlocul potecii.

— *Ba Nua*, ăsta e teritoriul lui Charlie. Vrei să ajungem să fim omorâţi?

— Nu, Don, e un loc sigur, spuse Nhual, adresându-mi-se pe numele mic, lucru pe care-l făcea numai între patru ochi sau atunci când era sigur că cei din jur nu înţelegeau acest familiarism.

Dacă Nhual zicea că locul e sigur, ştiam că, într-adevăr, nu era niciun pericol, aşa încât m-am relaxat şi m-am aşezat şi eu lângă foc. Nhual îmi pregătise deja cafeaua, pe care am început s-o beau.

— Ei, care-i problema? m-am interesat între două înghiţituri.

Am aprins o ţigară pe care i-am întins-o bătrânei

pipernicite, apoi mi-am aprins una şi mie. Nhual nu fuma.

Simţeam cum mă paşte o nouă durere cumplită de cap. Mi-am scos din buzunarul cămăşii patru pastile de Darvon-65 şi le-am dat pe gât cu apă dintr-o gamelă. Ştiam că nu-mi vor fi de prea mare folos, dar cei puţin aveau să mă menţină pe linia de plutire, în timp ce durerea persista.

Nhual rosti într-un târziu:

— Fiul acestei femei este sergent în Viet-Cong-ul local. El ar fi trebuit să se întâlnească astăzi cu noi, aici, dar i-a spus mamei sale că nu poate veni decât dacă reuşeşte să se strecoare nevăzut de comandantul NVA.

— De ce? am întrebat.

— N-ai să crezi ce-am să-ţi spun, făcu Nhual, evident surescitat. N-ai să crezi.

— De unde ştii? Ia s-auzim.

Nhual continuă, în timp ce bătrâna ne privea fascinată.

— Mai întâi, ea este demnă de toată încrederea.

— Okay, am admis.

— Fiul ei este sergent-major al celor două companii de vietcongi. Companiile sunt mici, căci tirurile noastre de hărţuială au ucis mulţi dintre ei. Sunt…

Nhual se opri şi se întoarse pentru un schimb grăbit de replici cu bătrâna, în limba Jeh.

Se întoarse din nou către mine şi continuă:

— Ei au avut mulţi ofiţeri politici, dar acum n-au mai rămas decât opt comandanţi NVA şi ofiţeri politici, împreună cu şaptezeci până la o sută de luptători Jeh, în ambele companii. Fiul ei spune că toţi aceştia luptă pentru Viet-Cong numai fiindcă NVA le ameninţă familiile rămase în sate.

— Ştiu asta, am admis eu.

— Fiul ei vrea să ţi se predea. El are încredere în tine.

— Dar nici nu mă cunoaşte, am replicat. Cum poate avea încredere?

Nhual îi spuse ceva bătrânei şi amândoi izbucniră în râs. Le-am adresat o privire întrebătoare.

Nhual continuă:

— Am râs pentru că întreg poporul Jeh te cunoaşte. Tu eşti fratele lor. Fiul ei şi majoritatea vietcongi lor te-au văzut de

câteva ori. Când ai deschis magazinul sătesc ca să termini cu „piaţa neagră” a lui *Dai-uy* Hoe, toţi Jehii au venit şi au cumpărat peşte uscat, mărgele, haine, multe lucruri. Au venit până şi vietcongii.

— ’Tu-i mama mă-sii, am spus cu năduf, căci din cauza hapurilor înghiţite mă cuprinsese o greaţă de la stomac şi parcă pluteam la câţiva centimetri deasupra cărării.

Nhual şi bătrâna au avut un schimb mai lung de replici şi, în final, Nhual a precizat:

— Fiul ei vrea să te întâlnească aici, în junglă, fără armă, numai cu noi doi. Eu voi veni.

— Neînarmat? am întrebat. Cred că-ţi baţi joc de mine, *Ba Nua*.

— Nu, a spus Nhual, toţi oamenii lui vor veni neînarmaţi.

— Toţi oamenii lui? am strigat gata să-mi vărs cafeaua. Ce vrei să spui cu „toţi oamenii lui”?

— Am crezut că tu înţelegi. Toţi vietcongii Jehi vor să ţi se predea. Fiul ei îi va aduce aici şi noi doi îi vom conduce în tabără. Ei ştiu că n-ai să-i laşi pe *yuani* să-i împuşte.

— La naiba, bineînţeles că nu, am spus. Ei vor fi *Hoi Chan*. O să-i tratăm cu amabilitate. Mai întâi, le dăm mâncare şi îmbrăcăminte, apoi îi interogăm. După care îi vom trimite într-un centru *Chieu Hoi*. Vor fi trataţi cum se cuvine şi, în final, se vor întoarce acasă. Păi, cam aşa îşi petrec vacanţele cei din NVA. Se predau, merg într-un centru *Chieu Hoi* vreo două săptămâni, oferă informaţii, se odihnesc şi apoi se cară acasă, alăturându-se din nou unităţilor din care fac parte.

Nhual continuă:

— Ei cred că toţi NVA sunt nişte rahaţi. Tirurile noastre de hărţuire nu i-au mai lăsat să se odihnească de multă vreme. Omorât mulţi. Multă boală. Nu hrană. Ei spun că vor ca tu să faci familii la ei – ah, familiile lor în siguranţă.

— Ce zici? Ia ascultă, întreab-o cum crede că vor reacţiona cei din NVA când yarzii îi vor lăsa de izbelişte?

Nhual răspunse:

— Mi-a spus deja. Vor aştepta până când cei din NVA vor adormi şi apoi se vor furişa încoace.

— Nu e bine. Transmite-le să ridice armele împotriva lor şi

să-i lege pe toţi. Să-i aducă cu ei aici şi vom plăti recompense familiilor lor. Ne vom întâlni cu toţii mâine la prânz în acest loc. Nu voi avea la mine nicio armă, dar spune-le să-şi aducă toate puştile, şi-i vom răsplăti şi pentru ele.

— În regulă, a admis Nhual şi i-a tradus bătrânei cuvintele mele.

Evident entuziasmată, bătrâna a răspuns afirmativ.

Nhual a adăugat:

— A zis că vor face întocmai cum le-ai cerut. Fiul ei va veni în noaptea asta după mâncare, şi ea îi va comunica. Eu voi merge cu tine. Cred că vom fi în siguranţă şi, poate ai să primeşti chiar Medalia de Onoare, glumi el.

— Da, bineînţeles, aşa cum au primit medalii şi ceilalţi membri ai echipei. Tot ce poate primi un tip dintr-o echipă A este Medalia de Virtute, dar numai după ce a fost ciuruit cum se cuvine. E-adevărat că oricând m-aş putea duce la Kontum, într-o echipă B, şi să devin mare sculă de erou. Şi-acum, hai acasă. Zi-i bătrânei că mâine am să-i aduc un sac de orez şi nişte mărgele.

După ce Nhual i-a transmis cele spuse de mine, bătrâna s-a ridicat şi m-a îmbrăţişat.

Nu-mi amintesc dacă în noaptea aceea am avut sau nu frisoane. M-am îmbătat atât de tare încât am uitat. De fapt, cam aşa se întâmpla mereu în ultimul timp.

A doua zi, abia am apucat să-i adresez două vorbe noului comandant al echipei, că am şi plecat cu *Ba Nua*, luând cu noi o staţie radio HT-1. Am ajuns la punctul de întâlnire cu o oră mai devreme. În aşteptare, am fumat ţigară de la ţigară, stabilind în ce direcţie să ne aruncăm, să ne rostogolim şi să fugim în cazul în care era vorba de o capcană. Ne aflam acolo de cincisprezece minute, când am recepţionat un apel de la comandant.

— „Peewee Lackey Alpha, aici Peewee Lackey, recepţie”, se auzi o voce dinspre mica staţie radio de culoare neagră.

— Da dracu’, ce-o mai fi şi asta?

Am ridicat receptorul şi am răspuns:

— „Aici Peewee Lackey Alpha. Nu pot vorbi acum, recepţie”.

— „Lackey Alpha, rosti vocea comandantului, trebuie să te întorci în tabără imediat, recepţie”.

— „Ce? am urlat în microfon. Lackey, ai habar de ce se întâmplă aici? Nu pot să mă întorc, recepţie”.

— „Regret, Alpha, mi-a spus el. Nu pot să-ţi explic prin radio, dar nu e o rugăminte, ci un ordin, şi nu mai face pe nebunul prin radio. Recepţie”.

Am izbit cu piciorul într-un copac şi am ridicat microfonul:

— „Aici Peewee Lackey Alpha, terminat”.

Am azvârlit radioul la pământ şi am izbucnit într-un potop de înjurături, trăgând cu şutul în copaci şi izbind cu pumnul în crengi. Eram aşa de furios, încât era să cad jos în urma unei lovituri de picior ratate.

— Eu voi rămâne, îmi comunică Nhual.

— Nu fără mine, asta nu se poate, am intervenit eu, spumegând de furie. N-am chef să vin cu gaşca să te salvez dacă vei fi capturat. Nhual, trebuie să-i explici bătrânei totul şi să-i spui că vom reprograma acţiunea. Asta înseamnă că vom stabili o altă zi de întâlnire.

M-am întors în tabără, în timp ce Nhual s-a dus în sat să vorbească cu femeia. L-am găsit pe comandant la Centrul de operaţiuni tactice, împreună cu câţiva membri ai echipei.

— Domnule comandant, putem vorbi între patru ochi?

Am ieşit amândoi din încăpere şi ne-am oprit în buncărul mortierului de 4,2 inci. L-am întrebat:

— Domnule căpitan, ştiţi cât de importantă era această acţiune? Aveţi cea mai mică idee, Sir? De ce m-aţi chemat înapoi?

Comandantul îmi răspunse pe un ton serios:

— Îmi pare rău, Bendell, ştiu că ceea ce făceai era într-adevăr important, dar tocmai acum un general cu trei stele, William Peers, se află într-un avion care va sosi aici. Ei a cerut să fim cu toţii de faţă ca să-i dăm un raport asupra situaţiei.

— Paştele mă-sii! Un raport, un nenorocit de raport! am ţipat cu vocea răguşită. Şi cât se poate de furios. Am continuat: Căpitane, futu-l în noroc de ştab cu scaunul lui cu tot, chiar n-avea cine să-i dea raportul în afară de mine?

— Nu, n-avea cine. Tu vei susţine raportul.

— Am înţeles, Sir. Mă duc să-mi schimb uniforma.

— N-ar strica deloc, spuse căpitanul.

O oră mai târziu, mă aflam în picioare în faţa hărţilor militare din TOC, susţinându-mi partea mea de raport învăluit în rotocoalele de fum pe care generalul le trimitea înspre mine. În „lumea civilizată”, oamenii se pregăteau să întâmpine primăvara lui 1969. În acele momente, nu-mi doream nimic altceva decât să sting trabucul ăla puturos pe faţa generalului.

În aceeaşi noapte, m-am simţit în sfârşit victima unui sabotaj, dar de data asta din partea mamei-naturi, mult mai puternică şi înţeleaptă decât vietnamezii. Am înţeles că trebuie s-o îmbrăţişez ca pe un prieten, întrucât ca inamic nu putea fi înfrântă.

În ultima lună pierdusem în greutate, mă bântuiau dureri de cap groaznice şi mă simţeam din ce în ce mai slăbit. Când boala a ajuns la apogeu, ochii mei căpătaseră o tentă galbenă, iar urina semăna la culoare cu coca-cola.

În seara aceea, febra mi-a crescut atât de mult încât am început să delirez, iar Ning, temându-se pentru viaţa mea, s-a dus să-l cheme pe sanitar. Aveam aproape patruzeci şi două de grade. Sanitarul mi-a făcut o injecţie intravenoasă cu chinină şi mi-a tratat febra în creştere.

Apoi sanitarul a intrat pe uşa buncărului şi m-a anunţat:

— Locotenente, te vei duce acasă. Am să chem un elicopter şi pân-atunci mă duc să fac rost de-o targă.

Ning mă privi în ochi, cu panica întipărită pe chip. Îmi acoperi cu sărutări toată faţa. Am zâmbit slab şi i-am atins cu duioşie obrazul. Mi-a luat mâna şi mi-a mângâiat-o de pielea ei, vărsând lacrimi amare.

— Tu trebuie părăsit Ning pentru totdeauna, spuse ea printre suspine.

— Dar dragostea mea va fi mereu alături de tine, Ning, am murmurat eu.

— Să nu mori, îmi porunci ea, încercând să se arate curajoasă.

— N-am să mor, şi dacă nu mă voi putea reîntoarce, într-o zi am să povestesc lumii întregi despre montagnarzi şi despre

felul în care îi oropsesc vietnamezii pe cei din neamul Dega. Asta e chiar mai important decât ceea ce se va întâmpla cu noi.

Ea şi-a apăsat capul pe pieptul meu şi, plângând, mi-a spus:

— Ştiu.

— Te iubesc, Ning, mai mult decât orice pe lume, i-am şoptit.

Ea a zâmbit şi m-a privit în ochi, cu lacrimile prelingându-i-se pe obraji:

— Şi eu te iubesc, la fel-la fel. Te iubesc totdeauna.

I-am sărutat cu blândeţe mâna şi am trimis-o afară.

La ora două dimineaţa, mortierele de 105 mm din taberele de la Ben Het şi Dale Seang, împreună cu artileria Diviziei a Patra de Infanterie, au deschis un coridor de trecere prin munţi, de la Kontum la Dak Pek. Un elicopter s-a aventurat să străbată traseul periculos şi dificil şi a ajuns până-n Valea Pek ca să mă ia de-acolo.

Stăteam întins pe targă, pe platforma din faţa dispensarului, şi Ning mă ţinea de mână, plângând de ţi se rupea sufletul. Prea slăbit şi prea puţin conştient de cele ce mi se întâmplau, nu mi-am dat seama că aceasta avea să fie ultima oară când ne vedeam: ea plângând isteric pe platformă, în timp ce eu eram îmbarcat în elicopter.

La puţin timp după ce am fost transportat la Spitalul de evacuare numărul 71 din Pleiku, Ning s-a urcat la bordul unui C7A Caribou şi a plecat în căutarea mea în marele oraş. Nimeni n-a mai văzut-o de atunci.

Am petrecut o lungă perioadă de timp în spitalele din Vietnam, Japonia şi Statele Unite, unde am fost tratat de mai multe boli: cea mai gravă formă de malarie (malaria falciparum[24]), methemoglobinemie[25] – o boală de sânge,

[24] Din cele patru specii de *plasmodium* – protozoarul care provoacă îmbolnăvirea de malarie –, *plasmodium falciparum* este cel care provoacă formele mortale (n.t.).

[25] Acumulare patologică de methemoglobină – hemoglobină al cărei fier feros a fost oxidat în fier feric, ceea ce o face improprie pentru

hepatită infecţioasă, friguri tropicale şi dizenterie amoebică. În tot acest timp, am fost în stare de semi-comă, cu temperatură de patruzeci şi două de grade. Totodată am fost supus dezintoxicării, şi astfel mi-am dat seama că fusesem alcoolic de la vârsta de cincisprezece ani. La Fort Bragg m-au reformat pe motive medicale şi nu mi s-a mai permis să revin în Vietnam.

Bătălia pentru apărarea taberei de la Dak Pek avea să fie continuată de ceilalţi. Lupta mea pentru montagnarzi şi soarta lor grea avea să continue toată viaţa, dar fusesem eliminat din lupta pentru Dak Pek. Fusesem sabotat de un inamic care nu poate fi învins.

transportul oxigenului – peste valoarea de 1,5 g/l (n.t.).

Capitolul VI
DE OPPRESSO LIBER

Deviza Forţelor Speciale ale US Army a fost şi este *De Oppresso Liber*. Pe la mijlocul anului 1969, sergenţii de stat-major Joe Howard şi Donald B. „Commo Willy” Williams au avut prilejul să demonstreze de ce suna astfel deviza SF.

Colţul sud-estic al ariei de operaţiuni a taberei Dak Pek se învecina cu fortul NVA din Valea Tu Mrong şi constituia vârful unui triunghi ce cuprindea douăzeci de mile de junglă, fie spre Dak Seang, la sud-est, fie spre Dak Pek, la nord-vest. Întrucât nicio operaţiune declanşată de la Dak Pek nu ajunsese în acea zonă de mai mulţi ani, s-a hotărât ca cei doi subofiţeri, însoţiţi de douăzeci dintre montagnarzii cei mai experimentaţi, să plece într-o misiune de recunoaştere. Joe părăsise Dak Pek-ul la sfârşitul lui 1968, dar revenise în 1969, aşa cum făcuseră, de altfel, cei mai mulţi, din dorinţa de a duce la bun sfârşit treaba începută.

Cei doi bărbaţi, împreună cu ceilalţi membri ai patrulei, au fost înghesuiţi, în zorii zilei, în două elicoptere Huey, şi transportaţi în aria de operaţiuni. Elicopterele au aterizat pe un lan de orez din munţi, care fusese părăsit de cine ştie când şi care acum răsărise din nou. „Au, aterizat” era un termen impropriu, căci elicopterele abia dacă au atins vârfurile plantelor de orez, timp în care cei douăzeci şi doi de bărbaţi au sărit, s-au rostogolit şi au alergat cât au putut de repede în cea mai apropiată pădure. Şi asta pentru că pătrunseseră într-o „zonă fierbinte”.

Şi Joe, şi Commo Willy fuseseră avansaţi cu un an mai devreme, dar Joe era mai „vechi” în grad cu două săptămâni, aşa că se afla la comanda operaţiunii. El a trimis o avangardă formată din trei oameni, după care au început să se deplaseze fără grabă prin teritoriul virgin.

Au traversat un torent năvalnic, pe malurile căruia creşteau minunate flori de junglă. Apa cobora în cascadă pe coasta unui munte, şi nici măcar nu era trecută pe hartă. Se vărsa

într-un torent mai mare care străbătea toată lungimea văii, ca să se verse apoi în apele înspumate ale râului Dak Poko. Magistrala Paisprezece, năpădită de vegetaţie şi scoasă din uz de mai mulţi ani, însoţea malurile torentului. Mica patrulă a urmat pe o scurtă distanţă poteca bătătorită de o turmă de mistreţi, mergând apoi mai departe pe creasta abruptă pe care se urcaseră aceştia după ce părăsiseră poteca.

Cei trei bărbaţi din avangardă se numeau Bip, Rok şi Blak, numele lor însemnând, respectiv, raţă, vacă şi libarcă. Cei din tribul Jeh erau încredinţaţi că puteau ţine departe spiritele rele de copiii lor dacă le dădeau nume urâte, aşa că majoritatea se traduceau prin cuvinte ca balegă, vărsătură, şobolan şi aşa mai departe. Bip era cel mai experimentat şi cel mai în vârstă dintre ei, astfel încât el era şeful. Mergea în fruntea formaţiei care continua să urce, căci primise de la Joe Howard numai un direcţional general. Muntele era înalt şi devenea din ce în ce mai abrupt.

Deodată, ceva se mişcă în tufişurile de deasupra lor. S-au oprit, ascultând cu atenţie. Oricine sau orice s-ar fi aflat acolo era la depărtare de numai trei metri, dar jungla care acoperea munţii din jurul Dak Pek-ului era atât de deasă încât parcurgerea unei distanţe în aparenţă scurte putea să însemne o călătorie de trei zile. Bărbaţii şi-au dat jos carabinele M-2 şi s-au lungit pe burtă. Ciupiturile roiurilor de ţânţari făceau aşteptarea chinuitoare.

Ceva se mişca, fără a se auzi însă voci sau alte zgomote omeneşti. Încet, cu grijă, Bip a dat câteva crengi la o parte cu ţeava carabinei. Le-a agăţat de crengile învecinate şi, în cele din urmă, a descoperit sursa zgomotului: un piton lung şi gros.

S-a ridicat şi le-a zâmbit celorlalţi, şoptindu-le:

— *Klan*.

S-au apropiat, şi Rok, cu o singură lovitură energică de pumnal, a decapitat şarpele lung de trei metri şi jumătate. După ce au ciopârţit animalul în bucăţele mici şi-au continuat drumul, mestecând carne de piton. Au lăsat câteva bucăţi şi pentru camarazii lor, aflaţi în spate, la câteva minute de mers.

Cei trei au trecut peste vârful muntelui şi au coborât pe versantul opus. Au traversat un alt torent care curgea printr-o vale îngustă, sufocată de tufişuri şi liane. Au început apoi să urce pe creasta învecinată, până când au ajuns la o potecă bătătorită, care şerpuia de-a lungul crestei la şase metri deasupra torentului, unde s-au oprit, aşteptându-şi camarazii.

Când cei din patrulă au ajuns acolo, au remarcat că poteca era foarte circulată, dar era invizibilă pentru raidurile aeriene de observaţie. Joe a trimis un om în susul cărării, un altul în josul acesteia, iar restul patrulei s-a pregătit pentru popas.

Popasurile din timpul unor astfel de misiuni începeau la fel: fiecare lua câte o înghiţitură zdravănă de apă din gamelă. Joe şi Commo Willy au înghiţit pastile de sare ca să compenseze pierderea ei prin transpiraţie. Tieh, interpretul care-i însoţea, a făcut şi el acelaşi lucru. Apoi şi-au aprins câte o ţigară şi şi-au suflecat cracii pantalonilor. Fiecare om din patrulă avea cel puţin câte zece lipitori burduşite de sânge înfipte în gambă şi în fluierul piciorului. Doi dintre Jehi au înfăşurat pansament pe câte un băţ, turnând apoi peste el câteva picături de insecticid militar. Imitându-i pe cei doi americani, ceilalţi au lipit capetele aprinse ale ţigărilor de spatele fiecărei lipitori. Mica creatură îşi retrăgea imediat ventuza înfiptă în pielea victimei, fiind îndepărtată la iuţeală. Ajutaţi de tovarăşii lor, cei trei oameni din avangardă au fost nevoiţi să-şi dezbrace şorţurile ca să scape de lipitori. Când s-au culcat la pământ să asculte zgomotele provocate de piton, numeroase lipitori s-au agăţat de pielea lor.

— Ce-ar fi să şi mâncăm, dacă tot ne-am oprit, spuse Commo Willy.

— Bineînţeles, aprobă Joe. Tieh, atenţionează-i să nu aprindă niciun foc. Mâncăm hrană rece.

Interpretul transmise ordinul mai departe şi oamenii îşi scoaseră din raniţe pungile cu alimente indigene – bucăţi de peşte, scoici uscate, orez şi verdeţuri.

Joe Howard deschise un LRP[26] – o raţie de carne condimentată cu fasole –, iar Commo Willy alese nişte

[26] LRP – *Long Range Patrol* – raţie de hrană pentru misiuni îndelungate *(n.t.).*

spaghetti. Şi-au desfăcut pachetele de plastic cu ingrediente deshidratate, peste care au turnat apoi câte o gamelă de apă, amestecând compoziţia. Ca nişte adevăraţi subofiţeri SF din Vietnam, cei doi i-au adăugat acesteia nişte sos condimentat dintr-o sticlă pe care Joe o căra în rucsacul său. Au mâncat la repezeală, închipuindu-şi că apa folosită la prepararea hranei fusese fierbinte.

La mijlocul unei înghiţituri, Don Williams se opri cu lingura în gură şi se holbă la marginea potecii. Joe, observând ridul de pe sprânceana lui Commo Willy, se uită şi el într-acolo. Şi-au lăsat gamelele jos şi s-au apropiat de un punct situat, la numai un metru şi jumătate în spatele lui Tieh, care tocmai savura o caramea înfăşurată în hârtie de orez comestibilă. S-au lăsat în genunchi şi au cercetat tija groasă de bambus, culcată de-a lungul potecii. Tocmai asta era problema: în loc să crească în sus, ca orice tulpină de bambus, aceasta era culcată pe orizontală, la marginea potecii. Cei doi bărbaţi au dat la o parte frunzele şi crengile şi au văzut că tija însoţea cărarea, dispărând în pământ. Au mers mai departe, în mâini şi în genunchi, şi au găsit bambusul ieşind din nou din pământ, dar acoperit de frunze şi crăci.

Commo Willy pipăi ţeava şi spuse:

— Prin chestia asta curge apă.

— ’Tu-i mama mă-sii! făcu Joe.

Ca la un semnal tăcut, toţi montagnarzii, ca unul, au lăsat de o parte mâncarea şi şi-au ridicat armele. Au strâns de pe jos hârtiile, mucurile de ţigară şi celelalte semne ale trecerii lor pe-acolo. Joe şi Willy petrecuseră destulă vreme în preajma yarzilor ca să înţeleagă că aceşti oameni simţeau când inamicul se afla prin apropiere şi se îndrepta spre ei. Cei doi sergenţi au dat comenzile necesare prin gesturi, şi yarzii s-au deplasat prin junglă în formaţie de ambuscadă, în formă de L. Joe Howard şi Commo Willy s-au separat şi s-au oprit la o treime – şi, respectiv, la două treimi – din lungimea potecii până la intrarea în junglă. La un moment dat s-au auzit zgomote, râsete şi glume, dar, un minut mai târziu, s-a aşternut o linişte relativă.

Amândoi ascultau bâzâitul roiurilor de ţânţari, străduindu-

se să distingă zgomotele produse de inamic. Se auzi un lătrat. Toţi au sărit ca arşi, dar s-au relaxat când au băgat de seamă că sursa zgomotului fusese un cerb-lătrător din apropiere. Undeva, departe, o escadrilă de bombardiere B-52 huruia ca o pistă de bowling, solicitată din plin, deplasându-se cine ştie unde, poate la marginea cealaltă a junglei.

Lui Commo Willy i se păru că aude zgomotul unui manipulator telegrafic. Ca unuia care-şi petrecea mult timp în faţa staţiilor radio, lui Commo Willy i se întâmpla să audă ţăcănitul monoton al telegrafului şi după ce părăsea sala de transmisiuni. Petrecuse ore de-a rândul în faţa uriaşei staţii cu bandă laterală unică, îngropat la trei metri sub straturi de pământ, pietre şi beton armat, menite să protejeze sala de comunicaţii şi TOC-ul de loviturile rachetelor de 120. Pentru o echipă A, comunicaţiile reprezentau fluidul vital, iar Commo Willy muncise din răsputeri construind fie o antenă subterană suplimentară, fie întărind vreun buncăr de generator sau meşterind o mulţime de alte lucruri folositoare, dar mereu atent cu o ureche la Sierra Sierra Bravo, în timp ce cu cealaltă asculta apelurile pe frecvenţa sol-sol de pe staţia Prick-25, iar a treia ureche o avea acordată pe frecvenţa aer-sol a staţiei, ascultând sunetele oricărui avion care ar fi sosit. Dacă în loc de Theodore Reik ar fi fost un descendent al lui Vincent van Gogh, Commo Willy ar fi avut o viaţă tare grea.

Flap, flap, flap... zgomotul inconfundabil al unor picioare bătătorite pe o potecă bătătorită. Toţi aşteptau încordaţi. O montagnardă cu părul cărunt, cu sânii murdari şi fleşcăiţi, după ani şi ani de muncă grea, lipăia nepăsătoare pe potecă, cu un coş împletit plin cu orez, echilibrat cu pricepere pe cap. În urma ei, păşea o altă purtătoare de orez, o fetiţă de doisprezece ani, cu ochii mari. Aproape că au căzut pe jos amândouă, când s-au trezit împresurate dintr-odată de oamenii din patrulă.

De îndată ce şi-au revenit din şoc, au început să vorbească fără întrerupere cu toţi bărbaţii Jeh din jurul lor. Aceştia începură să zâmbească, surescitaţi, împingându-le pe cele două femei guralive şi fericite spre Tieh. Joe şi Don se holbau cu gura căscată la grupul care nu mai contenea cu

trăncăneala. Mai mulţi puşcaşi le-au dăruit celor două femei caramele.

Surescitat şi cu gura până la urechi, Tieh se întoarse în fine către cei doi americani şi le spuse:

— *Trung-si*, bătrâna este bunică la fată. Acum patru ani, satul lor la Dak Pek. Ştiţi Dak Dru Doc?

— Asta care mai e? se interesă Commo Willy.

Joe îi explică:

— Îţi aminteşti de satul cucerit anul trecut de NVA, cel de dincolo de râu, de la nord?

— Da, îmi amintesc, replică Willy.

Tieh continuă cu entuziasm:

— Da, şi a fost cucerit de patru ani. Mulţi săteni au fost ucişi. *Beaucoups*. Toţi fugit în junglă. Această bătrână şi nepoata prizonier la NVA. Le-au adus aici să muncească la ei de patru ani.

Commo Willy şi Joe Howard s-au bătut reciproc pe spate, vizibil entuziasmaţi.

— Nu faci mişto de noi, Tieh? întrebă Williams.

— Hă? făcu Tieh. Oh, nu, *Trung-si* Williams, sunt foarte sigur. Familia lor *beaucoup* fericită. Omul acela, Ek, este nepot la ea. Familia lor crezut la ele moarte de atâţia ani. Va fi sărbătoare mare.

Joe Howard spuse:

— Tieh, întreabă-le dacă mai sunt şi alţi prizonieri.

— Le-am întrebat, *Trung-si* Howard. Mai sunt nişte Jehi din Dak Pek, douăzeci şi cinci, poate, zise Tieh.

Joe şi Willy se priviră reciproc, zâmbind.

Joe începu să vorbească cu cele două femei prin intermediul lui Tieh, în timp ce Commo Willy chemă Dak Pek-ul, să trimită nişte elicoptere.

După ce Commo Willy îşi termină apelul, Joe îi spuse:

— Bătrâne, trebuie să încălecăm pe cai şi s-o ştergem, căci NVA se află la numai un sfert de milă de-aci. Ne vom retrage într-un loc din care să le putem expedia pe cele două femei, şi voi cere întăriri ca să le tragem câteva pe cocoaşă celor din NVA.

— Mişto! sosi replica entuziastă a lui Commo Willy.

Patrula inspectă aria ca să se asigure că n-a mai rămas niciun fel de urmă. Apoi s-au retras câţiva kilometri de-a lungul crestei, până au ajuns la un lan de orez părăsit. Încă înainte de căderea întunericului, cele două femei erau îmbarcate pe un Huey pentru a se întoarce la Dak Pek, în timp ce o trupă de alţi optzeci de montagnarzi treceau sub comanda sergentului de stat-major Joe Howard. Trupa a părăsit fără grabă zona respectivă, fixându-şi pentru noapte un perimetru defensiv în junglă. Acolo au aşteptat venirea dimineţii.

A doua zi, forţa de asalt de la Dak Pek era pregătită să acţioneze odată cu primele raze ale soarelui.

Joe Howard şi Don Williams purtau uniforma obişnuită pentru astfel de misiuni – „costumele tigru”. Commo Willy îşi pusese pe cap boneta pleoştită de camuflaj, în timp ce Joe Howard, texan get-beget, purta nelipsita-i pălărie Stetson, martoră a tuturor misiunilor la care participase, ceea ce-l făcea şi mai îndrăgit de montagnarzii ce se dădeau în vânt după *cowboys* americani.

Joe şi Don aveau amândoi în jur de douăzeci şi cinci de ani. Joe era slab, cu părul negru şi mustaţă. Prin contrast, Don era blond, cu o înfăţişare tinerească, de american sută la sută.

Amândoi erau foarte îndrăgiţi de oamenii tribului Jeh, lucru esenţial într-o misiune şi, fără doar şi poate, erau nişte adevăraţi SF. Inamicii se aflau prin apropiere şi ei erau pregătiţi să-i nimicească oriunde i-ar fi găsit.

O oră mai târziu, Joe ordonă primul popas, şi toţi au folosit răgazul ca să urineze şi să-şi golească maţele. Se pure că, înainte de o confruntare de acest gen, orice om simte nevoia psihologică de a-şi uşura corpul de reziduuri. Poate că e numai o tendinţă fireasc ă de micşorare a sarcinii. Dar tot acesta este şi motivul pentru care, înainte de a intra în scenă, majoritatea actorilor vomită sau au accese de diaree.

Au ajuns la locul în care se întâlniseră cu cele două femei, dar n-au găsit urme ale trecerii altcuiva prin zonă. Avangarda a pornit cu prudenţă de-a lungul potecii. Auzisem multe relatări despre comportări similare ale montagnarzilor. Puşcaşii din Dak Pek au în mod cert un simţ special pentru

detectarea inamicului şi, când sunt în misiune, străbat jungla folosindu-se de potecile bătătorite sau croindu-şi drum cu *maceta*, precedaţi de oamenii din avangardă. În cea mai mare parte a timpului, aceşti luptători, scunzi dar dinamici, râd, discută, povestesc isprăvi de război şi stau cu gândul la mâncare. Când ajung însă în apropierea inamicului, îl simt imediat şi nu mai scot niciun „pâs”. Ca şi muţi, păşesc cu grijă, cu toate simţurile treze, ţinându-şi armele pregătite pentru tragere.

Cărarea cotea în josul dealului într-un unghi ascuţit şi apoi o lua înapoi spre nord, intrând într-un lăstăriş de junglă. Patrula s-a oprit. Imediat şi fără să mai fie nevoie de alte comenzi, yarzii an ocupat poziţii de-a lungul potecii, acoperind toate direcţiile. În Vietnam nu era un război de gentlemeni şi nu existau linii de front. Singura linie era limita vulnerabilităţii personale a fiecăruia.

S-au mişcat încet înainte, iar cei doi americani au ajuns la luptătorul trimis în avangardă, care se oprise şi-i aştepta. Ceilalţi s-au desfăşurat într-un perimetru defensiv. Chiar în faţa lui Commo Willy şi a lui Joe Howard se aflau mai multe rânduri de colibe din bambus împletit şi camuflate cu acoperişuri din trestie, invizibile în cazul unui raid aerian. Fiecare colibă adăpostea câte un vas de lut imens, cu un diametru de două picioare şi înălţimea de patru. Toate vasele erau pline-ochi cu orez recoltat de pe lanurile muntoase. Fără exagerare, se afla acolo suficient orez ca să hrăneşti o armată întreagă. După toate aparenţele, ardeau mai multe focuri şi existau zece colibe locuite de oameni.

Acest veritabil depozit de aprovizionare împreună cu zona locuită se aflau la douăzeci de mile distanţă de cea mai apropiată aşezare umană. Era foarte bine ascuns în mijlocul junglei dese. Fiecare colibă era dotată cu câte o trapă şi cu un tunel de fugă pe dedesubt.

Oamenii au trecut în revistă depozitul alimentar. Pretutindeni era orez, crescut sub „ochii” tehnologiei americane, dar ascuns vederii dispozitivelor electronice de către straturile suprapuse ale acoperişului de frunze al junglei.

În timp ce Commo Willy anunţa la Dak Pek incredibila descoperire, Joe a plecat cu câţiva oameni să caute un loc potrivit pentru amenajarea unui teren de aterizare. La circa două sute de metri, luând-o pe o altă potecă, au găsit o suprafaţă netedă, acoperită de orez. Puşcaşii au început să cureţe zona cu *maceta*, iar Joe s-a întors în cătun. Commo Willy obţinuse trimiterea unui elicopter de la Dak To, situat mai la sud, la o jumătate de oră de zbor.

Un pluton asigura terenul de aterizare al elicopterului, iar restul misiunii a organizat un perimetru în jurul poziţiei inamice. Joe a trimis în recunoaştere două patrule pentru a putea fi preveniţi din timp asupra unei eventuale apariţii a nord-vietnamezilor de pe oricare din potecile care duceau în cătun. Ţeava de bambus ascunsă pornea de la o cădere de apă şi se termina în sat. O sursă permanentă de apă proaspătă, care-i scutea de riscul deplasării până la râu.

Elicopterul şi-a făcut apariţia şi Commo Willy, ajutat de câţiva yarzi, a luat de la bordul aparatului o mulţime de saci. Au sărit din elicopter, i-au făcut semn cu mâna şi, după ce au împărţit sacii între ei, au revenit în cătun. Acolo au început să încarce sacii şi să-i transporte la terenul de aterizare. Treaba a durat câteva ore, dar pentru vajnicii luptători Dega a fost floare la ureche.

Întrucât se apropia noaptea, Joe şi Commo au oprit încărcarea sacilor cu orez, au repartizat oamenii în perimetrul defensiv pentru noapte şi au organizat patrule de ambuscadă. Patrulele care plecaseră în recunoaştere în timpul zilei găsiseră o mulţime de urme ale inamicului, aşa încât cei doi subofiţeri erau nerăbdători să vadă dacă puteau prinde ceva în laţ pe timpul nopţii.

Brigada I a Diviziei a Patra de Infanterie îşi stabilise Cartierul General la Dak To. Operând pe toată întinderea acelei arii. Deseori, se organizau acţiuni comune cu tabăra A de la Dak Pek şi cu surorile ei de la Ben Het, Dak Seang, Plei Jrang, Mang Buk şi Plei Kleng. Ei trimiteau numeroase patrule de ambuscadă pe timp de noapte, dar puţine dintre ele erau încununate de succes. Iar Joe Howard ştia de ce. Ambuscadele Diviziei a Patra erau organizate întotdeauna pe

cărările principale – în fond, o tactică rezonabilă. Cu toate acestea, nord-vietnamezii nu puneau mare preţ pe ceea ce spuneau manualele noastre militare că ar trebui ei să facă.

Joe a trimis şase patrule de ambuscadă: două au fost plasate pe căile de acces principale care dădeau în aria de operaţiuni, iar celelalte patru au fost amplasate pe patru torente importante din zonă, destul de puţin adânci, pentru a putea fi trecute cu piciorul.

Noaptea era neagră ca smoala. Una din ambuscade era amplasată pe o potecă principală care mergea de la est la vest şi cobora de pe creasta orientată spre ruinele fostei tabere A de la Dak Sut. Fiecare dintre cei şase membri ai ambuscadei, poziţionată exact la marginea potecii, stăteau ascunşi îndărătul câte unui copac.

Nguyen Van Tho se născuse în localitatea Vinh, din Vietnamul de Nord, în februarie 1947, imediat după începerea Ofensivei Tet. El făcea parte din Regimentul 24 (fostul regiment 66) din cadrul Diviziei a Doua. Tatăl lui îşi dăduse viaţa cu un an şi jumătate înainte, pentru Ho Şi Min şi cauză. El ucisese doi soldaţi americani în timpul confuziei generale din 1968, când a avut loc Ofensiva Tet din Da Nang. Stătuse ascuns într-o peşteră din Muntele de Marmură, împreună cu unitatea sa, până când a primit semnalul de ieşire la atac. Tatăl lui Tho s-a năpustit asupra primilor doi americani pe care i-a zărit când a intrat în oraş. La apariţia lui, aceştia au rămas împietriţi, cu uimirea întipărită pe faţă. Unul dintre ei a încercat totuşi să-şi scoată automatul, dar era prea târziu. Tatăl lui Tho a strâns detonatorul din mâna dreaptă, care a declanşat o mină Claymore americană legată la piept, pe sub „pijamaua” sa neagră. Explozia l-a ucis instantaneu pe martir, dar totodată a împrăştiat şi resturile celor doi americani peste jumătate din blocul învecinat.

Tatăl său era acum un genist decedat, dar în memoria lui Tho era o amintire vie, demnă de veneraţie. Tho nu ştia dacă va muri şi el, dar în orice caz hotărâse să-şi vândă scump pielea. Însoţit de oamenii săi din grupă, străbătu cu prudenţă cărarea ce trecea pe la est de tabăra părăsită Dak Sut, care aparţinuse celor din Luc Luong Dak Biet.

Paşii săi, ca şi cei ai camarazilor, nu făceau niciun zgomot. Purtau sandale tăiate din anvelopele unui avion L-19, doborât în urmă cu două săptămâni, undeva la vest de Kontum, ceva mai la sud de Valea Plei Trap. Tălpile au fost ajustate la dimensiunile necesare, apoi, din cauciucul mai subţire al pereţilor laterali, s-au tăiat corzile şi au fost introduse cu lama cuţitului prin orificiile practicate în tălpi.

Patrula se deplasa cu băgare de seamă, având ordin să localizeze şi să sondeze perimetrul misiunii CIDG de la Dak Pek. Ei trebuiau să-i provoace pe americani să tragă cu automatele, după care să schiţeze planul de amplasare al acestor arme, să adune toate informaţiile ce le puteau afla şi să se alăture cât mai repede unităţii de bază.

Cu o zi mai devreme, un cercetaş trăsese două focuri cu puşca sa SKS, transmiţând Cartierului General că identificase o unitate de mărimea unui pluton, care traversase răscrucea de drumuri supravegheată de el. Dacă trăgea un singur foc, însemna că văzuse o grupă, în timp ce trei focuri semnalau o companie sau o unitate mai mare. La un minut după primele focuri, cercetaşul a mai tras o dată, ceea ce însemna că unitatea depistată o luase pe cărarea care ducea spre nord. Două focuri trase rapid unul după altul ar fi semnalat direcţia est, două focuri cu pauză între ele, direcţia sud, iar trei focuri în succesiune rapidă, direcţia vest. Uneori, NVA şi Viet-Cong n-aveau radare sau staţii radio, dar îşi puseseră la punct un sistem eficient de comunicaţii şi de supraveghere a inamicului. O grupă de recunoaştere a fost detaşată imediat şi trimisă în zonă, aflându-se astfel de expedierea cu elicopterul a celor două femei simultan cu sosirea întăririlor. Bătrâna şi tânăra au fost identificate ca făcând parte din echipele de muncă forţată care lucrau pe lanurile de orez.

Existenţa unei armate nu se bazează exclusiv pe stomac, mai ales când e vorba de NVA sau Viet-Cong. Devotată unei cauze, o armată poate continua în unele situaţii lupta şi fără mâncare. La un moment dat însă, oamenii ajung pur şi simplu să moară de foame. Rezerva de orez, sursa principală de hrană pentru Regimentul 24 şi pentru alte unităţi din cadrul Diviziei a Doua, se afla, în mod evident, în primejdie. S-a

hotărât ca aceste provizii să fie foarte scump plătite de către americani, chiar dacă trebuiau sacrificate.

Nguyen Van Tho şi camarazii săi se apropiau de perimetrul american cu paşi grăbiţi, dar atenţi. Venise rândul lui Tho să meargă în fruntea formaţiei, când a auzit o tuse aproape imperceptibilă. Şi-a ridicat mâna dreaptă în sus, avertizându-şi camarazii să se oprească, după care toţi s-au făcut nevăzuţi în umbrele nopţii, ascultând forfota neîntreruptă a junglei. Tho s-a întors şi s-a apropiat de comandantul grupei, *Trung-si* Thieu. Târându-se pe burtă, el traversă poteca fără niciun zgomot. Asta se datora numeroaselor ore de antrenament în care mândrul său tată îl învăţase cum să se strecoare prin împrejmuirile de sârmă ghimpată fără să se agaţe.

— *Rinh*, i-a spus Tho şefului său, indicându-i o ambuscadă.

— *Nem da*, şopti Thieu, spunându-i prin asta să arunce pietre.

Tho dădu afirmativ din cap, se întoarse şi se pierdu în întuneric, transmiţând în şoaptă ordinul către ceilalţi membri ai grupei.

Fiecare ştia ce avea de făcut.

Tho urma să execute partea cea mai periculoasă a misiunii, întrucât era şi cel mai experimentat. Îşi lăsă în grija camaradului său automatul AK-47, raniţa şi harnaşamentul şi se apropie târâş de locul de unde se auzise tusea. Trupul îi aluneca de-a lungul cărării atât de jos, încât pânza „pijamalei” sale negre atingea solul. Înainta sprijinit în muşchii puternici ai braţelor şi picioarelor, semănând cu un dragon Komodo.

Douăzeci de minute mai târziu, după ce parcursese patru metri şi jumătate, a atins cu mâna ţeava unei carabine M-2. Se deplasă la poziţia următoare, localizându-l pe cel care o ocupa într-o scânteiere de lumină reflectată de oţelul armei, provenită de la luna care-şi strecurase razele printre fisurile din baldachinul triplu al junglei de deasupra. O oră i-a trebuit lui Tho ca să localizeze poziţiile exacte ale fiecăruia dintre cei şase oameni ai ambuscadei.

A mai descoperit şi cele două mine Claymore plasate pe potecă, cam în centrul ambuscadei, odată cu firele ce duceau la oamenii care urmau să le declanşeze. O clipă s-a gândit să

taie firele, să fure minele şi să le folosească împotriva ghinionistei patrule, dar până la urmă a preferat să procedeze ca de obicei, întorcând minele cu faţa spre trăgătorii montagnarzi.

După cum li se ordonase, Tho şi tovarăşii său urmau să se târască până dincolo de raza de bătaie a armelor şi să arunce cu pietre. Ascunşi după copaci, ei ştiau că americanii furioşi aveau să detoneze mai întâi minele Claymore, ucigând astfel cel puţin doi dintre ei, respectiv chiar pe cei care le mânuiau. În acest timp, ei vor observa de unde trag soldaţii înfricoşaţi şi-i vor secera cu gloanţe bine ţintite.

O singură fisură rămăsese în planul atât de bine orchestrat al lui Thieu şi Tho, plan care fusese dus la bun sfârşit de multe ori până atunci. Grupa de recunoaştere care privise elicopterele de la distanţă n-a observat că soldaţii erau puşcaşi Jeh de la Dak Pek, astfel încât ofiţerul nord-vietnamez a presupus că era vorba de trupe ale Diviziei a Patra. În timp ce se târa cu grijă şi cu pricepere pe lângă ambuscadă, Tho n-avea de unde să ştie că oamenii pe care-i spiona erau montagnarzi. Aceştia l-au văzut cum le localiza poziţiile şi cum a întors minele. Mai mult decât atât, când Bayh a vrut să detoneze mina pe care o avea în grijă în faţa lui Tho, fratele său mai mare l-a apucat uşor de braţ şi l-a strâns aproape imperceptibil.

Ca nişte umbre, nord-vietnamezii s-au strecurat de-a lungul potecii negre şi noroioase, iar Tho şi-a aşezat cu grijă oamenii în spatele unor copaci, dincolo de bătaia armelor inamice. El avea să dea semnalul pentru aruncarea pietrelor şi tot el avea să tragă primul cartuş. Manevra funcţionase bine de fiecare dată.

După ce oamenii îşi ocupară poziţiile, Tho se ridică încet în picioare, în spatele copacului. Luă o piatră din mâna stângă şi-şi ridică mâna dreaptă. Ochi punctul pe care şi-l alesese între cele două mine Claymore şi aruncă piatra. Aceasta se lovi cu un trosnet de trunchiul unui copac, iar cele două mine explodară, numai că ele fuseseră deja mutate în spatele patrulei NVA.

Trung-si Thieu a fost singurul din întreaga grupă, care a

mai avut timp să tragă două gloanţe, dar la picioarele sale. În timp ce se izbea cu faţa de pământ, se întreba de ce nu fusese în stare să dea riposta cuvenită stupizilor de imperialişti americani.

Nguyen Van Tho şi-a văzut visul cu ochii: a murit ca un erou, asemenea tatălui său, numai că nu şi-a vândut deloc scump pielea. Corpul său sfârtecat a fost izbit de scoarţa copacului, în spatele căruia îşi închipuia că se afla la adăpost. A mai apucat să audă exploziile minelor, sau poate că a fost numai zgomotul provocat de explozia propriului său creier.

Întreaga grupă avea să devină o patrulă care va da naştere multor semne de întrebare. Ofiţerul lor comandant, nu va şti dacă au fost făcuţi *Chieu Hoied*, respectiv prizonieri, dacă au fost omorâţi sau, pur şi simplu, au făcut *di di maued* spre cel mai apropiat oraş. Patrula de montagnarzi de la Dak Pek s-a strecurat în tăcere pe cărare, departe de formaţia de bază, şi a organizat o nouă ambuscadă, sperând să surprindă vreo altă patrulă, trimisă în căutarea celor dispăruţi.

La cinci mile depărtare, alţi şase luptători Dega din Dak Pek stăteau culcaţi pe malurile unui torent care curgea către o cascadă, venind dinspre creasta ce străjuia Valea Tu Mrong. Apa limpede cobora cu repeziciune, vărsându-se într-un alt torent, care la rândul lui se vărsa în altul şi, în sfârşit, acesta din urmă se vărsa în Dak Poko, la est de Dak Seang.

Jal era liderul grupei. Stătea rezemat cu bărbia de patul armei, aşteptând, împreună cu camarazii săi, ca vreo patrulă NVA să coboare în josul torentului gălăgios. Crezând că distinge o mişcare în amonte, îşi încorda privirea; bătăile puternice ale inimii anticipau iminenţa luptei.

Tânărul Tiu era singurul din grupă în privinţa căruia Jal era îngrijorat, căci se afla în prima sa misiune. Jal mai participase la lupte alături de ceilalţi membri ai grupei şi ştia că se vor comporta curajos, dar Tiu era o cu totul altă poveste. Reflectă asupra problemei. Tiu provenea dintr-un sat învecinat, Dak Peng Sial Peng, iar Jal îl cunoscuse pe tatăl său, un războinic adevărat, ucis într-o misiune la care participase alături de *Trung-uy* Bendell. Tiu era tânăr, împlinise numai treisprezece ani, dar avea o soţie, deci era un om responsabil. Aşa încât se

hotărî să nu-şi mai facă griji.

Lui Tiu i se păru că aude ceva în spatele lui Jal, şi inima-i bătu mai repede, presimţind apropierea confruntării. Îşi dorea o luptă, şi-o dorea cu ardoare. Tatăl îi murise nu departe de locul acela, luptând alături de *Trung-uy* Bendell, într-o bătălie cumplită, dar căzuse ca un viteaz, ca un mare viteaz. După bătălie, americanul înalt a venit la mama lui şi i-a spus cât de neînfricat fusese bărbatul ei. Aceasta l-a plâns ore în şir, dar era mândră de el. Tiu avea să lupte ca şi cum l-ar fi avut alături pe tatăl său, fiind încredinţat că spiritul lui era acolo, lângă el. Asemenea celui dispărut, Tiu era creştin şi ştia că acum părintele său se afla lângă Iisus, căci aşa îl învăţaseră misionarii. Orice se va întâmpla, familiei sale nu-i va fi ruşine cu el. Dacă se va speria după începerea luptei, hotărâse că va şti să-şi ascundă frica. Dacă va fi împuşcat, nu va urla de durere. Dacă va fi prins, va scuipa în obrazul duşmanului şi-i va râde în faţă, chiar dacă pentru asta îl vor ucide. Copilul pe care urma să i-l nască în curând soţia avea să-i ducă mai departe numele.

Se auzi din nou un zgomot. Ceva se mişcă spre dreapta şi ochii lui Jal se fixară pe silueta unui soldat NVA, aflat chiar în mijlocul apei agitate. Omul îşi ţinea o mână ridicată, semnalizând ceva celor ce-l urmau. Făcu câţiva paşi prudenţi, dar apăru un al doilea soldat căruia i se distingea foarte clar steaua roşie de pe cască în lumina lunii.

Tiu simţi un nod în gât. Încercă să înghită, dar nu reuşi. Nu mai avea salivă, îi venea să urineze, dar se stăpânea. Îngenunche şi pipăi cu mâna în faţa lui, căutând ceva, supraveghind însă din ochi patrula care cobora în josul torentului. După cum se mişcau de repede, n-aveau să treacă nici zece minute până când ajungeau în raza de acţiune a ambuscadei sale. Găsi o pietricică, pe care o lustrui frecând-o de mai multe ori cu degetul mare. Apoi o băgă în gură şi o învârti cu limba până când simţi revenindu-i saliva. Nu trebuia să se mai teamă, căci de-acum încolo avea treabă.

Jal îşi plimbă încet mâna de-a lungul patului carabinei M-2 şi trecu pârghia selectorului pe foc automat. Mai jos de el se afla Plem, care avea o armă automată Browning, şi omul ştia

s-o folosească cum se cuvine. Jal, care urma să dea semnalul de declanşare a ambuscadei, îşi reaminti toate câte îl învăţaseră americanii. Trebuia ca, în întuneric, să tragă cât mai jos. Primul încărcător trebuia tras pe foc automat, ca să facă cât mai multă zarvă, iar al doilea pe foc semiautomat, urmând să se concentreze asupra unor ţinte alese dinainte. Îşi domoli respiraţia şi se relaxă.

Un zgomot la stânga. Nord-vietnamezul îngheţă în mijlocul torentului. Ceva se mişca în copacii de pe malul celălalt. O umbră undui pe sub ramuri şi Jal simţi un nod în gât, întrebându-se ce primejdie neprevăzută îl pândea, la numai o azvârlitură de piatră de el.

Un tigru păşi din umbră în lumina lunii şi începu să traverseze torentul, exact în direcţia lui Jal. Acesta înlemni. Când avea numai şapte ani, se afla pe un lan de orez şi, împreună cu alţi săteni, a văzut îngrozit cum un tigru a ieşit din junglă şi a atacat-o pe mama lui, târând-o înapoi ca s-o mănânce.

Inima lui Jal bătu cu putere. Nu se putea mişca. Nord-vietnamezii şi-au îndreptat automatele AK-47 asupra tigrului care urcase pe mal şi se apropia de Jal. Ei nu puteau vedea nimic, căci patrula de montagnarzi era ascunsă cu grijă în bezna junglei. Vântul bătea dinspre tigru înspre Jal, dar curând marea felină avea să ajungă la el. Iar el nu se putea mişca. Animalul înainta pas cu pas. Aproape că putea să-l atingă cu mâna. Tigrul se opri şi scoase un răget înfiorător, lumina lunii făcând să-i strălucească firele umede ale blănii portocalii, vărgate în negru. Jal îi simţea mirosul. Ambuscada avea să fie compromisă, dar Jal nu putea face nicio mişcare. Tigrul înaintă un pas şi Jal îşi înăbuşi cu greu un ţipăt. Trebuia să facă ceva, dar era paralizat de frică.

O siluetă se aruncă la pământ alături de el şi un braţ se mişcă fulgerător înainte. Lovit în bot, tigrul se întoarse cu un răget şi, parcă surprins de lovitura neaşteptată, păşi din nou în apa torentului, îndreptându-se către patrula NVA. Nimeni nu schiţă nicio mişcare.

Tigrul urcă pe malul celălalt, fără să-l vadă pe nord-vietnamezul înlemnit de groază. Începu să urce în susul

torentului şi curând nu se mai văzu.

Mai puţin atenţi acum la eventualele ambuscade, cei din patrula NVA începură să coboare grăbiţi în josul apei, aruncând din când în când priviri neliniştite peste umăr, ca să se asigure că tigrul nu-i urmărea.

Jal întoarse capul şi dădu peste faţa zâmbitoare a tânărului Tiu, culcat lângă el. Se întinse şi-i strânse mâna, apoi îşi zâmbiră în întuneric.

Când au ajuns în bătaia armelor, Jal se mai relaxase. Toţi nord-vietnamezii au fost doborâţi dintr-o lovitură, cu excepţia unuia. În momentul declanşării ambuscadei, acesta s-a aruncat în jos şi a început să înoate în aval, pe sub apa adâncă a torentului. Tiu n-a mai stat pe gânduri. Cu cuţitul între dinţi, a coborât malul, a plonjat în apă şi a pornit în urmărirea fugarului. Camarazii săi nu l-au văzut, căci erau atenţi la nord-vietnamezul care stătea în faţa lor, cu sângele şiroind din rana de la umăr. Acesta se apropia de mal, cu mâna teafără ridicată.

— *Chieu Hoi*, amereecan! *Chieu Hoi!* Zău! ţipa el înfricoşat, spunându-le că voia să treacă de partea Saigonului.

Jal şi ceilalţi membri ai patrulei se ridicară şi veniră spre mal cu armele îndreptate asupra individului. Când îşi dădu seama că erau montagnarzi, ochii i se făcură cât cepele de groază.

— *Moi!* mai apucă el să spună, acesta fiind echivalentul vietnamez pentru „negrotei”.

Montagnarzii au rânjit şi au deschis focul pe „automat”. Trupul însângerat al nord-vietnamezului se prăbuşi pe spate, în apa iute a torentului.

Un urlet în aval îi făcu pe toţi să întoarcă capetele spre stânga. Acolo îl văzură pe celălalt soldat NVA, ridicat pe vârfurile picioarelor, cu privirea îndreptată spre cer, într-un urlet de groază. Îşi ţinea mâinile încleştate pe un obiect înfipt în stomac. Tiu ieşi din apă şi răsuci cu mâna dreaptă mânerul pumnalului său uriaş, înfipt până-n plăsele în pântecele soldatului inamic. Tiu îl apucă de revere, îl trase mai aproape şi rânji în faţa îngrozită a nefericitului. Nord-vietnamezul îşi dădu duhul, prăbuşindu-se în apa rece şi limpede.

În noaptea aceea mai fuseseră organizate alte două ambuscade şi luptătorii Jeh s-au întors la unitatea de bază a doua zi dimineaţa, obosiţi, dar excitaţi de luptele din timpul nopţii.

Soldaţii nord-vietnamezi decedaţi nu puteau fi cuprinşi în rapoartele oficiale ale americanilor, întrucât niciun american nu văzuse cu ochii lui cadavrele şi nici nu fusese martor când au fost ucişi. Oare câte alte asemenea misiuni au dus la bun sfârşit montagnarzii antrenaţi şi conduşi de americanii din Forţele Speciale ale căror rezultate n-au putut fi raportate? De bună seamă, nenumărate.

Joe Howard şi Commo Willy s-au trezit odată cu primele raze de soare în căldura răspândită de focul aprins lângă hamacele lor. Doi montagnarzi aduseseră apă în gamele şi o puseseră la fiert. Joe îşi pregăti o cafea fierbinte, în timp ce Commo Willy optă pentru cacao. Şi-au pregătit micul dejun din raţiile LRP, în vreme ce Tieh îi traducea lui Joe raportul şefului patrulei. Pe când mâncau, Commo Willy începu să povestească o întâmplare din timpul ultimei sale călătorii la Kontum.

— Mă lungisem pe un pat de campanie din baraca EM. Ştii care? Aia de lângă complexul B-24, preciză Don.

— Mda, ştiu, spuse Joe, aprinzându-şi o ţigară şi vărsând încă un pliculeţ de Ness în apă.

— În patul de lângă mine, un sergent de la Divizia a Patra îşi curăţa arma M-16, iar eu mă hotărâsem să trag un pui de somn, continuă Commo Willy. Şi, deodată, bum! Curva de armă s-a descărcat şi glonţul a zdrobit rama patului, la un inci deasupra capului meu.

— Şi nu i-ai tras pe cocoaşă cretinului? întrebă Joe.

— Nu, da' el aşa a crezut că voi face, continuă sergentul blond. Să-i fi văzut faţa! Mi-am pus bereta pe cap, mi-am luat puşcociul şi raniţa şi m-am dus în capătul celălalt al barăcii, unde m-am întins pe un alt pat şi am adormit.

Joe începu să râdă:

— Al dracului ce eşti, Commo Willy! Vasăzică, ai tras un pui

de somn?

— Cel puţin, ăla aşa a crezut. Era gata-gata să se scape pe el, spuse Don şi amândoi izbucniră în râs.

Joe începu să soarbă din cafea, dar se opri cu ceaşca la buze.

— Numai atunci când baioneta pluteşte în gamelă, cafeaua e bună de băut.

Tocmai îşi savura fiertura neagră, când o puşcă pocni din jungla învecinată şi cana zbură cât colo din mâna sergentului. Toţi cei aflaţi în apropierea focului se aruncară la pământ, căutându-şi armele.

Joe îşi înhăţă automatul M-16 şi trase, în timp ce urla:

— Mi-aţi distrus gamela, nenorociţilor!

— Lasă-mi mie partea dreaptă, strigă Commo Willy peste răpăitul armelor.

Joe îi dădu semnalul de „okay” şi începu să se târască spre stânga, în timp ce asupra trupei sale se prăvălea o înspăimântătoare grindină de foc. Commo Willy se mişcă spre dreapta şi începu să-i aşeze pe montagnarzi în poziţie de luptă în spatele copacilor şi al movilelor. Zgomotele schimbului de focuri erau asurzitoare şi se părea că nord-vietnamezii se aflau pretutindeni, revărsând o ploaie de foc asupra puşcaşilor de la Dak Pek.

Commo Willy reuşi să ajungă la staţia radio şi chemă un FAC din Dak To. Primi rapid răspuns de la avionul care pornise deja către o altă patrulă aflată spre sud-vest de Dak Seang.

Aparatul O-1 a ajuns acolo în zece minute. Tirul NVA mai slăbise puţin în intensitate.

— „Boston Pencil Alpha, aici Bird Dog One-Four, recepţie”, se auzi o voce prin staţia Prick-25.

— „One-Four Alpha, răspunse Commo Willy. Mă bucur să te am aici. Suntem atacaţi de o mulţime de arme de calibru mic dinspre sud şi vest. Recepţie”.

— „Da, cred că i-am văzut. Voi sunteţi răspândiţi pe ambele părţi ale potecii? Recepţie”.

— „Exact, spuse Commo Willy. Focul se înteţeşte. Ai pe cineva pe aproape? Recepţie”.

— „Rămâi puţin pe recepţie”, replică pilotul.

— „Rămân”, îl asigură Commo Willy.

Câteva secunde mai târziu, vocea se auzi din nou:

— „Okay, Alpha, îţi trimit două avioane Spad şi nişte piloţi VN,[27] recepţie”.

— „Sper că se descurcă mai bine în aer decât pifanii infanterişti, recepţie”.

Pilotul FAC-ului râse.

— „O să te convingi. Trimite-mi un semnal, recepţie”.

Commo Willy se uită la Joe, aflat pe partea cealaltă a potecii, în spatele unui pâlc de copaci. Îi transmise semnalul convenit pentru grenade şi Joe lansă o fumigenă galbenă. Colacii de fum se ridicară şi-şi făcură loc prin acoperişul junglei. Zăboviră o vreme printre frunze şi, în cele din urmă, răzbiră în lumina strălucitoare. Zumzetul avionului FAC se auzea chiar deasupra capetelor lor.

— „Văd galben, recepţie”.

— „Afirmativ, recepţie”.

— „Big Rog, am să arunc un semn de recunoaştere peste indivizii ăştia răi şi-am să stau cu ochii pe piloţii VN, să văd cum îşi fac treaba. S-au antrenat în State, ştiai? Recepţie”.

— „Okay, vedem noi, terminat”.

Aparatul O-1 se înălţă, efectuă un viraj strâns şi plonjă spre poziţiile inamice. Se auzi un sunet strident odată cu lansarea rachetei de sub pântecele avionului şi un proiectil „Willy Peter”[28] căzu chiar în mijlocul liniilor nord-vietnameze. O dâră imensă de fum alb se ridică la cer, iar Commo Willy auzi ţipetele unui soldat NVA ars, se pare, de substanţa fierbinte şi gelatinoasă.

Din înălţimea norilor îşi făcu apariţia un bătrân avion Spad, din timpul celui de-al doilea război mondial, propulsat cu elice. Scuipând din tunurile sale rafale furioase de gloanţe de 20 mm, părea că se va prăbuşi exact peste unitatea NVA, dar, în ultima clipă, pilotul îl redresă şi Commo Willy văzu cum două canistre de napalm se desprinseră de sub aripile lui. Flăcările se ridicară într-o dâră prelungă, însoţite de alte

---

[27] VN – Victor November (în limbajul telegrafiştilor) – iniţialele sintagmei „Very New” (Foarte Noi) *(n.t.).*

[28] Willy Peter – White Phosphorous – alb fosforos *(n.t..).*

ţipete din rândurile nord-vietnamezilor.

Commo Willy îi aruncă o privire lui Joe Howard şi-l văzu pe sergentul cowboy zâmbind satisfăcut. Tirul NVA se oprise complet.

Joe îi făcu cu ochiul lui Don Williams.

Un al doilea Spad coborî în picaj şi începu să tragă cu furie. Şi acesta lansă două canistre de napalm, ale căror flăcări pârjoliră latura vestică a unităţii NVA. De îndată ce se înălţă, primul aparat îi luă locul şi aruncă câteva canistre cu CBU[29]. O ploaie de sute de mici bombe minuscule căzu asupra poziţiilor nord-vietnameze, explodând într-o rafală sacadată.

Joe Howard îşi pregătise o linie de puşcaşi în spatele copacilor, gata să declanşeze asaltul, după ce atacul aerian va fi luat sfârşit. El a trimis un detaşament de luptători dintre cei mai experimentaţi în josul dealului, ca să acţioneze ca o forţă de blocaj în cazul în care NVA ar fi traversat râpa, încercând să se retragă pe cărarea principală care ducea de la est la vest. După ce Commo Willy i-a semnalat că avioanele Spad şi-au încheiat acţiunea, Joe şi-a trimis puşcaşii să atace poziţiile NVA, dar aceştia n-au întâmpinat niciun fel de rezistenţă.

Trupele NVA se retrăseseră rapid şi în totalitate. Pe pământ rămăseseră doar băltoace de sânge, resturi de uniforme şi arme.

Scăpaţi de pericol, membrii patrulei au continuat să pregătească sacii de orez pentru a fi încărcaţi în elicopterele ce aveau să sosească. Aparatele Huey au venit în două rânduri să încarce sacii, dar neputându-i lua pe toţi, a fost nevoie de un elicopter Chinook, de la Dak To.

Commo Willy, împreună cu plutonul de yarzi, mărise suprafaţa terenului de aterizare, tăiat în formă de potcoavă. Aparatul Chinook coborî pe terenul de aterizare, care, fiind înţesat cu cioturi de bambus ascuţite, arăta ca o uriaşă barbă nebărbierită.

Commo Willy şi câţiva Jehi au urcat prin trapa de acces de la coadă şi iau început să încarce sacii în măruntaiele de oţel

---

[29] CBU – Ciuster-Bomb Unit (aprox.) – bombă-ciorchine *(n.t.).*

ale giganticei aeronave.

Tacatacatacataca! Bumbumbumbum! Clanganglangang! Asupra trapei deschise se trăgea cu arme automate. Câteva gloanţe pătrunseră în blindaj. Paletele începură să se învârtească şi uriaşul elicopter se pregăti să decoleze.

Din carlingă, şeful echipajului îi transmise lui Commo Willy:

— Suntem atacaţi! Arme de calibru mic!

Montagnardul care se afla în elicopter lângă trapă şi-i întindea lui Commo Willy sacii de orez primiţi de jos îi văzu pe camarazii săi cum alergau să se ascundă în junglă. Acum alerga şi el, la numai câţiva paşi în urma celorlalţi.

Elicopterul începuse să se înalţe, când Commo Willy îşi înşfăcă arma M-16 şi se aruncă din alergare pe uşa din spatele aparatului. Lovi pământul cu pieptul, şi un ciot ascuţit de bambus îi sfâşie pielea de pe partea stângă a toracelui. Căderea din elicopterul care se înălţa aproape că-l îngropase în pământ, în timp ce gloanţele clănţăneau pe deasupra, venind din două direcţii.

Îşi ridică capul, încercând să vadă ceva prin norul de praf făcut de rotorul elicopterului. Sute de lumini, fulgerări ale armelor care trăgeau, erau înşirate la marginea potcoavei gigantice. O trupă de nord-vietnamezi se postase printre copacii de la sudul terenului de aterizare şi trăgeau acum în ei. Commo Willy se simţi ca o furnică pe o minge de golf.

Zumzetul elicopterului care se retrăgea era acum acoperit de zgomotele asurzitoare ale luptei. În jurul lui Commo Willy zburau bulgări de pământ şi aşchii de bambus, ridicate de gloanţele trase asupra lui. Niciodată în viaţă nu se simţise atât de expus şi neajutorat. La rândul lor, montagnarzii declanşaseră un tir impresionant ca volum şi, cu toate că erau nişte luptători feroce, nu toţi puteau candida pentru echipa olimpică de ţintaşi a Asiei.

Se târî spre marginea nordică a potcoavei, dar mai multe gloanţe muşcară pământul în faţa lui în timp ce încerca să treacă peste o ridicătură de pământ. Commo Willy se lipi de sol şi îşi dădu seama că era ţintuit locului. Montagnarzii începuseră să strige, poate pentru a-l încuraja, sau poate înnebuniseră cu toţii.

Sergentul Willy era iritat. Asemenea majorităţii militarilor SF de carieră, îi displăcea profund să se tragă asupra lui. Îşi scoase cuţitul din teacă, de pe umărul stâng. Tăie banda adezivă care-i ţinea grenada fumigenă roşie de cureaua petrecută peste umărul drept şi trase cuiul de siguranţă, aruncând grenada în direcţia soldaţilor inamici. Montagnarzii începură să urle, mărind tirul şi-aşa crescut. Rana din coaste îi sângera şi îl ardea de durere, dar Willy văzu că în jurul său zburau mai puţini bulgări şi mai puţine aşchii, pe măsură ce fumul roşu şi dens masca terenul de aterizare de privirea nord-vietnamezilor.

— Futu-vă neamu-n cur de comunişti împuţiţi! zbieră el, în timp ce aruncă o grenadă explozivă spre poziţia NVA, alergând apoi spre marginea terenului de aterizare.

Ajunse la liziera junglei în uralele montagnarzilor, plonjând peste un buştean şi rostogolindu-se peste cutiile de tablă răspândite în iarbă. În spatele său, printre numeroasele rafale ale armelor de foc, se auzi zgomotul unui avion. Se ridică repede în picioare şi scrută cerul de deasupra poziţiei NVA.

Tocmai atunci, un avion O-1 cobora în picaj, lansând un „Willy Peter” asupra poziţiei nord-vietnamezilor. Commo Willy cercetă cu privirea împrejurimile şi, la capătul celălalt al terenului de aterizare, îl văzu pe Joe Howard comunicând prin intermediul staţiei Prick-25. Un nor de fum verde se învolbură în spatele său şi Joe îi făcu lui Willy un semn cu mâna.

După un minut, un F-4 coborî urlând din ceruri şi când se afla puţin deasupra copacilor îşi schimbă în ultima clipă direcţia de zbor. În mijlocul liniilor inamice izbucniră flăcările iadului, odată cu explozia unei bombe cu napalm. Ţintirea fusese atât de precisă, încât peste răpăitul mitralierelor se auziră ţipete de agonie. Nici n-apucară bine să explodeze canistrele cu napalm, că imediat îşi făcu apariţia un al doilea avion şi două bombe de 500 de livre împrăştiară fragmente din cadavrele nord-vietnamezilor în toate direcţiile. Avionul FAC a dirijat apoi cele două reactoare, care şi-au consumat toată muniţia trăgând în inamicul ce se retrăgea rapid spre sud.

Joe s-a apropiat de Commo Willy, după ce mai întâi a trimis

o patrulă să facă o evaluare a distrugerilor provocate de bombardament. Cei doi şi-au strâns mâinile şi au plecat în grabă, însoţiţi de ceilalţi yarzi, la perimetrul principal.

Au decis că trecătoarea unde fusese amplasat perimetrul era prea periculoasă pentru a fi apărată, aşa că s-au mutat ceva mai sus, având acum şi vedere spre nord, peste culmea dealului. Acolo au organizat o puternică poziţie defensivă, pregătindu-se pentru un atac-surpriză pe timp de noapte, dar acesta n-a avut loc. Se pare că NVA suferise îndeajuns de multe pierderi, mulţumită US Air Force.

În dimineaţa următoare, una dintre patrulele trimise mai devreme îi chemă pe cei doi subofiţeri să coboare cât mai repede în râpă. Şi-au luat armele şi, însoţiţi de zece yarzi, au coborât dealul. Primele cinci vase de lut, pline-ochi cu orez, dispăruseră.

— Tare mult trebuie să le mai fi crăpat buza după acest orez de-au riscat în halul ăsta, constată Joe.

— Mda, făcu Commo Willy. Nu ştiu care-i părerea ta, dar eu m-am săturat până peste cap de rahatul ăsta.

— Amin, replică Joe. Hai să încheiem socotelile.

— Ce mierla mă-sii! conchise Don.

Cinci ore mai târziu, patrula de evaluare a efectelor bombardamentului îi raporta lui Joe:

— FAC-ul i-a dirijat la fix pe băieţii cu napalmul. N-a mai rămas nicio frunză nearsă pe-aici. A ars şi tot rahatu’ ăla de orez. Totul e distrus, îşi încheie Willy raportul.

— Excelent, replică Joe. Hai să plecăm acasă. Avem ceva de mers până la Dak Pek.

Capitolul VII
PRĂBUŞIREA

Spionii comuniştilor de la Dak Pek şi-au transmis luni de-a rândul – în unele cazuri, chiar ani în şir – informaţiile şi rapoartele. Încet, încet, toate semnele au început să se lămurească.

Era în luna februarie a anului 1970, la aproape un an după ce fusesem evacuat din motive medicale. Sergentul Weeks, subofiţer responsabil cu armamentul greu la data sosirii mele acolo, fusese avansat la gradul de plutonier şi a revenit în ţară ca subofiţer responsabil cu tehnica de luptă. Joe Howard căzuse la datorie. Eu fusesem avansat la gradul de căpitan, la Fort Bragg.

Unul dintre primele semne ale apropierii sfârşitului l-a dat Hazel. După ce lucrase la Dak Pek timp de şase ani, în cele din urmă, a plecat brusc şi fără vreun motiv aparent.

SOG, adică Grupul de Studii şi Observaţii, îşi schimbase denumirea în Comandă şi Control şi se divizase în CCN, pentru nord, CCS, pentru sud, şi CCC pentru zona centrală. Era o unitate „top secret” şi devenise ţinta serviciilor secrete de la Hanoi, care se folosea de unii dintre cei mai destoinici culegători de informaţii.

Hazel nu şi-a redeschis bordelul din Kontum, zonă în care ar fi atras o clientelă numeroasă şi unde, ca om de afaceri, ar fi avut toate motivele s-o facă. Nu, Hazel şi-a redeschis bordelul la o sută de metri de intrarea în Cartierul General al CCC.

Cu puţină vreme în urmă, Mr. Bon, şeful plutonului de securitate, a plecat într-o misiune prin împrejurimi. Unitatea de la Dak Pek a mers de-a lungul crestei abrupte, la doi paşi de locul în care vietcongii locali ar fi trebuit să mi se predea cu aproape un an în urmă. Numai că oamenii lui Bon n-aveau de unde să ştie că tocmai atunci o patrulă NVA se deplasa din întâmplare pe aceeaşi creastă, la câţiva metri mai sus de ei. Unul dintre cercetaşii NVA l-a văzut pe Bon, a ridicat un lansator de rachete B-40 şi a tras. Racheta a izbit copacul din

apropierea lui Bon şi a explodat, dar o schijă i-a pătruns în partea de sus a coapsei şi i-a zdrobit artera femurală. Era un lucru foarte neobişnuit ca Bon să iasă din tabără pentru o astfel de misiune, dar, probabil de dragul aparenţelor, o dată pe an sau la doi ani mai participa la câte o patrulă de acest gen. Ca o ironie, cu câteva zile înainte de presupusa cucerire a taberei, el avea să-şi piardă viaţa pe o creastă din vecinătate.

Commo Willy se născuse în Virginia şi tot acolo îşi petrecuse copilăria. După terminarea şcolii, s-a mutat împreună cu mama lui în Florida. În 1970, sergentul de stat-major Williams se afla deja în Vietnam de peste trei ani, în timp ce mulţi dintre colegii săi de clasă rămaşi în „lumea civilizată” tocmai absolviseră colegiul şi se pregăteau fiecare să-şi înceapă cariera. A activat mai întâi în cadrul Primei Divizii de Blindate uşoare, după care s-a transferat în Grupa a Cincea a Forţelor Speciale. Pentru el avea o semnificaţie deosebită faptul că activa într-o echipă A din cadrul SF şi că-şi petrecuse trei ani la rând aici, în colţul ăsta uitat de lume. Commo Willy avea un ţel personal, mai important decât orice altceva. Tatăl său fusese ucis în timpul celui de-al doilea război mondial, iar unchii şi verii săi îşi pierduseră, de asemenea, viaţa în timpul aceluiaşi război sau în cel din Coreea. Bunicul şi fraţii bunicului pieriseră şi ei ucişi în luptă. De fapt, singurul bărbat din familia lui Commo Willy care nu murise într-un război fusese străbunicul lui, antreprenor de pompe funebre. Aşa încât, Commo Willy trebuia să ducă la bun sfârşit o misiune personală, şi anume să dovedească mamei, bunicii, mătuşilor şi verişoarelor sale că asupra bărbaţilor din familie nu plana niciun blestem. El va trece prin cel mai îngrozitor iad din Vietnam şi va scăpa viu şi nevătămat.

În orice caz, Armata nord-vietnameză avea cu totul alte planuri în privinţa sergentului de stat-major Donald B. „Commo Willy” Williams şi a celorlalţi americani din tabăra A de la Dak Pek – ODA-242.

Atacul a izbucnit la miezul nopţii, exploziv şi pe neaşteptate. Ţintele fuseseră demult identificate şi

planificate. Fiecare genist NVA a acţionat asupra unei ţinte anume repartizate.

Era cam pe la oră două dimineaţa când geniştii Armatei nord-vietnameze au primit semnalul să traverseze râul Dak Poko şi să se infiltreze în tabără. Ky purta în raniţă trei încărcături explozive şi o schiţă detaliată a ţintelor pe care trebuia să le lovească. Cu un nod în gât, dar impulsionat de faptul că, în felul acesta, servea cauza atotputernicului Ho Şi Min şi a revoluţiei, el se strecură în tabăra inamicului. Un grup de oameni îi întâmpină pe Ky şi pe ceilalţi nord-vietnamezi la poarta principală a taberei. I s-a spus că o parte dintre ei erau membri ai echipei LLDB din tabără, şi a presupus că ei tăiaseră beregăţile santinelelor care zăceau pe lângă barieră. Alţi agenţi Viet-Cong infiltraţi în tabără tăiaseră deja firele de detonare ale minelor Claymore amplasate în jurul Dealului American şi acum îi zâmbeau lui Ky, care trecea pe lângă ei în urma unui bărbat ce îndeplinise funcţia de casier la Dak Pek.

Bon fusese un erou printre spioni, iar bărbatul acesta împărţise buncărul cu el. În timpul celor doi ani petrecuţi la Dak Pek, identificase numeroase obiective către care îi dirija acum pe geniştii nord-vietnamezi. El cercetă schiţa lui Ky şi-i indică cele trei ţinte care-i fuseseră repartizate: buncărul lui Nhual şi cele două turnuri radio. Ky se îndreptă către ele şi îşi plasă încărcăturile pe fiecare în parte. Asta era tot ce avea de făcut, până când încărcăturile aveau să explodeze simultan. Ky îşi desfăcu automatul AK-47 de la umăr şi se îndreptă spre dispensar. Se va urca pe acoperişul clădirii şi va pândi de-acolo apariţia unor ţinte ocazionale. Privi în jur miile de camarazi din umbră.

Soldaţii NVA infiltraţi s-au strecurat pe tăcute prin breşele făcute în împrejmuirea de sârmă ghimpată şi în porţi. S-au îndreptat către ţintele dinainte repartizate şi şi-au amplasat încărcăturile explozive. În afară de bazele turnurilor înalte de comunicaţii ale lui Commo Willy şi de buncărul lui Nhual, ei au aşezat încărcăturile la fiecare uşă de buncăr american, lângă mortierele de 4,2 inci şi mitralierele de calibru 0,50, lângă TOC-ul american, sala de transmisiuni, buncărul medical pentru urgenţe, depozitul de muniţii, mortierele de 105 mm,

adăpostul echipei LLDB, adăpostul americanilor, buncărul translatorilor şi pe lângă multe alte ţinte importante.

Majoritatea membrilor echipei americane au fost ucişi în somn, fie din cauza suflului exploziilor, fie îngropaţi în buncărele prăbuşite peste ei. Gemetele de durere şi panică se ridicau din întunericul şi din norii de praf de pe tot cuprinsul taberei. Nhual, împreună cu soţia şi cei doi copii au fost ucişi pe loc. Tot aşa au murit şi Suet, cu soţia şi cele două fiice, Tieh, Mr. Oh şi întreaga sa familie.

Casierul de la Dak Pek, cel care locuise în acelaşi buncăr cu Bon şi cu soţia acestuia, pândea, împreună cu operatorul radio LLDB, în apropierea adăpostului american, cu armele M-16 pregătite, sperând să surprindă vreun supravieţuitor.

Tuan, singurul interpret care scăpase cu viaţă, se târî afară din groapa ce fusese cândva buncărul lui şi privi măcelul din jur, auzind de peste tot gemetele şi ţipetele muribunzilor. Îi zări pe cei doi trădători vietnamezi şi o ură adâncă îl cuprinse. Un soldat NVA tocmai trecea pe lângă el în întuneric, când Tuan întinse braţul şi-i puse piedică. Într-o milisecundă se afla peste el, cuţitul său de montagnard fulgerând în lumina lunii. Lama îi străpunse nefericitului mărul lui Adam. Tuan îi smulse automatul AK, verifică încărcătorul şi fixă pârghia selectorului pe foc automat.

Se ridică în picioare şi păşi încet înainte, desculţ şi cu pieptul gol, nemaipăsându-i dacă avea să trăiască sau nu. Cei doi spioni se holbară la el cum se apropia, până când îi văzură pe faţă rânjetul satanic de ură. Tuan apăsă pe trăgaciul automatului şi-i trimise cât ai clipi în iad.

Unul dintre turnurile radio ale lui Commo Willy înalte de şaptezeci şi două de picioare se prăbuşise peste buncărul distrus al comandantului echipei, iar celălalt, peste acoperişul adăpostului. Sistemul de tunele care împânzea Dealul American fusese distrus în întregime, împreună cu toate buncărele membrilor echipei, transformând suprafaţa acestuia într-un peisaj similar cu epicentrul unui enorm cutremur pe pământ. TOC-ul şi buncărul de comunicaţii se prăbuşiseră parţial şi luaseră foc. Praful şi fumul pluteau peste întreaga tabără şi pretutindeni zăceau deja mii de

cadavre.

Commo Willy auzi paşi agitându-se în jurul buncărului său, parţial distrus, şi trase concluzia că afară, la suprafaţă, îl aştepta moartea.

Plutonierul Weeks îşi fixă centura pentru muniţie şi încercă să găsească o modalitate de a se strecura afară din buncăr. Praful îi pătrunsese în plămâni şi nu mai putea respira decât cu intermitenţă. Bâjbâi prin întuneric, încercând să localizeze vreo spărtură prin care să pătrundă ceva aer proaspăt. Weeks trebuia să iasă afară negreşit – doar era subofiţerul cu gradul cel mai mare din echipa de la Dak Pek.

Aşa cum obişnuia să spună Louis L'Amour, marele autor de povestiri western, plutonierul Weeks umblase „peste munţi şi văi". Fiind un subofiţer SF profesionist, încă din primele minute ale atacului şi-a dat seama de cele întâmplate. Mintea lui calculase deja ce era de făcut, fără măcar să fi văzut proporţiile dezastrului. Recunoscuse după zgomote focurile trase cu AK-47, bubuiturile încărcăturilor explozive, ca şi focurile trase din afara şi dinăuntrul taberei, înţelegând cine avea să câştige confruntarea.

Plutonierul Weeks era specialist atât în armele uşoare cât şi în armamentul greu. El putea, chiar dacă era legat la ochi, să desfacă şi să asambleze la loc orice armă de foc din lume. Putea trage cu mortierele de 60 şi 81 mm şi chiar cu cele de 4,2 inci, fără cătare, şi o făcea mal repede şi mai precis decât majoritatea trăgătorilor specializaţi care foloseau cătarea. Dar acum nu mai era specialistul în armament: era subofiţerul-comandant al echipei. Ofiţerul-comandant se afla la comanda trupei, dar subofiţerul-comandant punea comenzile în practică. În plus, acum nu mai rămăseseră niciun comandant şi niciun locotenent, iar plutonierul Weeks trebuia să afle cine îi atacase, ce forţe avea de înfruntat şi cum să respingă atacul. Dădu de nişte saci de nisip şi începu să se caţere pe ei. Va ieşi afară sau va muri încercând s-o facă, iar dacă se va întâmpla aşa, va trage după el cât mai mulţi comunişti. Se agăţă mânios de sacii de nisip şi de bucăţile de beton.

Commo Willy auzea mii de paşi şi rafalele automatelor deasupra buncărului său. Dar şi lui îi treceau prin minte

aceleaşi lucruri ca şi plutonierului Weeks. Brusc, îşi aminti de o lădiţă cu grenade de mână pe care şi-o pusese de-o parte pentru situaţii neprevăzute şi pe care o aşezase alături de staţia sa radio cu bandă laterală unică, acum distrusă. Totodată, mai trebuia să găsească şi o staţie care să funcţioneze. Un fum negru şi dens se prelingea dinspre TOC şi sala de transmisiuni. Târându-se pe burtă, reuşi să ajungă, în cele din urmă, în tunelul subteran care dădea în sala de transmisiuni şi pipăi cu mâinile în jur până când dădu peste lădiţa cu grenade. Le înşfacă de parcă ar fi fost un colac de salvare, iar el era pe punctul să se înece. Commo Willy se târî înapoi spre buncărul său. Dincolo de el, văzu buncărul pentru urgenţe medicale prăbuşit şi înţelese că sanitarul echipei, sergentul Jim Erickson, se afla înăuntru, probabil zdrobit.

Auzi câţiva soldaţi nord-vietnamezi râzând şi trăgând cu arma din capul scărilor buncărului şi începu să-şi vâre grenadele în buzunarul pantalonilor de uniformă. Îşi luă automatul M-16 şi harnaşamentul pentru muniţii, iar pistolul 0,38 şi-l vârî în betelia pantalonilor, la spate. Privi în sus spre scările pe jumătate distruse ce duceau în întunericul nopţii, acolo unde încă îi mai auzea râzând pe soldaţii NVA. Commo Willy se gândi la mama lui din Florida şi la presupusul blestem ce domnea asupra familiei sale. Trase cuiul unui grenade şi o ţinu în mână.

— Futu-i mama mă-sii! spuse el printre dinţi şi aruncă grenada în noapte.

Aplecându-se la adăpostul peretelui, băgă un cartuş pe ţeavă, aşteptă ca grenada să explodeze şi năvăli pe scări în mijlocul inamicilor. Deschise focul pe automat şi împrăştie gloanţe în toate direcţiile. Soldaţii NVA picau seceraţi de ploaia de foc. Alergă înapoi în buncăr, înhăţă lădiţa cu grenade şi o târî pe scări în sus. Îşi lăsă jos arma M-16 şi începu să arunce cu grenade în soldaţii nord-vietnamezi care viermuiau pretutindeni.

Exact în momentul în care Commo Willy îşi părăsea buncărul, un genist NVA se hotărâse să arunce încă o încărcătură explozivă în TOC, pentru a-l demola definitiv. Trase cuiul siguranţei de detonare şi aruncă săculeţul cu

explozibil în buncăr, îngheţând totodată la auzul unei voci:

— Stânga-mprejur, găoază comunistă, spuse calm plutonierul Tom Weeks.

Genistul se întoarse şi făcu ochii cât farfuriile, în timp ce arma subofiţerului american slobozi un cartuş în pieptul său. Nord-vietnamezul căzu înapoi pe trepte, aterizând pe săculeţul cu explozibil. Încărcătura a explodat şi, odată cu ea, s-a dus şi genistul.

Plutonierul Weeks l-a zărit apoi pe Commo Willy aruncând de zor grenade, şi cei doi se salutară cu mâna.

Weeks îi strigă:

— Găseşte repede o staţie... elicoptere, întăriri, tot ce-ţi trece prin minte! îi strigă Weeks.

Commo Willy gesticula, încuviinţă din cap şi aruncă o grenadă înspre nişte soldaţi NVA aflaţi pe cărare, ceva mai jos de latrină. Braţul i se agăţă însă de un obstacol răsărit dintre sacii de nisip şi grenada căzu în faţa lui. Părăsi la iuţeală buncărul mortierei, parţial distrus, şi lada de grenade, plonjând în direcţie opusă. Din fericire, grenada a explodat în exteriorul buncărului, protejat de sacii cu nisip.

Williams îşi luă arma şi alte două grenade şi începu să caute o staţie radio. Toţi camarazii din echipă glumeau pe seama faptului că Willy n-avea somn. El se afla tot timpul lângă staţia radio, iar când nu era acolo, precis punea la punct vreun sistem suplimentar de comunicaţii. Folosise cablul de transmisiuni pe care-l îngropase în sistemul de tunele de pe Dealul American ca să construiască nişte antene radio pentru cazuri de urgenţă. Tot el săpase cu mâinile un buncăr pentru situaţii critice, sub TOC, ca să adăpostească acolo generatorul de 5 kW. Commo Willy avusese atâta minte încât să construiască acel buncăr şi să amplaseze acolo generatorul fără să lase pe nimeni, în afară de americani, să afle despre acest proiect. Împreună cu generatorul, el ascunsese o staţie subterană AN/PRC-74 şi un AN/GRC-109, în vecinătatea TOC-ului. Găsi generatorul şi ambele staţii în stare de funcţionare.

Commo Willy începu să transmită prin telegraf şi reuşi să-i prindă pe cei din Kontum. Trecu apoi pe radio şi-i înştiinţa că

tabăra fusese atacată, cerându-le să trimită orice fel de ajutor de care dispuneau, şi în special elicoptere sanitare. A primit ordinul să distrugă toate staţiile radio şi celelalte echipamente militare de valoare şi să plece dracului de acolo.

Grupa a Cincea a Forţelor Speciale avea o unitate compusă din cei mai experimentaţi luptători din Vietnam, majoritatea yarzi, specializaţi în operaţiuni aeriene, a cărei destinaţie era să ajungă în zonele „fierbinţi” din cadrul taberelor A, B şi C, să salveze oamenii şi să asigure întăriri. În afară de asta, fiecare din taberele B şi C din cele patru zone de operaţiuni ale armatei dispuneau şi ele de asemenea unităţi puternice. Acestea erau denumite Mobile Strike Forces, dar toată lumea le spunea Mike Forces. La câteva minute după primirea apelului de la Don Williams, echipele Mike Forces de la Kontum şi Pleiku au început imediat pregătirile pentru a merge să-i salveze pe americani, încercând să respingă atacul.

Lee, fata care servea la barul adăpostului, devenise între timp bucătăreasă şi se măritase cu subofiţerul de contrainformaţii. Amândoi reuşiseră să iasă din propriul buncăr, dar erau izolaţi de Weeks şi Williams.

Subofiţerul responsabil cu armamentul uşor era şi el izolat de ceilalţi, fiind pe deasupra şi grav rănit.

Williams începuse să distrugă echipamentul radio şi electronic cu grenade-termită, în timp ce plutonierul Weeks îi adună pe cei câţiva yarzi rămaşi şi organiză un perimetru defensiv în jurul adăpostului pe jumătate demolat. Întreaga scenă era puternic iluminată de flăcările care se ridicau dinspre adăpostul de bambus al echipei LLDB. *Dai-uy* Hoe fusese grav rănit în cursul primului atac, iar soţia şi unul din cei doi copii, ucişi. Cei mai mulţi dintre membrii puternicului pluton de recunoaştere au fost aruncaţi în aer în timpul somnului.

Weeks se târî, alergă şi-şi croi drum pe tot întinsul Dealului American, verificând toate buncărele individuale. Constată cu durere că cei mai mulţi dintre oameni fuseseră omorâţi. El şi Commo Willy s-au întâlnit în colţul sud-estic al Dealului American, vizavi de dealul LLVC, şi s-au trezit holbându-se la

ţeava obuzierului de 106 mm fără recul, manevrat de o grupă de soldaţi NVA. Aceştia voiau să folosească obuze *flechette*, care conţineau mii de săgetuţe de oţel împrăştiate de o puşcă gigantică. Au tras în cei doi americani de la o distanţă de o sută de peşi. Weeks se uita la ei, cu mâinile în şolduri, şi râdea. Indivizii au tras din nou.

Plutonierul echipei se întoarse către Williams şi spuse:

— Cretinii ăştia încearcă să ne doboare cu proiectile *flechette*. N-au nicio şansă să ne atingă!

La unison, cei doi subofiţeri SF au rânjit unul către celălalt, după care au deschis focul, secerându-i pe nord-vietnamezi. Apoi, au plecat în căutarea celorlalţi americani.

Împreună cu o mână de montagnarzi răniţi, au alergat din post în post toată noaptea, respingând atacul miilor de NVA. Câteodată, aceştia reuşeau să facă uşoare breşe, şi de câteva ori au atacat în valuri, dar era clar că americanii şi prietenii lor montagnarzii erau vegheaţi de Dumnezeu în adăposturile lor.

Odată cu venirea zorilor, proporţiile dezastrului deveniră evidente. Tocmai atunci au venit şi elicopterele cu Mike Forces de la Kontum şi Pleiku, împreună cu batalionul de infanterie al Diviziei a Patra de la Dak To. Toţi militarii sosiţi au fost angrenaţi în luptele desfăşurate la poalele dealurilor ce împrejmuiau Dak Pek-ul, în timp ce elicopterele aterizau în incinta taberei ca să ridice o parte dintre răniţi.

Commo Willy şi plutonierul Weeks continuau să verifice perimetrul lor eficient, când auziră nişte gemete. Au alergat cu o lanternă în tunelul care ducea în buncărul lui Commo Willy. Gemetele se auzeau însă de dincolo de acesta. Într-o spărtură printre ruinele buncărului medical, au zărit o figură care-i privea. Cu faţa plină de pământ şi cu ochelarii atârnându-i şui, sanitarul echipei, Jim Erickson, le zâmbea. L-au scos dintre dărâmături.

Cei trei au ajuns din nou la adăpost şi s-au aşezat ca să-şi mai tragă un pic sufletul, când, deodată, plutonierul Weeks sări în picioare, cu ochii ţintă la ceva de afară.

Îşi înşfăcă arma, trânti uşa de perete furios şi mârâi:

— Ce pizda mă-sii!

Williams şi Erickson au ieşit din adăpost după el şi i-au

văzut pe cei trei nord-vietnamezi adunaţi în jurul catargului. Aceştia coborâseră steagurile american şi vietnamez şi apucaseră să ridice pe jumătate un steag nord-vietnamez.

Weeks şi-a ieşit din fire.

Se apropie cu paşi apăsaţi de ei şi urlă:

— Jos labele de pe steagul american, comunişti împuţiţi!

Cuvintele lui mânioase îi făcură pe soldaţi să întoarcă capetele către plutonierul furios, care stătea în mijlocul aleii, total expus, cu pieptul înainte. Cei trei soldaţi NVA au vrut să pună mâna pe automatele lor AK-47, dar Weeks avea alte planuri în ce-i privea.

— Futu-vă neamu-n cur! urlă ei şi trase un foc automat.

Soldaţii n-au mai avut nici-o şansă şi s-au prăbuşit în ţarina de pe terenul de paradă.

Fără să le arunce o privire celor doi subofiţeri rămaşi cu gurile căscate, le strigă peste umăr:

— Dă-i în mă-sa! Haideţi!

Urmat de cei doi camarazi şi de câţiva montagnarzi, Weeks se apropie cu paşi fermi de catarg şi, sub priviririle celorlalţi, aşezaţi în careu în jurul lui, coborî steagul NVA şi-i dădu foc cu o brichetă Zippo. Luă de jos steagul american şi-l ridică pe catarg, fără să ia în seamă gloanţele trimise de geniştii nord-vietnamezi, care-i vâjâiau pe la urechi.

După ce-şi isprăvi treaba, spuse:

— Okay, s-a terminat. Trebuie să-i omorâm pe ticăloşii ăştia. Am zăbovit destul pe-aici.

Veşnic sentimentalul dar, totuşi, durul Tuan avea o lacrimă în colţul ochiului. Conduşi de Weeks, şi-au croit drum peste mai multe dealuri ocupate, spre capătul sudic al taberei. Au reuşit să ajungă pe culmea dealului ocupat de Compania Charlie, poziţia cea mai sudică de la Dak Pek.

Weeks realizase că tabăra era nu numai distrusă, dar şi cucerită în acelaşi timp. Soldaţii NVA mişunau pretutindeni, pe Dealul American şi pe cel Vietnamez. Tabăra devenise o cauză pierdută, aşa încât oamenii şi-au concentrat focul asupra oricărui soldat NVA care încerca să se apropie de catarg ca să dea jos steagul roşu-alb-albastru ce flutura mândru peste valurile de fum înecăcios. Un avion FAC trecu

pe deasupra capetelor lor, şi Weeks înşfacă microfonul staţiei radio aduse de Commo Willy. Ceru nişte elicoptere de salvare şi îşi preciză poziţia.

Apoi îi spuse pilotului de pe FAC:

— „Bird Dog, aici subunitatea de la sol din Dak Pek, recepţie”.

— „Da, bătrâne, v-am zărit. Sunteţi singurii rămaşi? Recepţie”.

După o lungă şi apăsătoare pauză, Weeks răspunse:

— „Exact. Recepţie”.

— „Fir-ar să fie! Băieţi, am toate tipurile de «păsări» în aşteptare. Am să încerc să trimit pe careva să vă scoată de acolo. Recepţie”.

— „Nici că se putea mai bine, făcu Weeks. Ce zici, poţi să trimiţi în zonă un «arc luminos», fără să ne loveşti? Recepţie”.

— „Aici Bird Dog 24. Poate că da, poate că nu. Ştii că nu sunt foarte precise chestiile astea. Recepţie”.

Weeks nu avu nicio ezitare:

— „Nu contează, treaba trebuie făcută, şi cât mai repede posibil. Recepţie”.

Plutonierul Weeks tocmai le ceruse celor de la US Air Force să execute un „bombardament-linţoliu” cu bombardiere B-52, menit să facă întregul Dak Pek una cu pământul.

FAC îi răspunse:

— „Am deja pregătite la bază păsările mari, în urma apelului din noaptea trecută, dar eşti sigur că aşa trebuie? Recepţie”.

— „Faceţi-o imediat, recepţie”, replică Weeks fără să şovăie.

Vocea care-i răspunse era încărcată de tristeţe:

— „Noroc şi Domnul să vă binecuvânteze, fiule! Terminat”.

Zece minute mai târziu, subofiţerii priveau ţinându-şi degetele în urechi, în timp ce o escadrilă de B-52, un „arc luminos”, începuse să verse bombele de 500 de livre în jumătatea nordică a taberei, de parcă nu ştiu care uriaş pogorât din ceruri ar fi împrăştiat seminţe de iarbă pe brazdă. Ploaia de bombe se revărsă, distrugând totul, zgâlţâindu-i pe americani şi nimicindu-i pe nord-vietnamezi. Cei de la NVA nu

şi-au închipuit probabil că cineva va avea curajul să ceară bombardarea cu avioane B-52 a propriei poziţii. Scăpaseră însă din vedere faptul că-i călcaseră pe coadă pe membrii Forţelor Speciale ai US Army. Acum trebuiau să joace după cum le cânta flautistul, în acordurile „Uverturii B-52”.

Elicopterele au aterizat şi i-au scos de acolo pe Weeks, Erickson şi Williams. Elicopterul lui Williams abia începuse să se ridice de la sol în clipa în care câinele său preferat, pe care-l moştenise de la mine, sări pe platforma aparatului. Subofiţerul artilerist, sergentul de contrainformaţii şi Lee plecaseră deja cu un alt transport.

Mai târziu, unităţile Mike Forces şi Divizia a Patra au păşit printre ruinele de la Dak Pek, dar duhoarea miilor de cadavre intrate în putrefacţie era atât de persistenţă, încât nici eşarfele, nici batistele n-o mai puteau filtra. La câteva mile depărtare, în Kontum, Commo Willy dăruia unui montagnard pe nume Jolly un căţeluş alb cu negru adus de la Dak Pek.

Căţelul se numea Ambush şi fusese un cadou pentru Plar, micuţa montagnardă pe care îmi pusesem în gând s-o adopt, ucisă într-un mod mârşav din cauza urii şi a discriminării, o fetiţă dulce, care n-apucase încă să cunoască frica sau ura. Vorbea limba Jeh, dar îi plăceau păpuşile, bomboanele şi joaca „de-a adulţii”; devenise încă o victimă nevinovată a unui război al ignoranţei, aşa cum sunt de altfel toate războaiele. Un război care încă mai continuă.

Şi astfel a sfârşit cea mai sigură tabără A din Vietnam, locul în care nimeni nu era cu adevărat în siguranţă. Acolo unde linia frontului se afla la distanţa la care puteai să arunci o grenadă sau să-ţi trimiţi gloanţele. Acolo unde linia frontului era totodată linia de demarcaţie dintre încredere şi loialitate, pe de o parte, trădare şi spionaj, pe de alta. Unde bărbaţii şi femeile făceau ceea ce credeau că trebuie făcut, în timp ce prietenii şi vecinii ţipau să fie urmaţi pe calea în care credeau ei. Unde sclavii erau adevăraţii noştri aliaţi, iar stăpânii lor nişte lude. Unde luptătorii din Forţele Speciale s-au ridicat ca un zid în faţa mulţimii de duşmani, consecvenţi în curajul şi în convingerile lor, şi unde Armata nord-vietnameză a fost nevoită să danseze în acordurile funebre ale „Uverturii B-52”.

SUPLIMENT
(Epilog)

Commo Willy a destrămat presupusul blestem care plana asupra familiei sale şi a avut o lungă şi distinsă carieră militară în Forţele Speciale ale US Army. A primit înalte decoraţii în urma războiului din Vietnam, activând apoi în Okinawa, Thailanda, Taiwan, Anglia, Germania şi în Statele Unite, inclusiv ca instructor în comisiile HALO şi SCUBA. Ajunsese plutonier, se afla pe lista de promovare la gradul de plutonier-major, când a fost împuşcat în coloană şi a paralizat în Liban, la 9 ianuarie 1985, exact la cinci zile după ce împlinise douăzeci de ani de serviciu militar. Pensionat pe motive medicale şi imobilizat într-un scaun cu rotile, Don Williams duce acum o viaţă liniştită, împreună cu soţia şi fiicele sale, în vestul statului Kansas.

Joe Dietrich, de asemenea un veteran care a primit înalte distincţii în urma războiului din Vietnam, activează în prezent în calitate de colonel de aviaţie în cadrul Forţelor Speciale ale US Army, la Baza Air Force de la Mac Dill, Florida. Ca şi mine, are doi băieţi care sunt campioni cu centura neagră în luptele Tae Kwon De.

Un alt veteran decorat în Vietnam, Tom Weeks, retras din Forţele Speciale cu gradul de plutonier-major, trăieşte fericit alături de familia sa în Texas, cel puţin după ultimele veşti auzite despre el.

Larry Crotsley s-a retras din armată după Vietnam, iar acum este tatăl fericit a două fetiţe şi conduce o companie de transporturi din New Jersey.

Jim Erickson a urmat o strălucită carieră militară şi a fost văzut ultima oară ca sergent-major la Fort Devens, Massachusetts.

Larry Vosen duce o viaţă de familie armonioasă şi este managerul regional al unei reţele de piese de schimb auto în California de Sud. Locuieşte în Riverside.

După câte am auzit, Charlie Telfair s-a retras ca plutonier-

major şi a ajuns profesor de colegiu, undeva în Sud.

Tuan şi montagnarzii supravieţuitori stau şi acum ascunşi în junglele din Vietnam, Cambodgia şi Laos. Unii au fost prinşi şi executaţi de către vietnamezi, în timp ce alţii au fost înregimentaţi în echipele de muncă silnică în folosul guvernanţilor. Câţiva s-au alăturat forţelor FULRO, ascunzându-se în junglă şi acţionând în numele cauzei montagnarzilor. Ei fac aceasta prin propriile lor forţe, fără ajutor din partea vreunui guvern din afară. Montagnarzii dispar cu o rată medie de două sute şaptezeci şi cinci de oameni pe zi.

Nu se ştie unde sunt celelalte personaje menţionate în această carte şi ce s-a întâmplat cu ele.

Despre autor

Don Bendell, fost căpitan în Forţele Speciale ale US Army, absolvent al Şcolii de ofiţeri de infanterie, precum şi al Şcolii de Spionaj a US Army de la Fort Holabird, Maryland, a făcut parte din Grupele a Treia, a Cincea, a Şasea şi a Şaptea ale Forţelor Speciale. Aceasta incluzând şi perioada 1968–1969 când a activat ca locotenent în cadrul echipei A de la Dak Pek, situată la limita nord-vestică a sectorului Corpului de armată II, din regiunea Munţilor Centrali ai Vietnamului de Sud. Actualmente este consilier principal al preşedintelui FULRO – mişcarea de rezistenţă a montagnarzilor; după ce a părăsit armata, a revenit la Fort Bragg în 1974 şi 1975 ca instructor civil de karate.

Don locuieşte în munţii din sudul statului Colorado, împreună cu soţia sa Shirley, posesoare a centurii negre la karate, şi cu doi dintre cei şase copii ai săi.

El continuă să desfăşoare o activitate neobosită în calitate de consilier principal al preşedintelui montagnarzilor, străduindu-se să-i aline şi să-i ajute pe cei oropsiţi.

ROMANIA INEDIT